

Medeltida trähus med fjärrvärme i Breda gränd i Söderköping

RAÄ 14
Ågatan, Breda gränd och Bergsvägen
Söderköpings stad och kommun
Östergötlands län

Christer Carlsson

Medeltida trähus med fjärrvärme i Breda gränd i Söderköping

Innehåll

Sammanfattning	2
Inledning	4
Områdesbeskrivning	4
Tidigare undersökningar	5
Breda gränd	5
Bergsvägen/kv Triangeln	6
kv Gästgivaren	6
Syfte	6
Metod	6
Resultat och tolkning	7
Beskrivning av byggnadslämningarna	7
Sträckan i Bergsvägen bakom Kanalmagasinen	14
Bryggkonstruktioner och kavelbroar	14
Fyndmaterialet	15
Keramik- och glasmaterialet	15
Trämaterialet	19
Järn-, slagg- och metallmaterialet	19
Stenmaterialet	20
Lädermaterialet	20
Benmaterialet	21
Referenser	22
Tekniska uppgifter	23
Bilaga 1. Fyndlista	24
Bilaga 2. Ritningar	38

Ö S T E R G Ö T L A N D S   L Ä N S M U S E U M
A V D E L N I N G E N   F Ö R   A R K E O L O G I

Box 232 • 581 02 Linköping • Tel 013 - 23 03 00 • Fax 013 - 12 90 70
info@ostergotlandslansmuseum.se • www.ostergotlandslansmuseum.se

Sammanfattning

Östergötlands länsmuseum har under perioden 3 oktober- 14 december 2007 genomfört en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll i Breda Gränd och Bergsvägen i Söderköping. Undersökningen genomfördes med anledning av schaktningar för nya fjärrvärmeledningar och kom att beröra en samlad sträcka av ca 700 m. Schaktet löpte från kv Gillet, över Ågatan, via slänten vid brandstationen norr om Ågatan, upp längs hela Breda Gränd, över Kanalparkeringens södra del och bort till kv Gästgivaren. Dessutom grävdes ett anslutningsschakt för ledningar in till brandstationen och förskolan i kv Norrtull.

Under schaktets första 300 m, dvs. sträckan söder om Ågatan, slänten norr om Ågatan och de första 100 m av Breda Gränd, påträffades en rad huslämningar, kulturlager och fynd från den samlade perioden ca 1250- 1950. Detta var också den enda delsträcka där medeltida lämningar och fynd påträffades beroende på att kulturlagren under dessa 300 m endast var omkring 1 m tjocka. Lagren kom därför längs nästan hela denna sträcka att undersökas ned till den sterila undergrunden.

Såväl fyndbilden som lagerbilden inom den del av schaktet som löpte över Kanalparkeringens södra del var annorlunda än övriga delar av området. Lagren blev tjockare under den östra halvan av Kanalparkeringen. Anledningen till skillnaden är sannolikt att

en hel del schaktmassor från byggandet av Göta Kanal spreds ut på ytan söder om kanalen under 1800-talets början. Dessutom har en rad utfyllnader och ledningsdragningar i modern tid bidragit till att kulturlagens mäktighet inom denna del av Söderköping ökat kraftigt sedan medeltiden. De enda byggnadslämningar som påträffades här på 1 m djup var därför rester efter de hus som revs i samband med kanalbygget. Eventuell medeltida bebyggelse ligger däremot djupare ned i lagren, sannolikt omkring 2 m under den nuvarande marknivån.

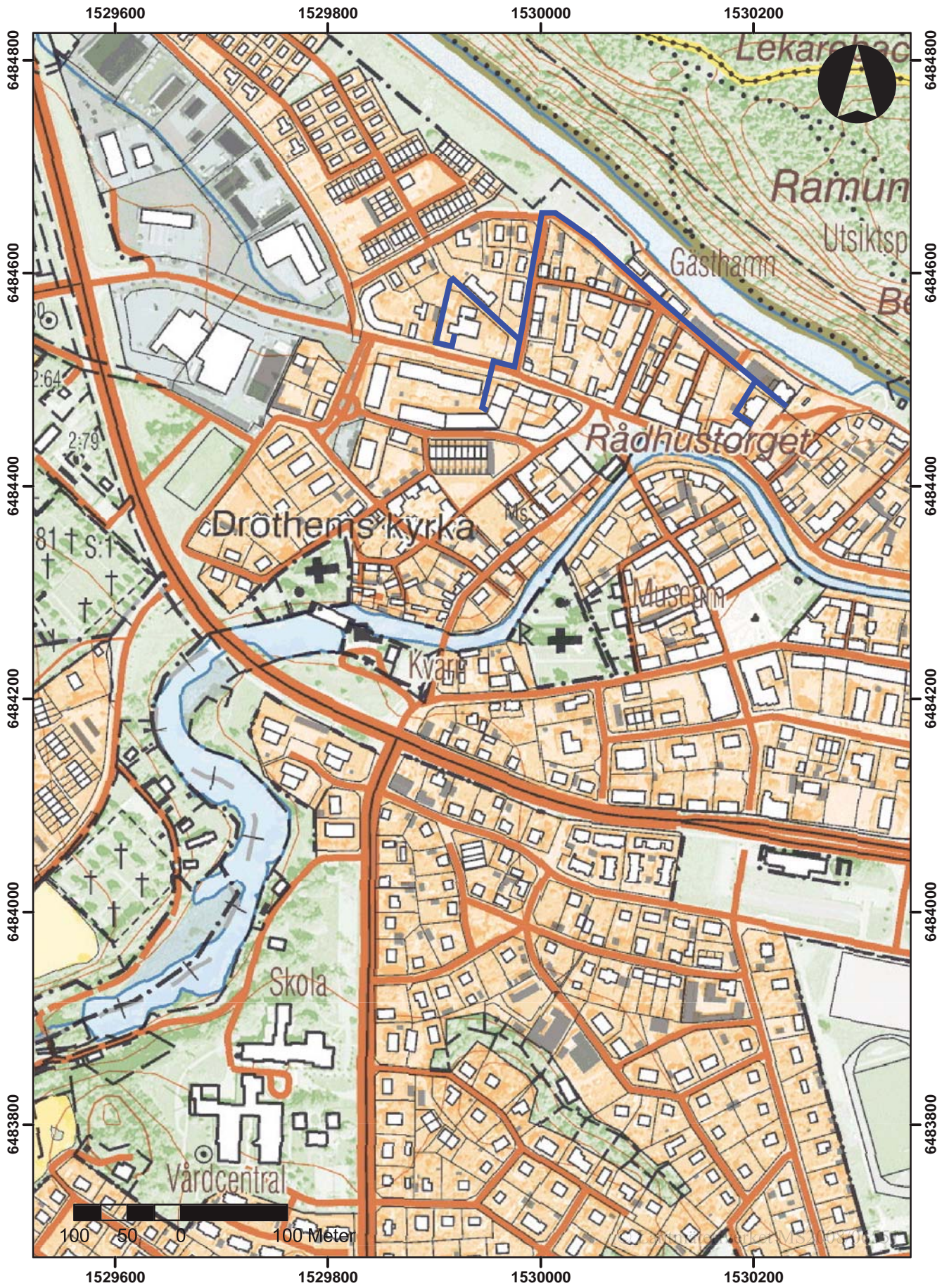
Den viktigaste kända medeltida byggnad som legat inom detta område var S:t Ilians kyrka. Även om inga murar eller andra lämningar från själva kyrkan påträffades vid undersökningen hösten 2007 förekom ett fragment från ett mänskligt kranium i omrörda lager mellan de tre kanalmagasinen och kv S:t Ilian. Detta fynd är av betydelse då det kan indikera att S:t Ilians kyrkogård kan ha sträckt sig ända fram till den medeltida stadsbebyggelsens norra utkant vid nuvarande Bergsvägen. En viss risk finns dock för att skallfragmentet kommer från uppkastade jordmassor i samband med byggandet av Göta Kanal.

Ytterligare undersökningar behöver dock göras för att man med säkerhet skall kunna fastställa den exakta platsen för S:t Ilians medeltida kyrka. Möjligtvis kan ännu murrester från kyrkan finnas kvar under mark.

Christer Carlsson
antikvarie

Figur 2. Utdrag ur digitala Fastighetskartan med schaktsträckan markerad. Skala 1:5 000.

Inledning

Den arkeologiska förundersökningen, som genomfördes i form av en antikvarisk kontroll, utfördes med anledning av schaktningsarbeten i samband med nedläggandet av fjärrvärmeledningar i gatorna Breda gränd och Bergsvägen i Söderköping. Arbetet planerades i de norra delarna av RAÅ 14, Söderköpings medeltida stadsområde. Nydragningen omfattade ca 700 löpmeter ledningsschakt med en bredd av 2 m i överkant och ca 1 m i underkant. Schaktet grävdes genomgående ner till ett djup av ca 1 m. Uppdragsgivare var E on Värme Sverige, Region Syd.

Områdesbeskrivning

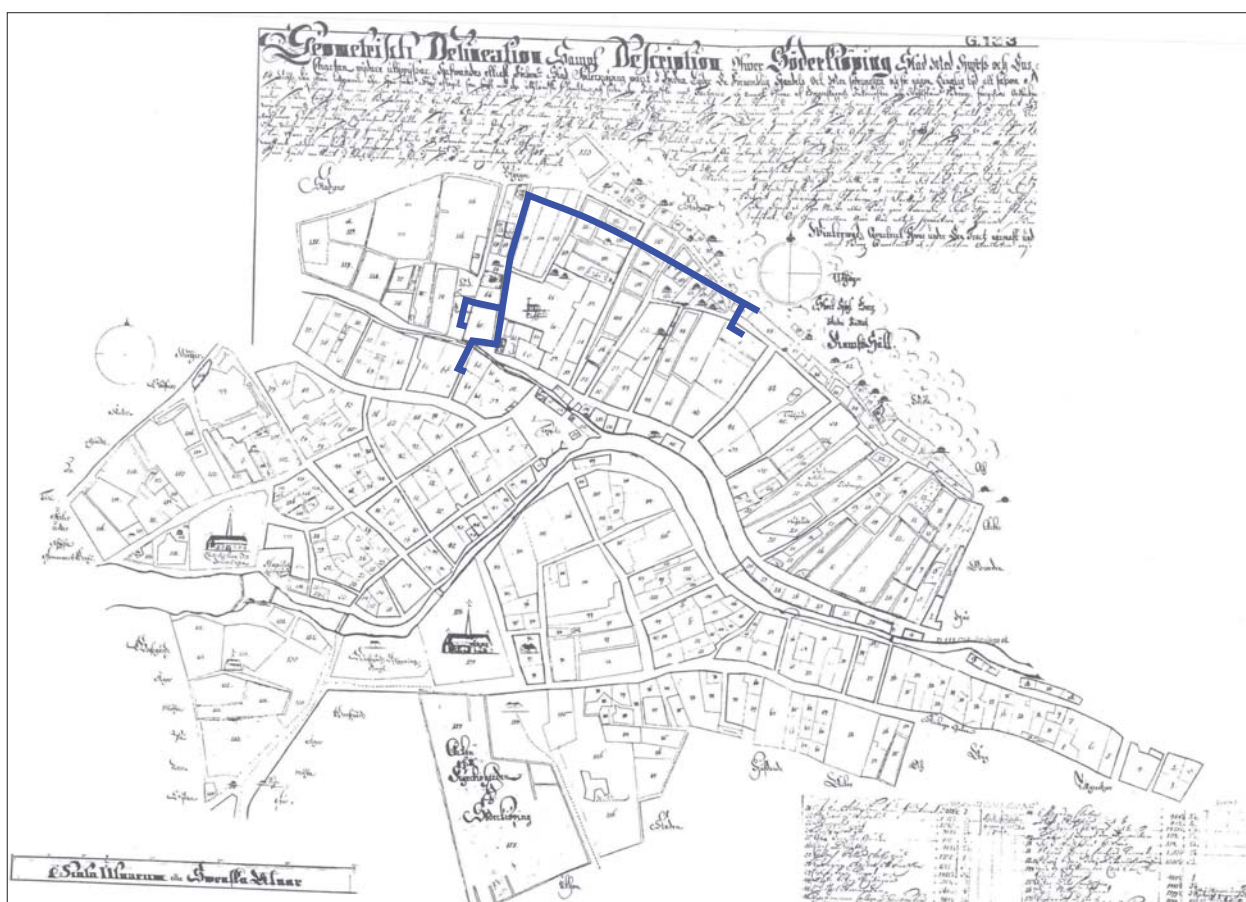
Staden Söderköping är belagd i det skriftliga källmaterialet från mitten av 1200-talet. Redan under 1000-1100-talen var dock bebyggelse etablerad på platsen och orten fungerade sannolikt som en centralort för det omgivande landskapet. Söderköping växte fram där Storån och Lillån möts och från dessa vattendrag var det möjligt att nå Östersjön och Östergötlands inland (Broberg & Hasselmo 1978).

Det omfattande arkeologiska källmaterialet har påvisat att en tät och regelbunden stadsbebyggelse

var under uppbyggnad från tidigt 1200-tal. Vid 1200-talets slut var de flesta av stadens medeltida institutioner fullt utvecklade. År 1330 omnämns Helgeands huset och under 1400-talets gång anlades tre kapell i staden (Broberg & Hasselmo 1978).

Under Söderköpings tidigaste fas har troligen två kyrkor funnits, S:t Ilian och Drothem (Hasselmo & Tesch 1987). Omkring år 1235 anlades ett franciskanerkloster strax öster om Drothems kyrka. År 1253 nämns den tredje kyrkan; S:t Laurentii. Den nuvarande tegelkyrkan uppfördes i slutet av 1200-talet som stadsförsamlingens kyrka. De äldsta lämningar som påträffats inom Söderköpings stad finns kring Rådhusstorget, där Storån och Lillån flyter samman. Huvuddelen av det medeltida gatunätet sammanfaller till stor del med dagens. Dock har flera av gatorna under olika tidsperioder varit förskjutna i sidled (Broberg & Hasselmo 1978: 52).

Såväl Ågatan som Breda gränd har existerat som gator sedan medeltiden. Ågatan har dock breddats i modern tid sedan Lillån letts ned i en kulvert under gatan. En träkaj kan i ett äldre skede ha löpt längs Lillån för att underlätta i- och urlastning av de mindre båtar som färdades på ån. Längs Breda gränd har däremot en enklare köpmannabebyggelse brett ut sig

Figur 3. Stadskartan över Söderköping från år 1701 med schaktsträckan markerad.

från och med åtminstone mitten av 1200-talet. Husen tycks till största delen ha varit uppförda av trä och legat i stadens västra ytterområden, då bebyggelsen under 1200-talet knappast sträckte sig bortanför Breda gränd.

Det aktuella undersökningsområdet ligger i den nordvästra delen av staden i det s.k. Bergskvarteret. I ett diplom från år 1458 omtalas Bergskvarteret som Köpmannafjärdingen, vilket antyder att denna stadsdel kan ha haft en merkantil inriktning (Ljung 1949:149). Breda gränd har alltså ett medeltida ursprung medan Bergsvägen anlades först i samband med att Göta Kanal drogs fram rakt över den äldre tomtmarken i stadens norra utkant. Bergsvägen byggdes för att underlätta transporter till och från den nya kanalen och den där, från och med början av 1800-talet, framväxande bebyggelsen.

Tidigare undersökningar

Den undersökning som behandlas i denna rapport kom att beröra Ågatan, Breda gränd, kv Norrtull, Bergsvägen och kv Gästgivaren. Gatornas utseende och bredd har dock varierat en hel del under årens lopp, något som inte minst tidigare arkeologiska undersökningar har kunnat fastställa.

Breda gränd

En undersökning i samband med nedläggandet av nya VA-ledningar längs Breda Gränds östra trottoar och Magasinsgatan 1985 visade exempelvis att gatan under medeltiden varit smalare samt haft en något annorlunda sträckning. Dessutom visade samma undersökning att gatan haft kavelbroar under såväl 1200- som 1300-talen liksom att bebyggelsen i de intilliggande kvarteren under somliga tider har stuckit ut i den nuvarande gatan (Hasselmo 1996). Undersökningen visade att kulturlagrens tjocklek i denna del av Söderköping varierar mellan 0,5-1,5 meter.

Tunnast var kulturlagren ned mot Ågatan i söder där de bestod av relativt torra lager. I den södra delen av sträckningen framkom huslämningar i form av syllstenar med överliggande syllstensstockar och brädgolv. Fynd av sädeskorn tyder på att byggnaderna kan ha använts som magasin. I den norra delen av ledningsschaktet framkom rester efter kavelbroläggningar. Eftersom kavelbroarna inte var synliga i hela schaktet förefaller det som om Breda gränd under medeltiden haft en mer nordvästlig/sydöstlig sträckning jämfört med dagens (Hasselmo 1996:14f).

Gatumarken i den norra delen av Breda gränd har aldrig varit föremål för någon arkeologisk undersökning. Däremot har en tomt i kv Norrtull 8, strax

Figur 4. Översikt över schaktsträckan med samtliga huslämningar markerade (rött).

väster om gatan, undersökts. Vid denna undersökning hittades en myntskatt om ca 5000 mynt i resterna efter ett nedbrunnet hus. Förutom mynten framkom en guldring med en infattad blå sten, flera hängen av silver, tunna glas, portnycklar, spjutspetsar, stengods mm (Tesch 1978). Slutmyntet i skatten daterades till 1380, vilket eventuellt kan kopplas till en i de skriftliga källorna omtalad stadsbrand. Det arkeologiska materialet talar för att byggnaden tillhört en förmögen, högt uppsatt person. En viss kyrklig prägel på fynden kan tolkas som att byggnaden tillhört en biskop (Hasselmo 1996:6).

Bergsvägen/kv Triangeln

Bergsvägen var under medeltid/historisk tid tomtmark. I det intilliggande kv Triangeln har en arkeologisk undersökning gjorts i samband med schaktningensarbeten för VA-ledningar och ett garage. Här påträffades spår efter bebyggelse som med hjälp av fynd kunde dateras till 1200- 1300-talen. Över dessa lämningar fanns yngre konstruktioner som daterades med hjälp av dendrokronologi till 1595-96. Totalt var kulturlagren ca 1 meter djupa varav den översta halvmetern var relativt homogen (Hedvall 2003).

I Bergsvägen strax norr om kv S:t Ilian har även raseringslager undersökts som troligen härstammar från S:t Ilians kyrka, vilken numera är försvunnen (Eriksson 1979). I samband med upprustningsarbeten av Kanalmagasinet C vid Göta Kanal gjordes ytterligare arkeologiska undersökningar runt byggnaden, dels i Magasinsgatan och dels i delar av Hamngatan. Här påträffades flera kyrkoanknutna fynd såsom förgyllda bokbeslag, knappnålar av guld och mässingsljusstakar.

Fynden låg i de övre, vid kanalbygget påförda, jordmassorna. I botten av ett av schakten, ca 1,6 meter under markytan, påträffades även en byggnad av tillhuggna gråstenskvadrar. Byggnaden har tolkats ha en koppling till kyrkan, men det rör sig sannolikt inte om själva kyrkan eftersom murarna var relativt tunna (Hörfors 2007; Hörfors 1996). I nära anslutning till dessa schakt har tjocka raserings- och planeringslager samt fragmentariska träkonstruktioner påträffats. Här framkom dock inga fynd med medeltida datering (Ternström 2002).

I Hamngatan gjordes även en arkeologisk förundersökning år 2005. Schaktningarna utfördes till ett djup av ca 0,9 meter. Här framkom en brunn och fyra gatunivåer: två lager kavelbroar och därunder två lager stenläggningar (Carlsson & Wennerlund 2007).

kv Gästgivaren

Mellan Ågatan och Göta Kanal utfördes en mindre arkeologisk undersökning i samband med schaktningar för nya VA-ledningar hösten 2002. Vid undersökningen påträffades flera olika nivåer med träkonstruktioner i form av kavelbroar och byggnadslämningar. Det organiska materialet var mycket välbevarat och lagren hade en hög vattenhalt (Ohlsén i manus). En liknande kulturlagerbild framkom vid undersökningar som genomfördes i kv Gästgivaren 4- 5 under vintern 1989- 1990 (Feldt & Lindgren-Hertz 1990).

Syfte

Syftet med den arkeologiska förundersökningen, som genomfördes i form av en antikvarisk kontroll, var primärt att se till att fast fornlämning i form av t ex kulturlager och murverk kom till så pass liten skada som möjligt vid arbetena. De lämningar som framkom skulle dokumenteras avseende karaktär och omfattning, samt om möjligt dateras.

Resultaten från förundersökningen utgör ett viktigt komplement till de tidigare undersökningar som utförts i Breda gränd, Bergsvägen och vid Kanalmagasinet. Vid bearbetningen av undersökningsresultaten kommer därför särskild vikt att läggas vid kopplingar till resultaten från dessa tidigare undersökningar. Det är betydelsefullt för tolkningen av staden Söderköpings historia att försöka rekonstruera och förstå gatornas och bebyggelsens utseende och omfattning under såväl medeltiden som senare perioder.

Till förundersökningen kan därför följande frågeställningar knytas:

- Vilka medeltida verksamheter finns det spår efter?
- Finns både tomt- och gatumark representerade i schaktet?
- Har läget för gränsen mellan tomt- och gatumark varierat över tid?
- Går det att urskilja enstaka byggnaders funktion?
- Finns det spår efter kyrkan S:t Ilian?

Metod

Det är betydelsefullt för förståelsen av Söderköpings historia att fastställa kulturlagrens utbredning i stadens utkanter under olika perioder av medeltiden. Tidigare undersökningar i anslutning till den berörda platsen har visat att arkeologiska lämningar och kulturlager förekommer inom området. Någon säker

begränsning av dessa lämningar har dock inte kunnat göras. Schaktet bedömdes därför kunna lämna viktig kompletterande information avseende de tidigare påträffade lämningarna i området.

Den arkeologiska förundersökningen genomfördes i samband med schaktningen för fjärrvärmeledningen. Schaktet grävdes med maskin och uppgick till en sträcka av ca 700 löpmeter. Schaktdjupet var ca 1 m och schaktbredden ca 2 m i överkant och ca 1 m i underkant. Schaktet grävdes ned till den sterila undergrunden längs så gott som hela sträckan, utom inom den sista delen som omfattade Kanalparkeringen och sträckan fram till kv Gästgivaren. Ett fyndmaterial bestående av keramik, ben, järnföremål, träföremål och läderbitar tillvaratogs vid handrensningen av schaktet och de påträffade anläggningarna. De föremål som påträffades togs tillvara och relaterades stratigrafiskt. Konservering av föremål utfördes efter behov av Malmö Museer då undersökningen hade avslutats.

Ingreppen och de påträffade arkeologiska lämningarna dokumenterades genom digital fotografering, inmätning och handritning. Ett stort antal schaktplaner och profilritningar upprättades. Dessutom gjordes ett antal ¹⁴C-analyser och dendrokronologiska analyser av organiskt material, inte minst träet i de olika huslämningarna. En grundlig fyndgenomgång efter undersökningens slut kunde till stor del bekräfta den kronologi för undersökningen som uppnåddes genom de naturvetenskapliga analyserna. Även makrofossilprover insamlades i en begränsad omfattning, men analyserades aldrig. Dokumentationsmaterialet och fynden förvaras på Östergötlands länsmuseum i avvaktan på beslut om fyndfördelning.

Eftersom undersökningen i Breda gränd egentligen sträckte sig genom tre olika gator, vilkas karaktär och funktion varierat en hel del under tidernas lopp, kom detta att ställa olika krav på de metoder som användes inom det ca 700 m långa schaktets olika delar. I Breda gränd krävdes exempelvis en noggrannare dokumentation med bland annat mer handgrävning och fler provtagningar för att kunna reda ut de många olika lagrens och bebyggelsefasernas inbördes ålder och karaktär.

Den del av schaktet som grävdes bakom Kanalmagasinen drogs däremot till stora delar genom påförda massor och man nådde därför inte ned till de medeltida lagren. För att öka möjligheterna att bevara kulturlagren i området fanns en ambition att schakten skulle återfyllas med de massor som hade grävts upp. Detta för att förhindra en uttorkning av de omgivande kulturlagren och för att undvika nedbrytning av lagrens rika organiska innehåll.

Resultat och tolkning

Vid undersökningen i Breda gränd påträffades nära 200 olika arkeologiska kontexter i form av enskilda anläggningar och lager. Av dessa är kavelbroarna och byggnadslämningarna av trä kanske de mest iögonfallande. Särskilt husen har, genom fyndstudier och en rad dendroanalyser, kunnat dateras till 1200-talets senare hälft och det är troligt att även kavelbroarna är medeltida. Nästan samtliga av de dendrodaterade byggnaderna påträffades i Breda gränd och hade anlagts direkt på den sterila leran. Få lämningar av trä påträffades däremot inom den del av schaktet som låg söder om Ågatan liksom inom den delsträcka som löpte över Kanalparkeringen och fram till kv Gästgivaren.

Totalt påträffades ett femtontal byggnadslämningar från den samlade perioden ca 1250- 1950. En intressant iakttagelse är att somliga av de anläggningar som påträffades inom ramen för undersökningen hösten 2007 gav intryck av att ha fortsatt under hela Breda gränd, ända bort till den östra trottoaren. Här påträffades nämligen vid undersökningen 1985 anläggningar vilka kan utgöra fortsättning på somliga av de anläggningar som påträffades 2007. Är detta fallet bör alltså Breda gränd under såväl medeltiden som 1600-talet ha gått betydligt längre österut, inne i kv Forseman. För detta talar även att de kavelbroar som påträffades 1985 ger intryck av att vika ut under den nuvarande Breda gränd från just detta kvarter i öster (Hasselmo 1996:14f). Den slutsats man kan dra av undersökningen i Breda gränd hösten 2007 är alltså att denna ger stöd för tidigare slutsatser kring gatans medeltida sträckning.

Beskrivning av byggnadslämningarna

Hus 1

Hus 1 syntes först som ett tydligt raseringslager framför fastigheten Ågatan 12 C i nuvarande kv Gillet. Orsaken till att det ändå kom att tolkas som ett hus är dels att det förekom tegelstenar i vad som bedömdes vara ett ursprungligt läge på en syllkonstruktion av trä, dels att det påträffades en bränd stock i den södra kanten på lämningen. Denna stock har eventuellt utgjort den södra ytterväggen i ett hus. Anläggningen innehöll även fragmentariska rester av något som påminde om ett bränt trägol, så det mesta talar för att det faktiskt har varit en byggnad.

Eftersom lämningen var brandskadad tyder mycket på att byggnaden har förstörts i en brand. På träsyllan under raseringsmassorna av tegel låg även en skärva medeltida stengods. Huset kan därför ha utgjort en del av den tidigare medeltida bebyggelsen i kv Gillet, men tyvärr kunde byggnaden inte dendrodateras.

Figur 5. Raseringslagret från Hus 1 samt avsatta kulturlager utanför fastigheten Ågatan 12 B- C. Huset påträffades på en nivå som indikerar att det kan ha utgjort en del av den medeltida bebyggelsen i kv Gillet. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Figur 6. Två syllstensrader med ett lerliknande golvlager emellan tolkades komma från Hus 2 och påträffades utanför Ågatan 12 B- C. Huslämningen återfanns på en liknande nivå som hus 1 och kan eventuellt tillhöra den medeltida bebyggelsen i kv Gillet. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Under huslämningen bedömdes lagren fortsätta nedåt i marken och det korta avståndet till Vintervadsgatan på andra sidan fastigheten indikerar att kulturlagren på platsen kan vara mycket tjocka. För att få en ökad förståelse för bebyggelsens och kulturlagrens ålder och omfattning på platsen krävs därför ytterligare undersökningar.

Hus 2

Hus 2 var endast synligt som två parallella syllstensrader med en hårdare lerliknande golvyta emellan. Huset framkom på en liknande nivå som hus 1 och kan därför också vara medeltida, något som även visat av keramikfynden från golvlagret indikerar. Huset innehöll dock även fynd av yngre rödgods och fönsterglas av en typ som förekom efter medeltiden så byggnaden kan därför ha fortsatt att vara i bruk även efter reformationen. Inga yngre faser av byggnaden kunde däremot identifieras. Huset fortsätter av allt att döma såväl öster- som västerut.

Hus 3

Hus 3 utgjordes av den yngsta byggnadslämning som överhuvudtaget påträffades vid undersökningen. Byggnaden är sannolikt från perioden ca 1930- 50-talen och revs senast i samband med att de nuvarande hyreshusen vid Ågatan 12 uppfördes under 1960-talet. Lämningarna efter huset utgjordes dels av ett betonggolv, med en anslutande del som påminde om en lastkaj i söder, och dels av en friliggande mur i norr vilken sannolikt har utgjort husets norra yttervägg.

Grundläggningen för huset hade i stor utsträckning förstört de äldre kulturlagren på platsen och utfyllnader av sand omgav därför byggnadslämningen. Omkring husgrunden påträffades även järnslag av en ganska lätt typ. Detta indikerar att slaggen är förhållandevis modern. Möjligtvis har slaggen använts som utfyllnadsmaterial kring byggnaden eller först dit med utfyllnadsmassor. Huset var den sista byggnadslämning som påträffades söder om Ågatan och den därunder kulverterade Lillån.

Hus 4

Hus 4 utgår på grund av att det visade sig vara den norra ytterväggen till hus 3.

Hus 5

Hus 5 utgjordes av ett förkolnat golvlager med tillhörande syllstenar, vilka samtliga låg förhållandevis högt upp i stratigrafin. Huslämningen överlagrade därför den medeltida kavelbron längs Lillån och låg ca 0,5 m över denna. Huset kunde endast undersökas i begränsad omfattning på grund av att bara en mindre del av byggnaden berördes av schaktet. Huset kan dock sannolikt, på grund av dess läge och grundläggningsnivå, dateras till tiden efter reformationen, eventuellt början av 1600-talet. Byggnaden kan i så fall vara samtida med såväl hus 6 (Se nedan) som den bebyggelse som påträffades ca 35 m längre upp i Breda gränd, vilken genom dendrokronologiska analyser av de stående pålarna i rustbädden har kunnat dateras till tiden ca 1609- 1613. Inga fynd tillvaratogs från hus 5.

Hus 6

Hus 6 var det första som påträffades i schaktet sedan detta hade svängt upp i Breda gränd. Byggnaden hade sannolikt förstörts i samband med en brand. För detta talar att husets golv var kraftigt förkolnat och att kol och sot i stor utsträckning förekom utspritt runt byggnaden. Det förkolnade golvet antogs ha hört samman med ett antal stora syllstenar, vilka stack ut ur schaktets västra profilvägg. Syllstenarna gick att följa i profilväggen längs en sträcka av nära 14 m och indikerar att byggnaden måste ha varit förhållandevis lång i nord-sydlig riktning, men bredden har inte gått att uppskatta i det smala schaktet. Eventuellt tyder de syllstenar som låg mitt i schaktet på att huset har varit uppdelat i ett antal mindre delar eller rum genom mellanväggar inne i byggnaden.

På samma nivå som det brända trägolvet i hus 6 påträffades enstaka skärivor av yngre rödgods samt bitar av stengods av hög- och senmedeltida karaktär. Här infinner sig alltså genast frågan hur gammalt huset egentligen är. Redan i fält gavs byggnaden en preliminär datering till 1600- eller 1700-talet på grund av att syllstenarna såg ut att ligga relativt högt upp i stratigrafin och på en liknande höjd som hus 5. Ett dendroprov från en stock på platsen har dock givit en datering till 1260- 61 (Dendroprov 2).

Det faktum att det brända trägolvet och den dendrodaterade stocken såg ut att ligga på samma nivå komplicerade först tolkningen av huset något, men om man betänker att det brända golvet hade kollapsat tyder det mesta på att en efterreformatörisk byggnad

Figur 7. Hus 6 med sitt förkolnade trägolv. Huset har eventuellt utgjort en form av magasinsbyggnad från 1600-talet, vilken har förstörts genom en brand och kollapsat ned på en äldre stratigrafisk nivå. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

har brunnit och sedan rasat ned till en medeltida bebyggelsenivå. Detta gör det troligare att byggnaden i själva verket är från exempelvis början av 1600-talet. Denna slutsats visar sig dessutom rimlig om man jämför med situationen längre norrut i Breda gränd eftersom det är just 1200-talets senare hälft och början av 1600-talet som framstår som de båda tydligaste bebyggelsefaserna under de nästkommande 100 m av schaktet.

Tyvärr kunde en stående stolpe, vilken hade blivit nedslagen genom de medeltida kulturlagren och ner i blåleran under hus 6, inte dendrodateras. Stolpen har eventuellt ingått i husets rustbädd och kunde i så fall ha använts för att datera husets grundläggning mer exakt. I hus 6 påträffades dessutom enstaka järnföremål, djurben och slagg. Detta gör att byggnaden utifrån fyndmaterialet att döma kan tolkas som någon form av ekonomi- eller magasinsbyggnad. En rimlig tolkning av situationen på platsen är därför att en ekonomibyggning från början av 1600-talet har ersatt en äldre och nu försvunnen bebyggelse från 1200-talets senare hälft, vilken idag endast är synlig som fragmentariskt förekommande plankor och stockar.

Hus 7

Hus 7 kännetecknas av att endast delar av golvet var bevarat genom ett antal utspridda golvplankor. Huset återfanns på en liknande nivå som hus 8 och ett dendroprov från en stående bräda i schaktets västra profilvägg i anslutning till hus 7 har kunnat dendrodateras till 1258 + 3 (Dendroprov 6). Även på denna plats var alltså den medeltida bebyggelsefasen från den senare hälften av 1200-talet något otydlig.

I huset påträffades skärvor av såväl stengods som äldre och yngre rödgods och det är rimligt att hus 7 har varit i bruk fram till slutet av medeltiden eller ett stycke in på 1600-talet. I golvlagret i hus 7 påträffades även bitar av flinta, djurben och slagg. Byggnaden kan ha varit ett bostadshus från medeltiden. Huset har varit åtminstone 7 m långt, men en störning i norr i form av ett större antal nedgrävda el- och teleledningar gör att byggnaden kan ha sträckt sig betydligt längre åt detta håll. Två stockar av bok, eventuellt byggnadsmaterial från hus 7, påträffades ett antal meter norr om detta hus och har båda givits en datering till 1284- 85 (Dendroprov 10 och 12). Dessa båda stockar är alltså endast omkring 25 år yngre än den ovan omtalade stående brädan i profilväggen. Anläggningar som har daterats till 1280-talet förekom även lika långt upp i Breda gränd vid undersökningen 1985 (Hasselmo 1996: 9).

I det lager som överlagrade hus 7 påträffades bränd säd, något som även förekom lika långt upp längs Breda gränd vid undersökningen 1985. Den brända säden har kunnat ¹⁴C-dateras till 515 + 35 BP eller 1320- 1450 e Kr. (Två sigma). I ett lager nära säden påträffades även ett fragment av ett föremål som har tolkats som en handkvarn av kalksten. Det är därför möjligt att man malt säd för husbehov i området under senmedeltiden. Det faktum att hus 7 överlagrades av ett lager innehållandes säd från senmedeltiden kan tyda på att den bebyggelsefas från slutet av 1200-talet som hus 7 tillhör hade upphört att existera efter ca etthundra år. Detta kan i sin tur ha att göra med Söderköpings minskade betydelse under senmedeltiden, eftersom området tycks ha bebyggt igen först under början av 1600-talet.

Det bör här infogas att det mellan hus 7 och hus 8 förekom två parallella rader med pålar omkring 35 m upp längs Breda gränd. Pålarna hade blivit nedslagna i den blå bottenleran från en högre stratigrafisk nivå än de båda huslämningarna och hade därvid genomborrat de medeltida kulturlager som avsatts mellan de två huslämningarna. En rad dendroprover togs därför i syfte att datera dessa vertikalt nedslagna pålar, men proverna visade sig vara för dåligt bevarade för att en analys skulle vara möjlig. Det är dock troligt att pålarna kan dateras till början av 1600-talet eftersom liknande pålar, vilka återfanns omkring 60 m längre

Figur 8. Övergången mellan hus 6 och 7. Hus 7 var beläget på en något lägre nivå än hus 6 och kan eventuellt dateras till mitten av 1200-talet. Endast enstaka plankor återstod av den tidigare byggnaden. I profilväggen är ännu delar av syllstenarna från hus 6 synliga. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

norrut i Breda gränd, har kunnat dateras till perioden 1609- 1613. Liknande pålar påträffades även i den del av schaktet som drogs bakom brandstationen, men dessa har inte kunnat dateras (Dendroprov 7).

Hus 8

Hus 8 påträffades på en liknande stratigrafisk nivå som hus 7 och det finns mycket som talar för att de båda byggnaderna är relativt jämgamla. Hus 8 har genom ett dendroprov kunnat dateras till 1232- 33 (Dendroprov 13). Möjligtvis får denna datering stöd av en keramikdetalj, eventuellt en dekoration från ett större föremål, av rödgods som påträffades i husets golvlagret (ÖLMC4386:125). Detta gör att huset kan vara den äldsta daterade anläggning som överhuvudtaget påträffades i det ca 700 m långa fjärrvärmeschaktet, men träet i huset kan också ha legat några år innan byggnaden uppfördes. Huset har varit knuttimrat och dess hörn vilade på syllstenar. Innanför husets ytterväggar var ännu delar av de bilade golvbrädorna bevarade.

Figur 9. Hus 8 var det bäst bevarade medeltida hus som påträffades vid undersökningen. Huset kan sannolikt dateras till 1200-talets senare hälft. Husets väggar hade vilat på syllstenar vilka hade sjunkit ned i bottenleran. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Eventuellt var det endast den västra delen av hus 8 som påträffades i schaktet, vilken i så fall indikerar att byggnaden varit ca 4 m bred. Vid undersökningen 1985 påträffades en lika bred huslämning på samma djup omkring 3 m öster om det schakt som grävdes hösten 2007. Eventuellt är detta fortsättningen på hus 8. Den östra delen av denna byggnad kunde efter undersökningen 1985 genom tre oberoende dendroprover dateras till åren 1257, 1259 samt efter 1282- 83 (Hasselmo 1996: 9). Dessa dateringar är alltså några år yngre än dendroprov 13, men det kan ändå röra sig om samma byggnad. För att med säkerhet kunna avgöra detta behöver dock ytterligare undersökningar göras på platsen.

Hus 9

Hus 9 utgjordes av en bränd yta av trampad lera och sand, ett förmodat golvlager, vilket sträckte sig mellan två parallella rader med syllstenar. I huset fanns även rester av bränt trä, eventuellt delar av husets golv. Detta indikerar att huset har förstörts i samband med en brand. Huslämningen påträffades omkring 85 m upp i Breda gränd och var uppskattningsvis ca 4

m lång i schaktets riktning. Sannolikt betecknar detta husets bredd eftersom byggnaden fortsatte in i såväl öst- som västprofilen. Fynd av yngre rödgoods och en del av ett fat av glas gör det rimligt att huset är från 1600-talet eller något senare. Denna datering får stöd av att huset stratigrafiskt sett låg på en liknande nivå som den övriga 1600-talsbebyggelsen. En datering till 1600-talet får även stöd av en dendrodatering av en påle vilken, tillsammans med flera andra liknande pålar, hade drivits ned i den sterila bottenleran för att stötta en syllsten i husets norra yttervägg. Pålen har kunnat dendrodateras till 1611- 12 (Dendroprov 15).

Hus 10

Hus 10 och 11 låg egentligen rakt över varandra, där det övre hus 10 syntes som en samling större syllstenar alldeles under asfalten. Under husets syllstenar hade åtminstone två kulturlager avsatts mellan hus 10 och hus 11. Det övre av dessa båda lager innehöll yngre rödgoods med pipleredekor, något som gör att huset som tidigast kan ha grundlagts på 1600-talet. Av den keramik att döma som återfanns direkt under husets syllstenar bör alltså huset knappast vara äldre än ca 400 år.

Figur 10. Stående pålar som hade slagits ned genom de medeltida lagren för att stötta bebyggelse från början av 1600-talet förekom på flera platser i schaktet. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Figur 11. Hus 10 och hus 11 låg rakt över varandra och har kunnat dateras till 1600-talet respektive medeltiden. I bildens framkant syns även de nedslagna träpålarna. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

En datering till 1600-talet får även stöd av den koncentration av träpålar som återfanns direkt söder om de bevarade syllstenarna och som sannolikt också har tillhört hus 10. Dessa pålar påminner mycket om de pålar som ingick i hus 9 (Se ovan) och en påle har genom en dendroanalys kunnat dateras till perioden 1611 ± 2 (Dendroprov 16). Denna dendrodatering är alltså mycket snarlik den i hus 9 och det är därför troligt att de båda byggnaderna uppförts längs Breda gränd ungefär samtidigt.

Hus 11

Hus 11 bestod egentligen endast av tre stockar, möjligtvis ett hörn, från en byggnad. Intill det förmodade hörnet låg en samling syllstenar längs schaktets västra profilvägg. Stenarna kan alltså ha haft ett samband med byggnaden, vilken i övrigt fortsatte in i den östra profilväggen. Tyvärr går det inte att uttala sig om bredden på huset eftersom den nordvästra delen av byggnaden hade förstörts vid ett tidigare tillfälle.

Direkt på den fragmentariska träkonstruktionen i hus 11 låg ett gråaktigt och förhållandevis kompakt lerlager som innehöll medeltida keramik av stengodstyp. Detta gör att hus 11, till skillnad från det högre

liggande hus 10, snarare kan dateras till medeltiden än till 1600-talet. Byggnaden har tyvärr inte kunnat dendrodateras, men utgör sannolikt ytterligare ett av de medeltida hus som tidigare har legat längs Breda gränd. På grund av det stratigrafiska sambandet bör byggnaden i så fall kunna ges en liknande datering som de övriga 1200-talshusen i Breda gränd.

Hus 12

Hus 12 påträffades i den del av schaktet som låg omkring 40 m från den plats där Breda gränd slutar och där schaktet vek av åt öster in på Kanalparkeringen. Huslämningen var förhållandevis välbevarad eftersom den hade parallella rader av syllstenar i såväl öster som i väster. Däremellan var delar av ett golv av bilade träplankor ännu synliga. Detta visar att byggnaden varit ca 4 m bred. Huset tycks dock ha fortsatt åt såväl norr som söder. Få fynd som kan datera byggnaden återfanns i schaktet, men huset kan vara senmedeltida eller från början av 1600-talet. Byggnaden har sannolikt utgjort ett av de hus som tidigare låg i denna del av Söderköping, men som revs då Göta Kanal byggdes i början av 1800-talet.

Då fjärrvärmeledningen inte behövde ligga djupare

än ca 1 m ned under Kanalparkeringen grävdes inte denna del av schaktet ända ned till den sterila blåleran. Efterreformatoriska och/eller medeltida kulturlager kan därför förekomma längre ned i marken under främst den östra delen av Kanalparkeringen.

Hus 13

Hus 13 var synligt som ett fragmentariskt bevarat trägolv, vilket fortsatte in i den södra profilväggen i den del av schaktet som drogs över Kanalparkeringen. Längs den norra schaktkanten indikerade en rad syllstenar att huset möjligtvis inte sträckte sig längre åt norr utan endast söderut. I öster slutade huset sannolikt vid en mycket stor syllsten omkring 58 m upp längs Kanalparkeringen. Syllstenen fortsatte liksom golvet in i schaktets sydprofil och kan ha ingått i husets östvägg. Huset bör i så fall ha varit omkring 7 m brett i öst- västlig riktning.

Hus 13 kan mycket väl också ha tillhört den bebyggelse som revs i början av 1800-talet eftersom det låg på en liknande stratigrafisk nivå som hus 12. Byggnaden kan därför i likhet med hus 12 ha uppförts under senmedeltiden eller början av 1600-talet. För detta talar fynd av senmedeltida stengods vilka

Figur 12. Översiktspild över schaktet på Kanalparkeringen där hus 12, 13 och 14 påträffades. Bilden är tagen under en av de kallaste dagarna på grävningen då det hade fallit en del nysnö. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

gjordes på golvet inne i huset, men i byggnaden påträffades även yngre rödgods från uppskattningsvis 1600- och 1700-talet. Då kulturlagren inte heller på denna plats grävdes ned i botten kan äldre nivåer förekomma under huset.

Hus 14

Hus 14 påträffades mellan ca 65- 71 m upp längs Kanalparkeringen. Huset utgjordes av ett antal plankor, sannolikt resterna efter ett golv, mellan två parallella rader av syllstenar. Byggnaden påminde alltså till sin konstruktion om husen 12 och 13, men var bara omkring 5 m brett i öst- västlig riktning. Huset fortsatte in i så väl den norra som den södra profilväggen. Huset kan på grund av den stratigrafiska nivån som det återfanns på, liksom husen 12 och 13, sannolikt dateras till tiden ca 1600- 1800. I huset påträffades ett fragment från ett mindre bronsföremål. Föremålet har inte kunnat identifieras, men kan ha utgjort någon form av dekoration. Inte heller under hus 14 grävdes kulturlagren ända ned till den sterila bottenleran och äldre lager kan därför förekomma på lägre nivåer under huset.

Hus 15

Hus 15 var den sista anläggning på undersökningen som gavs ett separat anläggningsnummer. Huslämningen är förhållandevis väldaterad genom två dendroprover från stående pålar, vilka kan ha stöttat husets västra yttervägg. Pålarna var nedslagna genom djupare liggande lager och täcktes delvis av en raserad stenkonstruktion, sannolikt rester av själva husväggen. Anledningen till att pålarna tolkas ha stöttat just den västra ytterväggen är att det öster om den raserade väggen och de stående pålarna förekom ett delvis bevarat tegelgolv, vilket bör ha legat inne i själva byggnaden. I byggnaden påträffades en äldre form av skridsko, en så kallad islägg (ÖLMC4386:11). Delar av byggnaden med tegelgolvet påträffades eventuellt redan i samband med undersökningen vid Kanalmagasinen 1993- 94 (Hörfors 2007:18ff).

Båda pålarna har kunnat dendrodateras till året 1609- 10 (Dendroproverna 17 och 18) och gör det troligt att hus 15 är från början av 1600-talet. Denna datering är intressant eftersom man tidigare har kunnat dendrodatera byggnadslämningar inom denna del av Söderköping till 1590-talet (Hedvall 2003:10). Som vi sett ovan finns det exempel på dendrodateringar från början av 1600-talet även i Breda gränd. Vi tycks alltså ha en bebyggelsefas inom denna del av staden som påbörjades under slutet av 1500-talet och/eller början av 1600-talet.

Sträckan i Bergsvägen bakom Kanalmagasinen Hus 15 var alltså den sista lämning vid undersökningen som tolkades som rester efter ett enskilt hus. Fragmentariska rester av bebyggelse, så som koncentrationer av tegel och murbruk samt stenkoncentrationer, öster om hus 15 är förmodligen raseringslager från ytterligare bebyggelse som rivits i samband med byggandet av Göta Kanal. Sannolikt har bebyggelse ännu omkring år 1820 täckt i princip hela det område där Kanalmagasinen och silon idag ligger. Det är troligt att även denna bebyggelse grundades under början av 1600-talet, något som de stratigrafiska nivåerna indikerar.

Hur mycket av ytan kring Kanalmagasinen som varit bebyggd redan under medeltiden är dock svårt att uppskatta. Klart är dock att de pålar vid hus 15, som dendroprov 17 och 18 kommer ifrån, hade slagits genom lägre liggande nivåer, så generellt tycks kulturlagren vara djupare i Bergsvägen bakom Kanalmagasinen än i Breda gränd. Delar av Bergsvägen bakom Kanalmagasinen och utanför kv S:t Ilian bör dessutom fram till början eller mitten av 1500-talet ha utgjorts av S:t Ilians medeltida kyrkogård.

Figur 13. De kulturlager bakom Kanalmagasinen som kom att beröras av fjärrvärmeschaktet bestod till stor del av modernare utfyllnadslager. Längre ned i marken kan dock medeltida lager fortfarande förekomma. Foto Christer Carlsson, ÖLM.

Fyndet av ett fragment från ett mänskligt kranium i omrörda lager kan indikera att kyrkogården har sträckt sig ända ned till den nuvarande stadsbebyggelsens början vid kvarteren S:t Ilian, Gästgivaren och von Platen. Bevarade medeltida gravar kan därför förekomma djupare ned i marken under såväl Bergsvägen som Kanalmagasinen. Det är sannolikt även i detta område som resterna efter S:t Ilians medeltida kyrka skall sökas. Troligt är dock att kyrkobyggnaden inte sträckt sig ut i nuvarande Bergsvägen. En beskrivning av tätandet av en läcka i den södra kanalvallen år 1842 är den hittills bästa beskrivningen av var kyrkan varit belägen:

”Som denna ältvägg var anlaggd tvärtigenom härstädes anträffade sjunkna ruiner af hus och kyrkor och nedsänkt ända till 6 å 8 fot under kanalbotten, antog man att de gingo genom dessa gamla stengrunder och att läckorna behöfde stängas på ett ganska betydligt djup under jordytan. Vid kanalbankens öppnande bakom ältväggen måste man sänka sig 24 fot under toppbanken, eller 15 till 16 fot under jordytan, innan botten påträffades af de grundläggningar, som här voro anlagde, den ena öfver den andra, utvisande en lös botten och en mycket länge fortfarande sjunkning. Grundmurarne till tornet af S:t Aegidii kyrka måste genombrytas på nämnde djup, sedan man förut genomgått 3 på hvarandra anlagde, särskilda grundläggningar.”

Bryggkonstruktioner och kavelbroar

En brygg- eller brokonstruktion påträffades i anslutning till kavelbron, ca en meter ned i marken på Lillåns tidigare norra flodbank. Bryggan eller bron kan antingen ha gått över ån eller löpt längs med densamma. På grund av schaktets smala karaktär gick dock detta inte att avgöra med fullständig säkerhet. Den del av konstruktionen som ändå syntes i schaktet utgjordes av två V-formade par av tallstockar, vilka hade drivits ned i leran i flodbanken. Det par som låg bäst till för provtagning var placerat mitt i schaktet och kunde dendrodateras till vintern 1257- 58 (Dendroprov 1:1- 1:2). Detta skulle i så fall göra konstruktionen till en av de äldsta bro- eller bryggkonstruktioner som man känner från Söderköping.

Dessutom påträffades alltså en kavelbro vid undersökningen. Denna gick i öst-västlig riktning och tycks ha löpt längs Lillåns norra flodbank. Tyvärr kunde inget av de dendroprover som insamlades från bron dateras, men det är troligt att denna härstammar från medeltiden. För detta talar såväl dess konstruktion, fynd av medeltida keramik på bron som den nivå som bron påträffades på. Sannolikt har kavelbroar även förekommit i Breda gränd, något som undersökning-

Figur 14. Den medeltida kavelbron längs Ågatan.
Foto Mats Magnusson, ÖLM.

en 1985 indikerade. Delar av de kavelbroar som påträffades på 1980-talet gavs dateringar till mitten av 1200-talet, men gick generellt längre österut i gatan inom ett område som inte kom att beröras av schaktet hösten 2007 (Hasselmo 1996: 5ff). Det finns alltså som vi sett ovan en rad stöd för att bebyggelsen längs Ågatan och den södra delen av Breda gränd etablerades vid mitten av 1200-talet.

Fyndmaterialet

Keramik- och glasaterialet

Keramiken är sannolikt den fyndkategori som kan bidra med mest information då det gäller att datera och förstå de olika bebyggelsefaser som påträffades vid undersökningen i Breda gränd. Totalt tillvaratogs 151 olika keramikskärvor, med en samlad vikt av 3503 gram, från perioden ca 1250- 1950. Detta material ger en god inblick i keramikens utveckling och förändring under 700 år i den medeltida hamn- och handelsstaden Söderköping. Studier av detta keramikmaterial är därför, tillsammans med dendro- och ¹⁴C-dateringarna, en av de bästa metoderna för att datera såväl de huslämningar som de kulturlager som påträffades vid undersökningen.

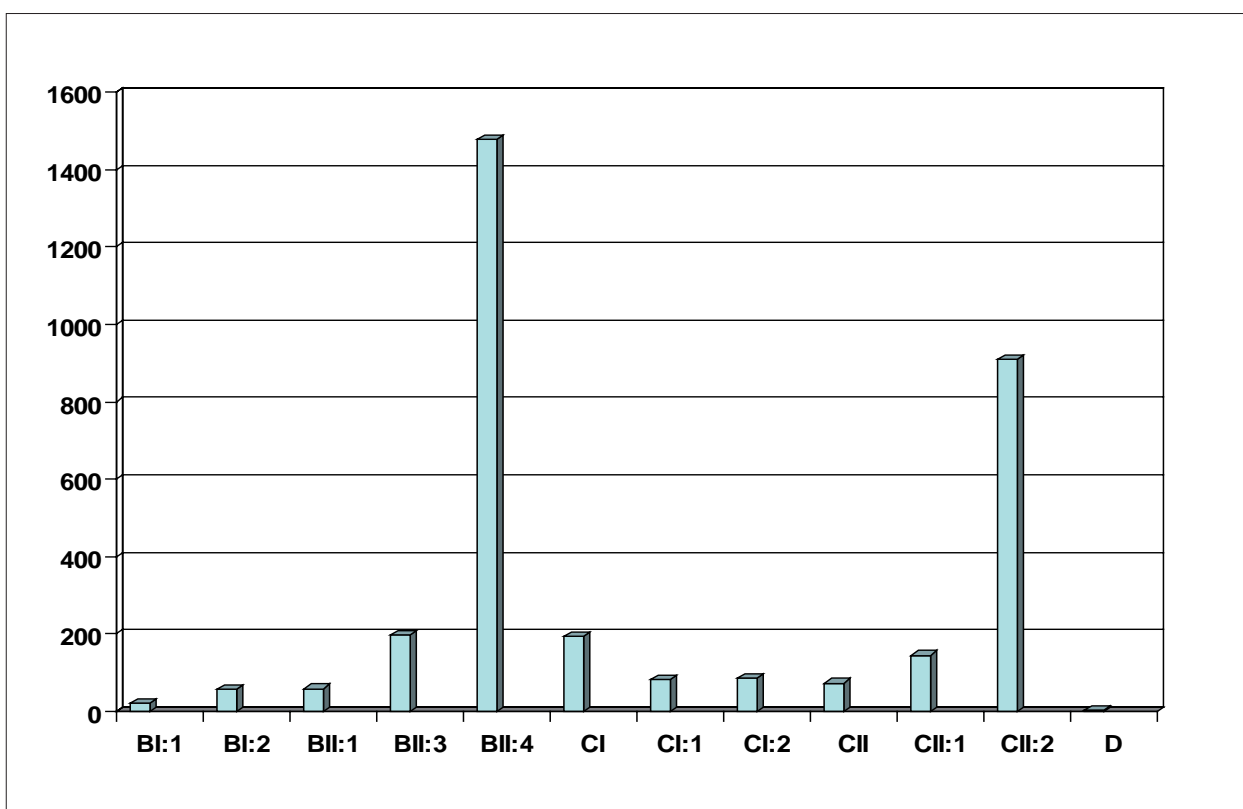
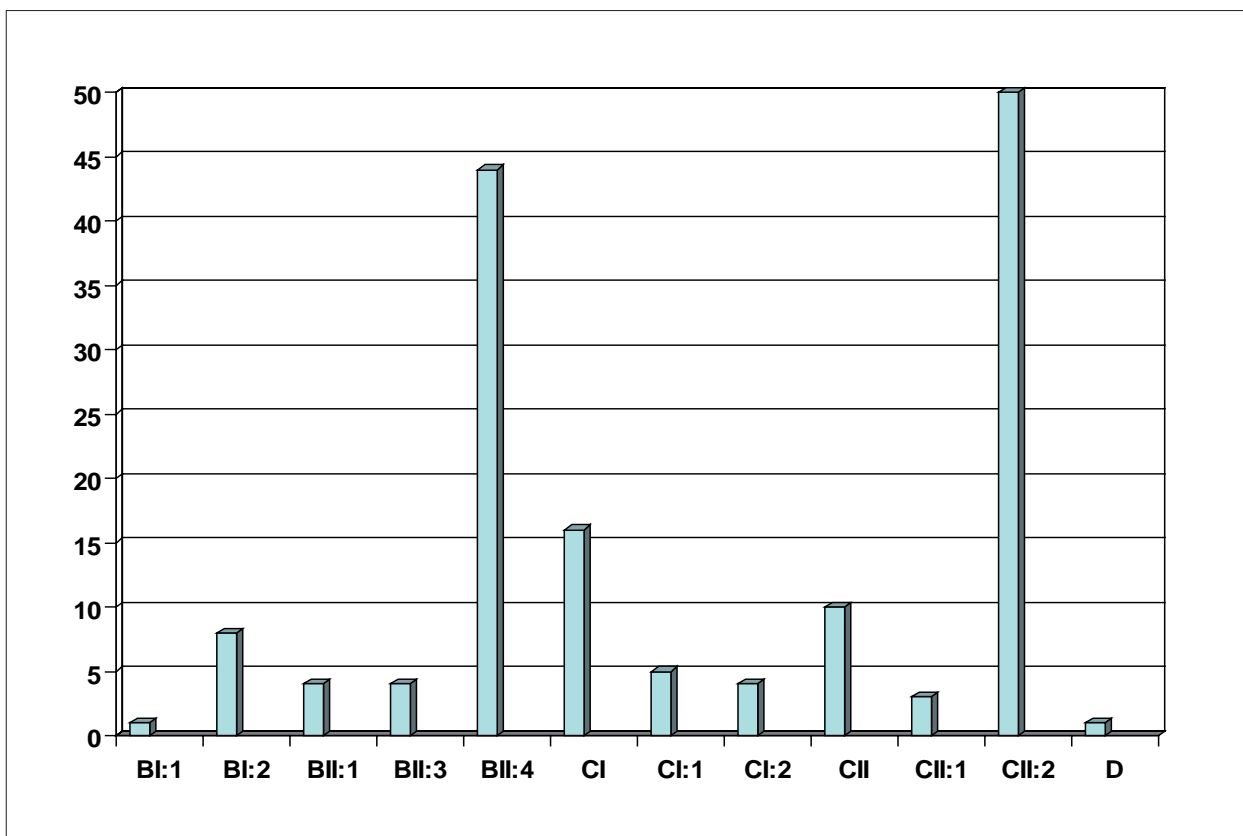
Den dominerande keramiktypen i de medeltida lagren och anläggningarna är stengodset, det så kallade C-godset, vilket i Söderköping förekommer i kulturlager från ca 1250 och senare. Såväl CI:1-, CI:2-, CII:1- som CII:2- gods finns representerat i fyndmaterialet från grävningen, men det föreligger en klar dominans för C-gods från perioden ca 1250- 1550. Därefter följer det yngre rödgodset, det så kallade BII:4-godset, vilket i Söderköping börjar uppträda under senmedeltiden. Det BII:4-gods som påträffades vid undersökningen kan dateras till perioden ca 1550- 1900. Bland fyndmaterialet finns även ett litet antal skärvor äldre rödgods, så kallat BII:1-gods, och yngre svartgods, så kallat BI:1-gods, liksom enstaka skärvor BI:2- och BII:3-gods. De fyra sistnämnda godstyperna påträffades nästan uteslutande i hög- och senmedeltida kontexter.

Golvlagren i flera av de hus i Breda gränd som har kunnat dendrodateras till 1200-talet innehöll såväl stengods av en hög- och senmedeltida typ som äldre och yngre rödgods. Detta indikerar att somliga av husen kan ha använts under flera hundra år. Här måste man även räkna med en viss användningsperiod för de enstaka keramikföremålen som gör att det blir svårt att sätta några exakta kronologiska gränser för de olika keramiktypernas förekomst.

Eftersom dendrokronologiska dateringar av bebyggelse från exempelvis 1300-, 1400- och 1500-talen saknades vid undersökningen indikerar detta att vi endast har två tydliga bebyggelsefaser i kulturlagren under Breda gränd; en från den senare hälften av 1200-talet och en från början av 1600-talet. De dendrodateringar till 1300-talet som uppträdde vid undersökningen i Breda gränd år 1985 tycks främst komma från omlagda kavelbroar och kan inte ses som ett belägg för att någon omfattande byggnadsaktivitet ägde rum längs gatan vid denna tid.

Det kan även vara de enskilda föremålen olika brukningstid som gör att det uppträder enstaka skärvor av senmedeltida keramik i golvlagren hos de hus under Kanalparkeringen, så som exempelvis hus 12, 13 och 14, vilka utifrån dendrodateringarna av de stående pålarna bör ha uppförts under 1600-talets början. Dessa hus har sedan rivits senast i samband med byggandet av Göta Kanal mellan åren ca 1810- 1832.

Här kan alltså enstaka senmedeltida kärll ha överlevt och använts i bebyggelsen från början av 1600-talet. Detta innebär i så fall, trots att keramikdateringarna i somliga av de byggnader som påträffades vid undersökningen ger intryck av att vara förhållandevis vida, att keramikens spridningsbild inte på något sätt motsäger den byggnadskronologi som de naturvetenskapliga analyserna indikerar.

Figur 15. 2 diagram visandes keramikens spridning inom olika godskategorier: Diagram 1 visar antalet skär inom varje godstyp medan diagram 2 visar den viktmissiga fördelningen i gram inom varje godskategori.

Figur 16. Exempel på stengodskrus från Söderköping. Foto Lasse Norr.

Figur 17. Exempel på handtag till trefotsgryta av yngre rödgods funnet i Söderköping. Foto Lasse Norr.

Figur 18. Den välbevarade vidjeringen (ÖLMC4386:278 som påträffades i ett senmedeltida lager ungefär halvvägs upp i Breda gränd. Foto Lasse Norr.

Figur 19. En flicka med ett antal sammanlänkade vidjeringar i vilka hon håller en get. Bilden är tagen i Dalarna på 1910-talet. Publicerad med tillstånd från Dalarnas museums Bildarkiv.

Enstaka fynd av skärivor från buteljer, dricksglas, fönsterglas och porslin är samtliga gjorda i huslämningar och/eller kulturlager från perioden ca 1600-1900 och är därför från tiden efter reformationen. Material som påträffades i de yngre lagren insamlades endast i en begränsad omfattning.

Trämaterialet

De goda bevaringsförhållandena för organiskt material i Söderköping gjorde att ett förhållandevis stort trämaterial kunde tillvaratas i samband med undersökningen. På den numera kulverterade Lillåns norra flodbank, omkring en meter under den nuvarande markytan, påträffades exempelvis en trädetalj från en medeltida båt (ÖLMC4386:274). Det rör sig sannolikt om ett spant från fören eller aktern till en mindre båt som kan ha använts för transporter i det medeltida Söderköping. På utsidan av spantet finns uttag för bordläggningsplankorna i båtens skrov, vilket tycks ha varit byggt i klinkteknik, och längst ned finns runda hål där spantet har varit fäst i båtens köl.

En vidjering, bestående av tunna sammanflätade träkvistar, påträffades också vid undersökningen (ÖLMC4386:278). Vidjeringen var mycket välbevarad och stack ut ur schaktväggen omkring 50 m upp längs Breda gränd. Vidjeringen kan sannolikt dateras

till medeltiden, men vidjeringar användes ända in på 1900-talet som handtag till hinkar och andra redskap, för att fjättra djur eller för att låsa fast grindar vid grindstolpar.

Vid undersökningen påträffades även ett halvt tunnlock med ett inristat bomärke i ett förmodat senmedeltida kulturlager under Kanalparkeringen (ÖLMC4386:273). Tunnor av det här slaget bör ha varit förhållandevis vanliga i en hamn- och handelsstad som Söderköping. Bomärket visade sannolikt vem tunnan tillhörde.

Järn-, slagg- och metallmaterialet

Till järnfyndet från undersökningen räknas bland annat en sax av äldre modell, en så kallad sisare (ÖLMC4386:9), ett böjt järnbleck (ÖLMC4386:10), ett knivblad (ÖLMC4386:12) samt slaggbitar. Sisaren och järnblecket återfanns i samma lager ungefär 100 m in på Kanalparkeringen. De är båda sannolikt eftermedeltida, eventuellt från 1700- eller 1800-talet. Knivbladet kan däremot vara medeltida eftersom det återfanns på en liknande nivå som de huslämningar som har daterats till 1200-talets senare hälft. Medeltida är sannolikt även det verktyg av järn, eventuellt någon form av tång, som påträffades under hus 6. Dessutom påträffades under hela grävningen ett stort

Figur 20. Tunnlocket med det inristade bomärket (ÖLMC4386:273. Foto Lasse Norr.

antal spikar av järn, ofta i anslutning till de olika huslämningarna. Endast delar av spikmaterialet tillvaratogs.

En rad olika sorters slaggar påträffades också på olika platser i schaktet. Järnslaggar förekom framför allt i hus 6 och 7. Denna slagga var tung till sin karaktär och fortfarande delvis magnetisk. Detta tyder på att en mer lågteknisk utvinningsteknik, där allt järn inte har kunnat utvinnas ur slaggen, har använts. Slaggens förekomst i både hus 6 och hus 7, samt i en del anslutande kulturlager, indikerar att järnframställning och järnbearbetning kan ha förekommit i närheten av denna plats under såväl medeltiden som 1600-talet. Den slagga som påträffades i det modernare, och delvis av betong uppförda, hus 5 hade däremot använts som utfyllnad och var av en lättare typ som gav ett modernare intryck.

Till fynden av andra metaller kan räknas en fingerborg (ÖLMC4386:161) och en sölja (ÖLMC4386:1) gjorda av olika kopparlegeringar. Fingerborgen är sannolikt eftermedeltida och återfanns vid raseringsmassor ca 100 m in på Kanalparkeringen. Söljan hade en punsad dekor och återfanns på kavelbron längs Ågatan. Söljan kan därför vara medeltida.

Stenmaterialet

Stenmaterialet är förhållandevis litet och uppgår till endast 12 fyndposter. Stenfynden består bland annat av eldslagningsflinta och en del av en handkvarn av kalksten (ÖLMC4386:28). Eldslagningsflintan påträffades till stor del inne i de medeltida husen från 1200-talet, men enstaka flintbitar påträffades även i

huslämningar som tillhörde den yngre bebyggelsefasen från 1600-talet.

Handkvarnen återfanns i ett lager som överlagrade hus 7, en byggnadslämning från 1200-talets senare hälft. I ett lager i närheten påträffades även bränd säd, vilken har kunnat ¹⁴C-dateras till 1300- eller 1400-talet. Detta indikerar att man under senmedeltiden har malt mjöl för husbehov i området. Handkvarnar av denna typ har dock förekommit under många hundra år och har, med endast smärre förändringar, varit likartade sedan förhistorisk tid.

Ett antal marlekor av kalksten återfanns också vid undersökningen, men dessa naturliga geologiska formationer är inte på något sätt ovanliga i östgötska arkeologiska material. Marlekorna kan ha använts som tyngder, leksaker och/eller spelbrickor. En leksak kan eventuellt även den ca 0,03 m stora och alldeles runda sten som påträffades bland den medeltida bebyggelsen under Breda gränd tolkas som. Varken marlekorna eller den runda stenen är dock upptagna i fyndlistan längst bak i rapporten.

Lädermaterialet

Få fynd av läder påträffades vid den arkeologiska förundersökningen. En tunn läderrem återfanns långt ned i de fuktiga lagren i den södra delen av Breda gränd och kan ha suttit på en medeltida sko eller stövel (ÖLMC4386:271). I övriga hittades en skosula av läder (ÖLMC4386:38), men på grund av att denna återfanns i omrörda lager kan skon vara eftermedeltida, eventuellt från 1800-talet eller tidigt 1900-tal. För detta talar även skons konstruktion, vilken ger ett förhållandevis modernt intryck.

Benmaterialet

Animalosteologiskt material i form av mat- och slaktavfall påträffades längs så gott som hela den ca 700 m långa sträcka som undersökningen kom att beröra. Många av benfragmenten har huggmärken eller har blivit delade med en yxa eller ett sågverktyg. I många fall är det även fråga om just sådana delar av djuren som man inte kunde använda i matlagningen, exempelvis falanger, köttfattiga delar eller ledändar. I nästan samtliga fall är det därför också fråga om domesticerad boskap som ko, häst och gris. Benmaterialet ger därför generell intryck av att komma från hushållsavfall, vilket har kastats ut utanför husen tillsammans med övrigt avfall.

Till det bearbetade benmaterialet kan räknas en benflöjt (ÖLMC4386:27) som påträffades i ett medeltida lager ungefär mitt på Breda gränd. Benet som flöjten är gjord av är sannolikt ett underben från får/get. En islägg (ÖLMC4386:11), tillverkad av ett underben från en häst, påträffades även i ett raseringslager från hus 15 bakom Kanalmagasin C. Isläggen kan därför sannolikt knytas till den bebyggelse som revs i samband med kanalbygget, men kan också vara från exempelvis senmedeltiden eftersom isläggar av den här modellen användes under åtskilliga hundra år.

Ett fragment av ett mänskligt kranium

En del av ett kranium (ÖLMC4386:126) påträffades i omrörda lager i den del av schaktet som löpte alldeles norr om kv S:t Ilian. Namnet på kvarteret ger en indikation om var den medeltida kyrkan och dess

kyrkogård har legat, men inga medeltida gravar påträffades alltså vid undersökningen. En av anledningarna är sannolikt att eventuella gravar ligger betydligt djupare ned i marken eftersom såväl en naturlig kulturlagertillväxt som påförda massor har gjort att den medeltida marknivån idag ligger ganska långt ned i marken inom denna delsträcka.

I detta sammanhang är det av intresse att det påträffades ett skelett nere i leran i den tillfälligt torrlagda Göta Kanal i januari 2008. Detta skelett hittades alltså inte inom ramen för själva Breda grändsundersökningen, men är ändå av intresse för diskussionen om omfattningen av S:t Ilians kyrkogård. Skelettet påträffades in situ, endast 0,15 meter ned i botten-slammet i kanalen. Den döde hade blivit begravd på rygg i öst-västlig riktning och hade armarna korslagda över magen.

Skelettet visade sig komma från en vuxen man som varit ca 1,78 meter lång då han levde. Mannen hade slitna tänder och måste ha lidit av en reumatisk sjukdom då vissa av hans fingerleder hade vuxit ihop redan då mannen var i livet. Detta indikerar att det är fråga om en äldre individ, kanske medelålders eller till och med något äldre. Mannen verkar ha arbetat hårt under sin livstid då somliga av diskarna i hans rygg uppvisade tecken på att ha blivit slitna. Han levde sannolikt under senmedeltiden och hade begravts utan kista inom den norra delen av S:t Ilians kyrkogård. Fyndet av skelettet är unikt eftersom det är det första välbevarade skelettfynd som gjorts i modern tid från den numera försvunna S:t Ilians kyrkogård.

Figur 22. En benflöjt och en islägg tillhör de bearbetade benföremål som påträffades vid undersökningen i Breda gränd. Foto Lasse Norr.

Referenser

- Broberg, B. & Hasselmo, M. 1978. *Söderköping*. RAÄ & SHM. Rapport Medeltidsstaden 5. Stockholm.
- Carlsson, C. & Wennerlund, J. 2007. *Kavelbroar, stenläggningar och en brunn i Hamngatan*. RAÄ 14, Söderköpings stad och kommun, Östergötlands län. Rapport 2007:74. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Eriksson, J. 1979. Rapport. *Östra Kanalmagasinet*. Fornlämning nr 14. Söderköpings stad och kommun. Östergötland. Arkeologisk undersökning mars 1979. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Feldt, A. C. & Lindgren-Hertz, L. 1990. Rapport. *kv Gästgivaren 4-5*. Söderköping. Östergötland. Arkeologisk förundersökning 1989- 1990. Rapport. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Hasselmo, M. 1996. Arkeologisk undersökning. *Breda gränd och Magasinsgatan*. Söderköping. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Uppdragsverksamheten. Linköping.
- Hasselmo, M. & Tesch, S. 1995. Arkeologisk undersökning. *Kvarteret Forseman 3*. Söderköping. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Uppdragsverksamheten. Linköping.
- Hedvall, R. 2003. Arkeologisk förundersökning. *Bebyggelse från högmedeltid till 1600-tal i Söderköpings norra utkant. kv Trekanten 3*. Söderköpings stad och kommun. Östergötland. Riksantikvarieämbetet. Linköping.
- Hörfors, O. 1996. Forskningsprojektet Söderköpings äldsta kyrkor. I: *Kyrkoarkeologi i Östergötland 1986- 1996*. Östergötland fakta 2.
- Hörfors, O. 2007. Arkeologisk förundersökning. *Kanalmagasinet C och Hamngatan*. Söderköping 3:63. Fornlämning 14. Söderköpings stad och kommun. Östergötlands län. Rapport. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Ljung, S. 1949. *Söderköpings historia*. Band I. Tiden intill 1568. Utgiven av S:t Ragnhilds Gille i Söderköping.
- Lundberg, E. 1928. *Topografiska stadsundersökningar i Söderköping*. KVHAAH 39:1. Stockholm.
- Ohlsén, M. I manus. *Arkeologisk förundersökning i kv Gästgivaren*. Rapport. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Ternström, C. 2002. Arkeologisk förundersökning. *kv Trekanten*. Rapport. Östergötlands länsmuseum. Linköping.
- Tesch, S. 1978. Arkeologisk undersökning. *kv Norrtull 9*. Uppdragsverksamheten. Riksantikvarieämbetet.

Tekniska uppgifter

Gata	Ågatan, Breda gränd och Bergsvägen
Socken	Söderköpings stad
Kommun	Söderköping
Län och landskap	Östergötland
Fornlämningsnr	RAÄ 14
Ekonomiska kartans blad	096 66 (8g 6g Söderköping)
Koordinater	X 6484484 Y 1529970, X 6484487 Y 1530227
Koordinatsystem	RT90 2,5 gon W
Typ av undersökning	Arkeologisk förundersökning /antikvarisk kontroll
Länsstyrelsens handläggare	Bror-Tommy Sturk och Carin Claréus
Länsstyrelsens dnr	431-23269-06
Länsmuseets dnr	554/06
Länsmuseets kontonummer	530578
Uppdragsgivare	E on Värme Sverige AB
Kostnadsansvarig	E on Värme Sverige AB
Projektledare	Christer Carlsson
Fältarbetstid	3 oktober - 14 december 2007
Undersökt sträcka	ca 700 löpmeter
Foto filmnr	Endast digitala bilder
Fynd	ÖLM C4386
Analys	Osteologi, dendrokronologi, ¹⁴ C
Grafik	Johan Levin
Renritning	Johan Levin
Grafisk form	Johan Levin
Dokumentationsmaterialet förvaras på Östergötlands länsmuseum.	
Ur allmänt kartmaterial	© Lantmäteriverket MS2008/06551
ISSN 1403-9273	Rapport 2008:64 © Östergötlands länsmuseum

Bilaga 1. Fyndlista

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	001	1	Sölja	Dubbelsölja	-	Kopparlegering		Gjutet		37
C4386	002	1	Kärl	-	Botten	CII:2		Drejat	Tummat	112
C4386	003	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		115
C4386	004	1	Kärl	-	Skuldra	CII:2		Drejat		59
C4386	005	1	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	006	1	Kärl	Kanna	Mynning	BII:1		Drejat	Tummat	47
C4386	007	1	Kärl	Fat	Botten	BII:4	Vitlera	Drejat		115
C4386	008	1	Kärl	Kruka	Mynning	BII:4		Drejat		87
C4386	009	1	Sax	Bygelsax		Järn		Smitt		250
C4386	010	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Bockat		320
C4386	011	1	Islägg	-	-	Ben		Hugget	Slipat	260
C4386	012	1	Kniv	-	-	Järn		Smitt		115
C4386	013	1	Kärl	Kruka	Buk	CII:2		Drejat		80
C4386	014	1	Kärl	Kanna	Mynning	CII:2		Drejat		66
C4386	015	1	Kärl	Kanna	Mynning	CII:2		Drejat		50
C4386	016	1	Kärl	-	Blandat	CII:2		Drejat	Tummat	0
C4386	017	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		20
C4386	018	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		42
C4386	019	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		21
C4386	020	1	Kärl	-	Buk	CI:I		Drejat		36
C4386	021	1	Kärl	-	Buk			Drejat		42
C4386	022	1	Kärl	-	Buk	CII:1		Drejat		23
C4386	023	1	Kärl	-	Buk	BI:2		Drejat		18
C4386	024	1	Kärl	-	Botten			Drejat	Tummat	0
C4386	025	1	Kärl	-	Sida			Drejat	Tummat	34
C4386	026	2	Oidentifierat	-	-	Flinta		Slaget		0
C4386	027	1	Flöjt	-	-	Ben		Borrat	Skuret	160
C4386	028	1	Oidentifierat	-	-	Kalksten		Hugget	Slipat	185
C4386	029	1	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	030	1	Oidentifierat	-	-	Flinta				55
C4386	031	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		28
C4386	032	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	033	2	Oidentifierat	-	-	Järn				0
C4386	034	1	Kärl	Trebensgryta	Ben	CI		Tummat		65
C4386	035	7	Oidentifierat	-	-	Järn				0
C4386	036	1	Ben	-	-	Ben				0
C4386	037	3	Oidentifierat	-	-	Järn				0
C4386	038	1	Sko	-	Sula	Läder	Järn	Skuret		0
C4386	039	1	Ben	-	-	Ben		Sågat		0
C4386	040	1	Slagg	Bottenskälla	-	Slagg				0

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
35	3	0		K		Nivå 2	På kavelbron. Början av Breda gränd / Ågatan. Form av en utdragen 8. Dekorert med punsmärken.
45	0	0		F		Brandlager 2	Bottenringens diameter ca 90 mm.
60	4,5	0		F		Brandlager 2	Liten inbuktning på sidan. Tillverkningsmiss?
66	5	0		F		Brandlager 2	-
0	0	0		F		Brandlager 2	-
73	5,5	0		F	36-42 m	Nivå 1,5 eller 2	Fragment av kärl, bestående av mynning, skuldra och hank. Klar glasyr. Stänk av glasyr på insidan.
63	9	0		F	70 m	Omrörda massor	-
52	5	0		F	70 m	Omrörda massor	Klar glasyr. Mynningens ytterdiameter ca 210 mm.
230	15	0		D	Vid 100 m		Kanalparkeringen. Avbrutna uddar.
20	5	0		F	Vid 100 m		Kanalparkeringen. Dubbelvikt plåt. Kantskoning?
46	30	0		K	Vid 130 m	Under nivå 2	Under tegelkonstruktion. Saknar hål för fästremmar.
15	5	0		D	Vid 130 m	Under nivå 2	Under tegelkonstruktion. Tången 50 mm, bladet 65 mm.
80	3	0		F, 2	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Fragmenten har passning.
70	3	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Mynningens ytterdiameter 80-90 mm.
60	5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Mynningens ytterdiameter ca 70 mm.
0	0	0		F, 4	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Troligen samma kärl. Två av fragmenten har passning. Grovt bearbetat.
27	4	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
51	5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
35	3,5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
31	3,5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
31	4,5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
12	3,5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6.
22	3,8	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Degel?
0	4	35		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Degel?
48	4,5	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. Degel? Fingeravtryck(?) på mynningens insida. Mynningens ytterdiameter ca 60 mm.
0	0	0		F	Hus 7, i golvet	Nivå 1,5	Efter hus 6. 1 st 23x20x4xmm. 1 st 18x12x5 mm.
0	0	0		D	Under hus 7	Nivå 2	Tre fingerhål + tumhål. Nedre delen saknas.
140	120	0		D	Finns på planritn.	Nivå 1,5	Ovandelens ytterdiameter ca 430 mm. Stenen spjälkad, botten saknas. Sargen ca 55 mm. "Skålens" djup ca 80 mm. Huggen ut- och ovansida, slipad insida. Piscina eller handkvarn?
0	0	0		F	30-36 m	Nivå 1	-
35	23	0		F	30-36 m	Nivå 1	-
23	3,5	0		F	30-36 m	Nivå 1	-
0	0	0		D	30-36 m	Nivå 1	-
0	0	0		D	30-36 m	Nivå 1	45,7 + 32,0 gram. Föremålen kraftigt korroderade. Spikar?
0	0	25		F	30-36 m	Nivå 1	-
0	0	0		F	63-70 m	Nivå 1	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Föremålen kraftigt korroderade. Spikar?
0	0	0		F	62 m	Brandlager	Kanalparkeringen. En ledande avhuggen.
0	0	0		F	62 m	Brandlager	Kanalparkeringen. 30,8 + 36,9 + 20,2 gram. Två spikar(?) varav en med stort dekorhuvud.
0	0	0		F	Ågatan 12 B-C	Under husgrund	Lädersula med nitar och pliggar.
0	0	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	Ledande med huggspår och sågade ytor. Hantverksspill.
0	0	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	041	3	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	042	6	Oidentifierat	-	-	Järn				0
C4386	043	1	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	044	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		31
C4386	045	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		20
C4386	046	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		26
C4386	047	1	Kärl	-	Mynning	BII:4		Drejat		63
C4386	048	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	049	2	Bruksprov	-	-	Kalkbruk				0
C4386	050	1	Kärl	-	Botten	CII:1		Drejat	Tummat	50
C4386	051	1	Kärl	-	Botten	CI		Tummat		42
C4386	052	5	Bruksprov	-	-	Kalkbruk				0
C4386	053	1	Bruksprov	-	-	Kalkbruk				0
C4386	054	8	Ben	-	Blandat	Ben		Hugget		0
C4386	055	5	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	056	5	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	057	1	Slagg	Bottenskälla	-	Slagg				0
C4386	058	4	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	059	1	Kärl	-	Botten	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	33
C4386	060	1	Kärl	-	Mynning	BII:3		Drejat		35,5
C4386	061	2	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	062	3	Oidentifierat	-	-	Kakel	Vitlera	Pressat		0
C4386	063	1	Tegel	Taktegel	-	Lera		Slaget		0
C4386	064	2	Ben	-	Blandat	Ben				0
C4386	065	3	Glas	Fönsterglas	-	Glas		Blåst		0
C4386	066	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		49,5
C4386	067	2	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	068	2	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	069	1	Oidentifierat	-	-	D-gods	Vitlera	Pressat		0
C4386	070	1	Bruksprov	-	-	Kalkbruk				0
C4386	071	1	Kärl	Trebensgryta	Handtag	BII:4		Drejat	Tummat	80
C4386	072	4	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	073	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		28
C4386	074	2	Glas	Fönsterglas	-	Glas		Blåst		0

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
0	0	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-
0	0	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	Föremålen kraftigt korroderade.
0	0	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-
32	5	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-
28	5	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-
26	3,5	0		F	Ågatan 12 B	Nivå 1	-
33	6	0		F	Innanför ”mur”	Nivå 1	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
0	0	0		F	Innanför ”mur”	Nivå 1	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Kraftigt huvud.
0	0	0		F	Innanför ”mur”	Nivå 1	Kanalparkeringen/Bergsvägen. 21,4 + 34,1 gram.
37	10	0		F	Innanför ”mur”	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
35	8	0		F	Innanför ”mur”	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Sekundärbränt. Grön glasyr på insidan. Stänk av glasyr på brottyta.
0	0	0		F	ca 130 m	Nivå 2	Bakom kanalmagasin C. Från huggen sten.
0	0	0		F	ca 130 m	Nivå 2	Bakom kanalmagasin C. Mellan tegel.
0	0	0		F	Innanför V kyrkomur	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Huggspår på enstaka fragment.
0	0	0		F	100 m	Brandlager	49,5+ 45,1 + 13,5 + 7,1 + 6,6 gram.
0	0	0		D	100 m	Brandlager	Fyra av föremålen kraftigt korroderade.
0	0	0		D	15 - 20 m	Brandlager 3	-
0	0	0		F	142 - 147 m	Omrörda kultur-lager	Bakom magasin B. Mynning, 78x34x7 mm, 23,7 g, grön glasyr. Mynning, 55x38x10 mm, 22,9 g, klar glasyr. Mynning, 38x31x9 mm, 8,9 g, klar glasyr. Buk, 20x14x6 mm, 1,9 g, klar glasyr.
27	8	0		F	142 - 147 m	Omrörda kultur-lager	Bakom magasin B. Klar glasyr, med stänk av grön. Engobe på in- och utsida.
16,5	10	0		F	142 - 147 m	Omrörda kultur-lager	Bakom magasin B.
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	1 buk, grön glasyr. 1 sida, klar glasyr, fat.
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	Kakelugnsfragment?
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	-
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	-
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	Tjocklek: 1,2, 1,25 resp 1,9 mm. Glaspest. 1 fragment har smältrand.
24	7	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	Klackjärn, tåjärn eller väldigt liten hästsko?
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	1 föremål kraftigt korroderat.
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	2 st tenar. Nr 1: 155x6 mm diam, liknar wire. Nr 2: 165 mm lång, böjd mitt på, tillplattad i ena änden. Kniv?
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	Kakelplatta?
0	0	0		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	-
0	0	28		F	Utanför magasin C	Bl stenar i stor mur	”Knoppen” saknas.
0	0	0		F	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv. 3 fragment med klar glasyr. 1 fragment med klar och grön glasyr.
59	5,5	0		F	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv.
0	0	0		F	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv. Tjocklek: 1,5 resp 2,2 mm.

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	075	1	Pipa	Kritpipa	Skaft	Piplera		Pressat		40
C4386	076	3	Ben	Animalieben	Blandat	Ben				0
C4386	077	3	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	078	1	Hästsosöm	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	079	2	Glas	Fönsterglas	-	Glas		Blåst		0
C4386	080	1	Kärl	Fat	Kant	BII:4	Vitlera	Drejat	Dekorerat	40
C4386	081	1	Kärl	-	-	BII:4		Drejat		57
C4386	082	1	Kärl	Trebensgryta	Ben	BII:4		Tummat		85
C4386	083	1	Kärl	Trebensgryta	Ben	BII:4		Tummat		55
C4386	084	1	Kärl	-	Botten	BII:4		Drejat		27
C4386	085	1	Kärl	-	Mynning	BII:4		Drejat		62
C4386	086	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		69
C4386	087	1	Kärl	-	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat		41
C4386	088	1	Oidentifierat	-	Kant	BII:4	Vitlera	Pressat	Engobe	56
C4386	089	1	Oidentifierat	-	-	BII:4		Tummat	Dekorerat	69
C4386	090	1	Kärl	-	Buk	CI		Drejat		42
C4386	091	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		12
C4386	092	1	Oidentifierat	-	-	Lera		Bränt		34
C4386	093	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		84
C4386	094	1	Hästsko	-	-	Järn		Smitt		67
C4386	095	1	Gryta	-	Ben	Kopparlegering		Gjutet		65
C4386	096	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		39
C4386	097	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		30
C4386	098	1	Kärl	-	Buk	CI		Drejat		18
C4386	099	2	Kärl	-	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat		0
C4386	100	1	Oidentifierat	-	-	Kakel		Pressat		49
C4386	101	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		28
C4386	102	1	Kärl	-	Buk			Drejat		45
C4386	103	1	Kärl	-	Buk			Drejat		37
C4386	104	1	Kärl	-	Buk			Drejat		30
C4386	105	1	Kärl	-	Botten	BII:4		Drejat		86
C4386	106	1	Kärl	Fat	Kant	BII:4	Vitlera	Drejat		72
C4386	107	2	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	108	1	Kärl	-	Botten	BII:4	Vitlera	Drejat		26
C4386	109	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		58
C4386	110	1	Glas	Flaska	Botten	Glas		Blåst		72
C4386	111	1	Slagg	Bottenskälla	-	Slagg				0
C4386	112	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		45
C4386	113	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		14
C4386	114	1	Kärl	-	Buk			Drejat		16
C4386	115	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		20
C4386	116	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		32

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
0	0	8,5		F	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv.
0	0	0		F	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv.
0	0	0		D	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv.
0	0	0		D	130 m	Nivå 1	Kalkstensgolv.
0	0	0		F	160 m	Omrört lager	Bakom magasin B. Tjocklek: 1,4 resp 2,5 mm. Ena fragmentet kröjslat på 2 sidor med rundat hörn.
29	10	0		F	160 m	Omrört lager	Bakom magasin B.
40	7	0		F	160 m	Omrört lager	Bakom magasin B. Grön glasyr på insidan, klar och grön glasyr på utsidan.
0	0	0		F	160 m	Omrört lager	Bakom magasin B. Spår av glasyr.
0	0	0		F	130 m	-	Vid kalkstensmur. Klar glasyr.
46	8,5	0		F	130 m	-	Vid kalkstensmur. Klar glasyr.
26	12	0		F	130 m	-	Vid kalkstensmur. Klar, mörk glasyr.
53	7	0		F	130 m	-	Vid kalkstensmur. Klackjärn eller väldigt liten hästsko?
28	7	0		F	Ågatan-Breda gränd	Recent grop	Från recentare grop i hörnet Ågatan - Breda gränd. Klar glasyr.
33	8,5	0		F	Ågatan-Breda gränd	Recent grop	Från recentare grop i hörnet Ågatan - Breda gränd. Grön glasyr. Kakelugnsfragment.
41	20	0		F	Ågatan-Breda gränd	Recent grop	Från recentare grop i hörnet Ågatan - Breda gränd. Grön glasyr. Vågformad dekor. Handtag/skaft?
68	5	0		F	mot Ågatan	Nivå 2	Kv Norrtull mot Ågatan.
17	3	0		F	mot Ågatan	Nivå 2	Kv Norrtull mot Ågatan.
30	16	0		F	mot Ågatan	Nivå 2	Kv Norrtull mot Ågatan.
20	3,5	0		F	36 - 42 m	Recent	Bandjärn?
61	8	0		D	36 - 42 m	Recent	Ena sidodelen saknas. Liten sko.
21	17	0		D	36 - 42 m	Recent	-
53	4	0		F	36 - 42 m	Nivå 1,5	-
22	4	0		F	36 - 42 m	Nivå 1,5	-
24	4,5	0		F	36 - 42 m	Nivå 1,5	-
0	0	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	1 st 35x36x5 mm, 6,6 gram, klar och grön glasyr. 1 st 32x30x4,5 mm, 4,0 gram, klar glasyr.
29	29	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	Stämpeldekor med grön glasyr. Kakelugnskrön eller rumpkaket?
35	5,5	0		F	kv Norrtull	Nivå 2	-
38	3,5	0		F	kv Norrtull	Nivå 2	-
37	4	0		F	kv Norrtull	Nivå 2	-
25	4	0		F	kv Norrtull	Nivå 2	-
48	12	0		F	ca 185 m	Omrörda lager	Bakom magasin A. Klar glasyr.
38	11	0		F,2	36 - 42 m	Nivå 1	Klar glasyr.
0	0	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	1 buk, 40x25x5 mm, 4,7 gram, klar glasyr. 1 mynning, 37x31x8 mm, 9,4 gram, klar glasyr.
32	4,5	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	Klar glasyr med detaljer av grön glasyr.
0	0	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	Delvis kraftigt korroderat.
0	7	90		F,2	Innanför mur	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Mörkgrönt.
0	0	0		F	Innanför mur	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
32,5	3,5	0		F	På kavelbron	Nivå 2	Början av Breda gränd i korsningen Ågatan.
19	4,5	0		F	På kavelbron	Nivå 2	Början av Breda gränd i korsningen Ågatan.
20	3,2	0		F	På kavelbron	Nivå 2	Början av Breda gränd i korsningen Ågatan.
25	8	0		F	På kavelbron	Nivå 2	Början av Breda gränd i korsningen Ågatan.
30	11	0		F	På kavelbron	Nivå 2	Början av Breda gränd i korsningen Ågatan.

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	117	6	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	118	1	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		16
C4386	119	1	Kärl	-	Mynning	BII:4		Drejat		80
C4386	120	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		85
C4386	121	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		44
C4386	122	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		68
C4386	123	1	Oidentifierat	-	-	Järn		-		67
C4386	124	1	Prydnadsföremål	-	-	Porslin		Pressat		64
C4386	125	1	Kärl	-	-	BII:4		Drejat		12
C4386	126	1	Ben	Human	Kranium	Ben				85
C4386	127	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		0
C4386	128	1	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	129	1	Ben	Animalie	-	Ben				0
C4386	130	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		58
C4386	131	1	Bränt ben	-	-	Ben		Bränt		0
C4386	132	1	Glas	Fönsterglas	-	Glas		Blåst		0
C4386	133	3	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	134	1	Kärl	Fat	Botten	BII:4	Vitlera	Drejat	Dekorert	34
C4386	135	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		66
C4386	136	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		29
C4386	137	1	Kärl	-	Buk			Drejat		13
C4386	138	1	Kärl	-	Buk	BI:2		Drejat		24
C4386	139	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		83
C4386	140	7	Ben	Animalie	Blandat	Ben				0
C4386	141	1	Kärl	-	Buk			Drejat		85
C4386	142	1	Kärl	-	Buk	BII:3		Drejat		125
C4386	143	1	Kärl	-	Buk			Drejat		0
C4386	144	1	Kärl	-	Buk			Drejat		20
C4386	145	1	Kärl	-	Buk			Drejat		30
C4386	146	1	Kärl	-	Buk	BII:1		Drejat		24
C4386	147	12	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	148	2	Kärl	-	Mynning	BII:4		Drejat		0
C4386	149	1	Glas	-	Kant	Glas		Blåst		36
C4386	150	1	Glas	Passglas	Buk	Glas		Blåst		34
C4386	151	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		31
C4386	152	1	Oidentifierat	-	-	Järn		-		0
C4386	153	1	Oidentifierat	-	-	Järn		-		0
C4386	154	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	155	1	Skal	Hasselnötskal	-					0
C4386	156	1	Kärl	-	Buk			Drejat		45

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
0	0	0		F	"Kyrkogården"	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen. 1 buk 37x37x8 mm, 15,6 gram. 1 buk 37x40x5 mm, 9,1 gram. 1 buk 23x20x4 mm, 2,9 gram. 1 buk 19x22x5 mm, 2,2 gram. 1 mynning 36x15x8 mm, 5,2 gram. 1 mynning 20x14x3 mm, 1,0 gram. Samtliga har klar glasyr.
12	3	0		F	"Kyrkogården"	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
29	11	0		F	Vid silon	-	-
60	8	0		F	100 m	-	Kanalparkeringen. Klar glasyr.
43	6,5	0		F	100 m	-	Kanalparkeringen.
0	0	0		D	100 m	-	Kanalparkeringen.
43	27	0		F	100 m	-	Kanalparkeringen. Rostklump med ihåligt järn, 30x5xmm, godstjocklek 1,5-2 mm.
34	27	0		D	100 m	-	Kanalparkeringen. Får (eller fet hund). Frambenen och bakkroppen saknas. Vit med grön bemålning vid frambenen.
0	27	26		F	Hus 8	-	-
62	0	0		F	160 m	0,8 m djup	Bakom magasin B. Del av skalltak.
0	0	0		F,2	52 - 55 m	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen. 1 buk 55x65x4 mm, 26,3 gram, diameter ca 70 mm. 1 buk 28x30x4 mm, 4,0 gram.
0	0	0		F	52 - 55 m	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
0	0	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
0	0	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning. Kraftigt korroderat.
0	0	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
0	2,4	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
0	0	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning. 1 mynning 60x53x15 mm, 46,0 gram, klar och grön glasyr. 1 buk 33x54x5 mm, 14,7 gram, klar glasyr. 1 buk 35x22x7 mm, 8,2 gram, klar glasyr.
38	15	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning. Dekor i svart och grönt.
49	8,5	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
49	8,5	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
13	4	0		F	131 m	Omrörda lager	Magasin C. Vid rörpackning.
14	5	0		F	Hus 6	Under hus 6	-
10	9	0		F	Hus 6	Under hus 6	Kraftigt korroderat.
0	0	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	-
100	5	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	-
36	7	0		F,2	kv Norrtull	Nivå 3	Fragmenten har passning.
0	0	0		F,2	kv Norrtull	Nivå 3	1 buk 25x36x3,5 mm, 4,0 gram. 1 buk 28x27x3,5 mm, 3,9 gram.
25	4	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	-
30	4	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	Ingen glasyr på insidan. Klar glasyr och vitlereengobe(?) på utsidan.
32	6,5	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	-
0	0	0		F	Hus 6, 11 m	-	-
0	0	0		F	83 - 88 m	Nivå 1	Hus 9. 1 mynning 58x40x10 mm, 19,2 gram. 1 mynning 57x29x9,5 mm, 14,4 gram. Båda fragmenten har klar och grön glasyr.
19	7	90		F	83 - 88 m	Nivå 1	Hus 9. Fragment av fot eller lock. Kraftigt angripet av ???
17	2	0		F	Hus 6		I början av Breda gränd.
23	5	0		F	Hus 6		I början av Breda gränd.
0	0	0		F,3	Hus 6		I början av Breda gränd. Rostklump innehållande ett rör med rektangulärt tvärsnitt, 6x7 mm, godstjocklek 1 mm.
0	0	0		F,2	Hus 6		I början av Breda gränd. Rostklump innehållande ten med rektangulärt tvärsnitt, 9x7 mm. Den avbrutna änden ögleformad.
0	0	0		F	Hus 6	Under hus 6	Kraftigt korroderat.
0	0	0		F,2	Hus 6	Under hus 6	
37	6	0		F	Hus 6	Under hus 6	-

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	157	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		45
C4386	158	1	Kärl	-	Botten			Drejat		73
C4386	159	1	Kärl	-	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat		65
C4386	160	1	Kärl	Fat	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	70
C4386	161	1	Fingerborg	-	-	Kopparlegering		Drivet		19,5
C4386	162	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		38
C4386	163	1	Kärl	-	Mynning	BII:4	Vitlera	Drejat		30
C4386	164	1	Kärl	-	Buk	BII:3		Drejat		59
C4386	165	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat	Tummat	70
C4386	166	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		30
C4386	167	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		60
C4386	168	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		28
C4386	169	1	Kärl	-	Mynning	CII:2		Drejat	Tummat	110
C4386	170	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		55
C4386	171	1	Kärl	-	Buk			Drejat		46
C4386	172	1	Kärl	-	Mynning	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	53
C4386	173	1	Kärl	Silkärl	-	BII:4		Drejat		24
C4386	174	1	Kärl	-	Botten	CII:2		Drejat		40
C4386	175	1	Kärl	-	Buk	CI		Drejat		35
C4386	176	1	Glas	Fönsterglas	-	Glas		Blåst		0
C4386	177	1	Glas	Hushållsglas	Buk	Glas		Blåst		0
C4386	178	1	Bränt ben	-	-	Ben		Bränt		0
C4386	179	1	Kärl	-	Botten	CII:2		Drejat	Tummat	75
C4386	180	1	Kärl	-	Buk	CI		Drejat		40
C4386	181	2	Ben	Animalie	Revben	Ben				0
C4386	182	1	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	183	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		45
C4386	184	1	Kärl	-	Botten	CII:2		Drejat		60
C4386	185	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		41
C4386	186	1	Kärl	-	Mynning	CII:2		Drejat		25
C4386	187	1	Oidentifierat	-	-	Kopparlegering				23
C4386	188	1	Kärl	Trebensgryta	Botten			Drejat	Tummat	58
C4386	189	1	Kärl	-	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat		21
C4386	190	1	Kärl	-	Buk	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	15
C4386	191	1	Kärl	-	Botten			Drejat		25
C4386	192	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		75
C4386	193	1	Kärl	-	Botten	BII:3		Tummat		0
C4386	194	1	Kärl	-	Buk	CI		Drejat		30
C4386	195	5	Kärl	-	Blandat	BII:4		Drejat		0
C4386	196	3	Kärl	-	Blandat	BII:4	Vitlera	Drejat		0

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
41	7	0		F	Hus 6	Under hus 6	-
53	5	0		F	Hus 6	Under hus 6	-
55	5,5	0		F	100,5 m	-	Kanalparkeringen. Vitleredekor på utsidan. Mörk grön glasyr på insidan.
70	13	0		F	100,5 m	-	Kanalparkeringen. Klar glasyr.
0	0	18		F	100,5 m	-	Kanalparkeringen. Dekor av stjärnor.
23	6	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	Klar glasyr på in- och utsidan.
27,5	6,5	0		F	36 - 42 m	Nivå 1	Klar och grön glasyr på insidan.
40	5,5	0		F	kv Norrtull	-	Rör- / kabelstörning.
46	41	0		F	kv Norrtull	-	Rör- / kabelstörning. Bukfragment med del av skaft. Klar glasyr.
30	5	0		F	kv Norrtull	-	Rör- / kabelstörning.
66	0	0		F	kv Norrtull	-	Rör- / kabelstörning. Fragmentet spjälkat. Stänk av glasyr på insidan.
26	9	0		F	kv Norrtull	-	Rör- / kabelstörning.
80	20	0		F	-	-	Lösfynd. "Höganäskrus" med infällt "handtag".
43	7,5	0		F	-	-	Lösfynd.
36	5	0		F	-	Nivå 3+	På tegel"golv" under tegelras.
30	7	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2. Klar glasyr.
18,5	7	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2. Klar glasyr på båda sidor.
30	4	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2.
31	5	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2.
0	0	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2. Smältrand.
0	0	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2.
0	0	0		F	Ågatan 12B-C	Under husgrund	Hus 2.
57	7	0		F	11 m	-	Hus 6.
22	4	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
0	0	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
0	0	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
75	3,5	0		F	12 m	-	Hus 6.
32	4	0		F	Hus 7	Nivå 1	-
27	3,5	0		F	94 m	-	Hus 11.
24	3	0		F	94 m	-	Hus 11.
11	4	0		F	67 m	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Hus 14.
44	0	0		F	95 - 97 m	Nivå 1	Under syllsten till hus 10. Bottenbit med del av ben bevarat.
30	6	0		F	95 - 97 m	Nivå 1	Under syllsten till hus 10. Rutnätsmönster av vitlera. Klar glasyr.
14	0	0		F	95 - 97 m	Nivå 1	Under syllsten till hus 10. Fragmentet spjälkat. Grön glasyr.
19	14	0		F	Under hus 6	Nivå 2	-
0	0	0		D	Under hus 6	Nivå 2	Delvis kraftigt korroderat.
0	29	116		F	Ågatan	Nivå 2	På kavelbro.
23	3,5	0		F	Ågatan	Nivå 2	På kavelbro.
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden. 1 skaft, 2 delar limmade, 87x37 mm diameter, 55,6 gram, klarglasyr. 1 buk 61x75x7 mm, 30,5 gram, klar glasyr. 63x32x10 mm, 20,3 gram klar glasyr. 1 buk 25x24x5 mm, 6,3 gram, klar och grön glasyr. 1 buk 29x23x4,5 mm, 3,3 gram, grön glasyr, reliefmönster.
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden. 1 kant av fat 65x44x11,5 mm, 25,3 gram, klar glasyr med stänk av grön, diameter ca 300 mm. 1 kant av fat 65x40x13 mm, 30,7 gram, klar och grön glasyr, diameter ca 350 mm. 1 buk av (samma) fat 56x39x6 mm, 10,3 gram, klar och grön glasyr.

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	197	2	Kärl	-	Blandat	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	0
C4386	198	1	Kärl	-	Buk			Drejat		26
C4386	199	1	Ben	Animalie	Revben	Ben		Hugget		0
C4386	200	1	Bränt ben	-	-	Ben		Bränt		0
C4386	201	1	Pipa	Kritpipa	Skaft	Piplera		Pressat		62
C4386	202	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		83
C4386	203	2	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		0
C4386	204	1	Kärl	-	Botten	CII:1		Drejat	Tummat	92
C4386	205	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		45
C4386	206	1	Kärl	-	Botten	CII:2		Drejat		65
C4386	207	1	Ben	Animalie	-	Ben				0
C4386	208	1	Oidentifierat	-	-	Järn				67
C4386	209	1	Kärl	-	Buk	BII:1		Drejat		23
C4386	210	6	Ben	Animalie	Blandat	Ben				0
C4386	211	3	Ben	Animalie	Blandat	Ben				0
C4386	212	5	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		0
C4386	213	1	Kärl	-	Mynning	BII:4		Drejat		11
C4386	214	9	Ben	Animalie	Blandat	Ben				0
C4386	215	1	Oidentifierat	-	-		Vitlera	Pressat	Engobe	68
C4386	216	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		17
C4386	217	1	Kärl	-	Mynning	BII:4	Vitlera	Drejat		46
C4386	218	1	Kärl	-	Mynning	BII:4	Vitlera	Drejat	Engobe	55
C4386	219	1	Oidentifierat	-	-	Flinta				82
C4386	220	1	Oidentifierat	-	-	Flinta		Slaget		70
C4386	221	3	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		0
C4386	222	1	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		0
C4386	223	1	Kärl	-	Buk			Tummat		16
C4386	224	1	Ben	Animalie	Svinbete	Ben				0
C4386	225	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		47
C4386	226	1	Kärl	-	Buk			Drejat		38
C4386	227	1	Kärl	-	Buk			Drejat		30
C4386	228	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		20
C4386	229	1	Kärl	-	Buk			Drejat		25
C4386	230	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		13
C4386	231	1	Kärl	-	Botten			Drejat	Tummat	54
C4386	232	1	Kärl	-	-	BII:4	Vitlera	Pressat	Engobe	54
C4386	233	1	Kärl	-	Buk	BII:4		Drejat		36
C4386	234	2	Oidentifierat	-	-	Lera		Pressat		0
C4386	235	1	Kärl	-	Buk	CII:2		Drejat		24
C4386	236	6	Kärl	-	Blandat	CII:2		Drejat		0
C4386	237	11	Kärl	-	Blandat	CII:2		Drejat	Tummat	0
C4386	238	1	Bränd lera	-	-	Lera		Bränt		36

Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden. 1 buk av fat 90x32x10 mm, 31,7 gram, klar glasyr. 1 buk av fat 44x57x6 mm, 22,3 gram, klar och grön glasyr.
32	3,5	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden.
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden. Tydliga huggmärken.
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden.
0	0	6,5		F	Ågatan 12B	Nivå 1	Nivå i husgrunden.
0	0	0		D	Hus 6, efter	Brandlager 3	Över hus 7. Kraftigt korroderat.
0	0	0		F	Hus 6, efter	Brandlager 3	Över hus 7. 1 fragment 26x17x12 mm, 3,9 gram. 1 fragment 18x12x4,5 mm, 0,6 gram.
60	0	0		F	kv Norrtull	-	Rensfynd. Korsnandet av Ågatan i kv Norrtull. Bottenringens diameter ca 90 mm.
45	3	0		F,3	kv Norrtull	-	Rensfynd. Korsnandet av Ågatan i kv Norrtull.
30	14	0		F,5	115 m	-	Omrörda lager/ matjordslager.
0	0	0		F	Ågatan 12B	Nivå 2	-
0	0	0		D	Ågatan 12B	Nivå 2	Kraftigt korroderat. Spik?
13	6	0		F	kv Norrtull	-	I leran på kavelbron längs Ågatan. Klar glasyr på utsidan.
0	0	0		F	kv Norrtull	Nivå 3	Mot Ågatan.
0	0	0		F	14 - 15 m	Nivå 1	På golvnivån vid hus 6, ev utanför. Ca 14-15 m (enl profil) in på Breda gränd.
0	0	0		F	14 - 15 m	Nivå 1	På golvnivån vid hus 6, ev utanför. Ca 14-15 m (enl profil) in på Breda gränd. Kraftigt korroderade. 4 spik? och 1 oident?
15	5,5	0		F	14 - 15 m	Nivå 1	På golvnivån vid hus 6, ev utanför. Ca 14-15 m (enl profil) in på Breda gränd. Klar glasyr.
0	0	0		F	Innanför V kyrkomur	-	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
78	9	0		F	40 m	I störningen	Kakel eller golvplatta.
23	6	0		F	40 m	I störningen	-
23	8	0		F	40 m	I störningen	Grön glasyr.
49	10	0		F	40 m	I störningen	Klar och grön glasyr.
62	45	0		K	Hus 7	Nivå 1,5	”Orörd”, saknas endast några små flisor.
42	11	0		F	Hus 7	Nivå 1,5	Råämne?
0	0	0		F	Hus 7	Nivå 1,5	Ev retuscher på ett av fragmenten.
0	0	0		F	Hus 7	Nivå 1,5	Bränt.
19	5	0		F	Hus 7	Nivå 1,5	Jämför C4386:259.
0	0	0		F	Lösfynd	-	-
54	4	0		F	Lösfynd	-	-
55	4	0		F	Lösfynd	-	-
29	4	0		F	Lösfynd	-	-
28	4,5	0		F	Lösfynd	-	-
24	4	0		F	Lösfynd	-	-
17	0	0		F	Lösfynd	-	Spjälkat.
34	20	0		F	Hus 6	Nivå 1, golvlagret	-
40	7	0		F	Hus 6	Nivå 1, golvlagret	Kakel, kakelugnsfragment?
32	5	0		F	Hus 13	Golv	-
0	0	0		F	Hus 13	Golv	Tegel?
25	2,5	0		F	Hus 13	Golv	-
0	0	0		F	Hus 13	Golv	Ljusbrun glasyr.
0	0	0		F	Hus 13	Golv	-
31	10	0		F,3	Hus 13	Golv	Lerklining.

Invnr	Subnr	Ant	Sakord	Klassif 1	Klassif 2	Mtrl 1	Mtrl 2	Teknik 1	Teknik 2	Längd
C4386	239	6	Ben	Animalie	Blandat	Ben				0
C4386	240	1	Kärl	-	Buk			Drejat		55
C4386	241	1	Kärl	-	Buk			Drejat		30
C4386	242	1	Kärl	-	Buk			Drejat		32
C4386	243	1	Kärl	-	Buk			Drejat		27
C4386	244	1	Kärl	-	Buk			Drejat		12
C4386	245	1	Kärl	-	Hank	CII:2		Drejat		23
C4386	246	1	Bränd lera	-	-	Lera		Bränt		12
C4386	247	1	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		35
C4386	248	1	Avslag	-	-	Flinta		Slaget		67
C4386	249	1	Oidentifierat	-	-	Flinta		Slaget		111
C4386	250	1	Ben	Animalie	-	Ben				0
C4386	251	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		49
C4386	252	1	Kärl	-	Mynning			Drejat		54
C4386	253	1	Kärl	-	Buk			Drejat		65
C4386	254	1	Kärl	-	Buk			Drejat		35
C4386	255	1	Kärl	-	Buk			Drejat		38
C4386	256	1	Kärl	-	Buk			Drejat		42
C4386	257	1	Kärl	-	Buk			Drejat		30
C4386	258	1	Kärl	-	Buk			Drejat		16
C4386	259	1	Kärl	-	Blandat			Tummat		0
C4386	260	1	Oidentifierat	-	-	Glas		Blåst		0
C4386	261	1	Oidentifierat	-	-	Lera		Slaget		19
C4386	262	1	Bränt ben	-	-	Ben		Bränt		0
C4386	263	1	Spik	-	-	Järn		Smitt		80
C4386	264	1	Oidentifierat	-	-	Järn				180
C4386	265	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		164
C4386	266	1	Oidentifierat	-	-	Järn		Smitt		156
C4386	267	2	Slagg	-	-	Slagg				0
C4386	268	1	Kil	-	-	Trä		Skuret		78
C4386	269	1	Oidentifierat	-	-	Trä		Skuret		170
C4386	270	1	Vidjering	-	-	Trä		Skuret		0
C4386	271	1	Rem	Läderrem	-	Läder		Skuret		0
C4386	272	1	Rep	-	-					0
C4386	273	1	Lock	Tunnlock	-	Trä		Skuret		0
C4386	274	1	Oidentifierat	-	-	Trä		Skuret		0
C4386	275	1	Kärl	Laggkärl	Stav	Trä		Skuret		0
C4386	276	1	Kärl	Laggkärl	Stav	Trä		Skuret		0
C4386	277	1	Oidentifierat	-	-	Trä		Skuret		0
C4386	278	1	Vidjering	-	-	Trä		Skuret		0

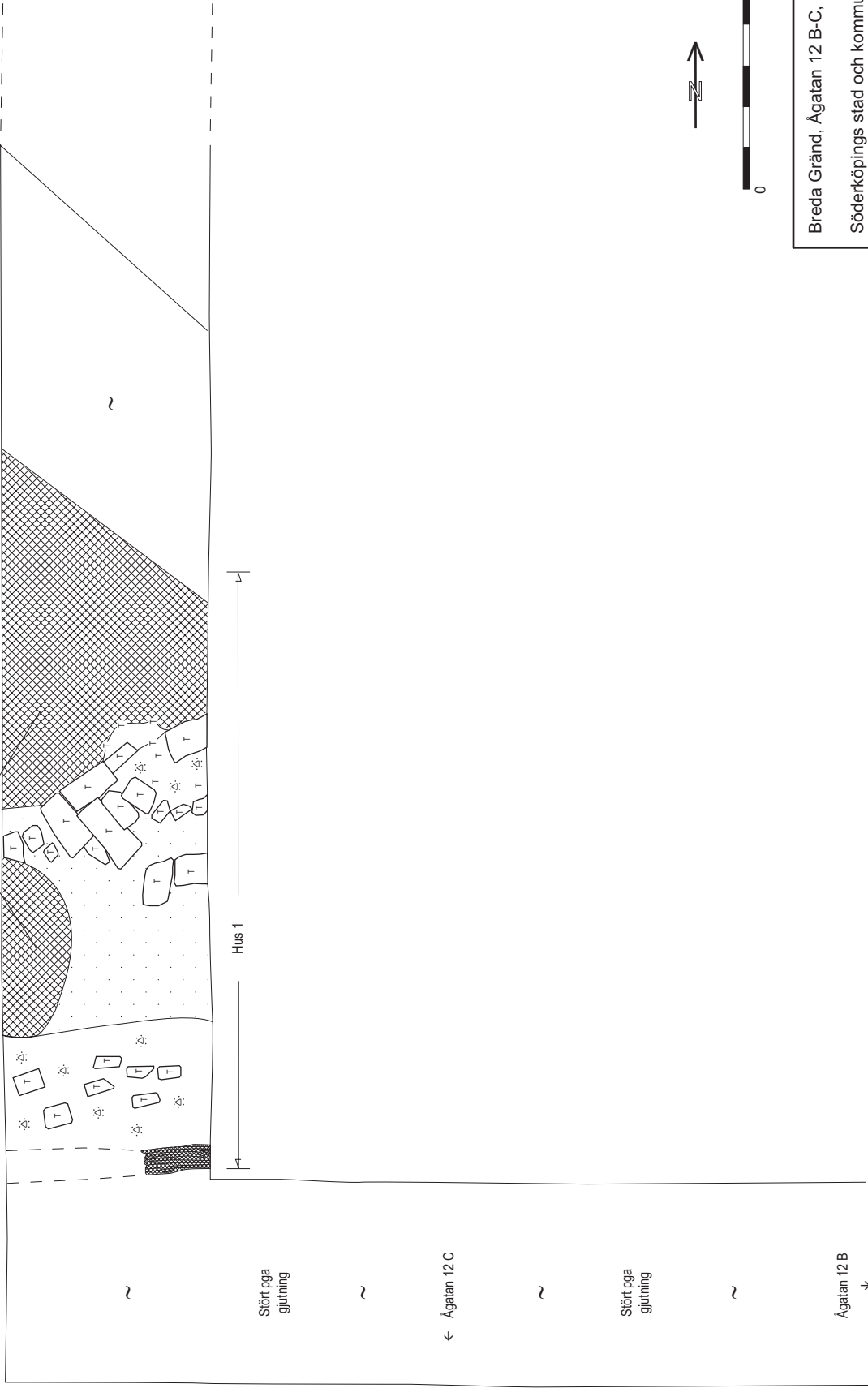
Br	Hö	Di	Vi	Frag	Ruta	Lager	Anmärkning
0	0	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
29	6	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
47	4,5	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
26	6	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
20	4,5	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
15	4	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
19	9	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
12	5	0		F	kv Norrtull	På kavelbro	Längs Ågatan.
31	14	0		F	Under hus 7	Nivå 2	Antydning till retuscher längs ena sidan.
50	17,5	0		F	Under hus 7	Nivå 2	Eldslagningsflinta?
74	53	0		F	Under hus 7	Nivå 2	Råämne.
0	0	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
70	6	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
27,5	7	0		F	Under hus 7	Nivå 2	Mynningens ytterdiameter ca 90 mm.
50	5	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
44	7	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
54	4	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
42	5,5	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
29	4	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
18	5	0		F	Under hus 7	Nivå 2	-
0	0	0		F,3	Under hus 7	Nivå 2	1 botten 30x16 mm, 5,5 gram, bottendiameter ca 35 mm. 1 buk 21x22x4,5 mm, 2,1 gram. 1 mynning/sida 39,5x47,5x5,5 mm, 11,3 gram. Jämför C4386:223.
0	0	0		F	63 - 70 m	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Väldigt poröst och dåligt bevarat. Mjölkfärgat. Fot till vinglas eller liknande?
11	5,5	0		F	63 - 70 m	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Tegel?
0	0	0		F	63 - 70 m	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen.
0	0	0		D	63 - 70 m	Nivå 2	Kanalparkeringen/Bergsvägen. Kraftigt korroderat.
100	20	0		F,3	30 - 36 m	-	I anslutning till recent nedgrävning. Kraftigt korroderat. U-format.
27	9	0		F	160 m	0,8 m djup	Bakom magasin B. Lieblad?
0	0	0		F	160 m	0,8 m djup	Bakom magasin B. Ten med ögla i båda ändar, ena ögla sitter runt järnföremål. Hasp?
0	0	0		F	Hus 6	Nivå 1, på golvnivån	-
24	16	0		F	30 - 36 m	Nivå 2	-
10	8	0		F	30 - 36 m	Nivå 2	Korvsticka?
0	0	0		F	30 - 36 m	Brandlager 2	-
0	0	0		F	Under hus 6	I gropen	-
0	0	0		F	Under hus 6	I gropen	Hampa eller tagel?
0	0	0		F	-	Nivå 3	Kanalparkeringen. På konservering.
0	0	0		F	Vid Ågatan	Nivå 2	Kanalparkeringen. På konservering. Båt detalj i två delar, årklyka?
0	0	0		F	Under hus 7	-	Kanalparkeringen. På konservering.
0	0	0		F	-	Nivå 2	Kanalparkeringen. På konservering.
0	0	0		F	-	Nivå 1,5	Kanalparkeringen. På konservering. Stolsrygg?
0	0	0		F	-	Nivå 2	Kanalparkeringen. På konservering.

Bilaga 2. Ritningar

Dnr 554/06:1

0m | 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7m

Bräänd yta med kol och sot

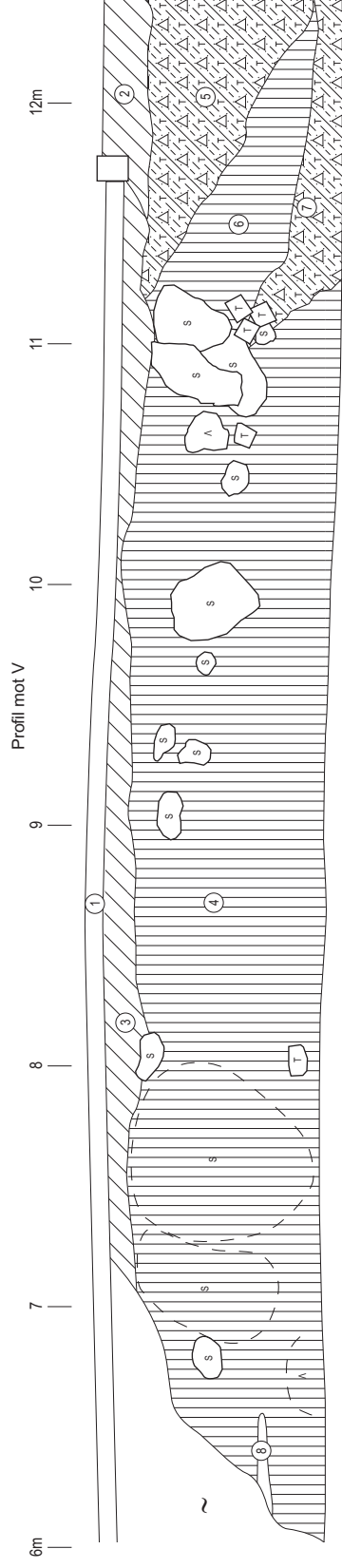
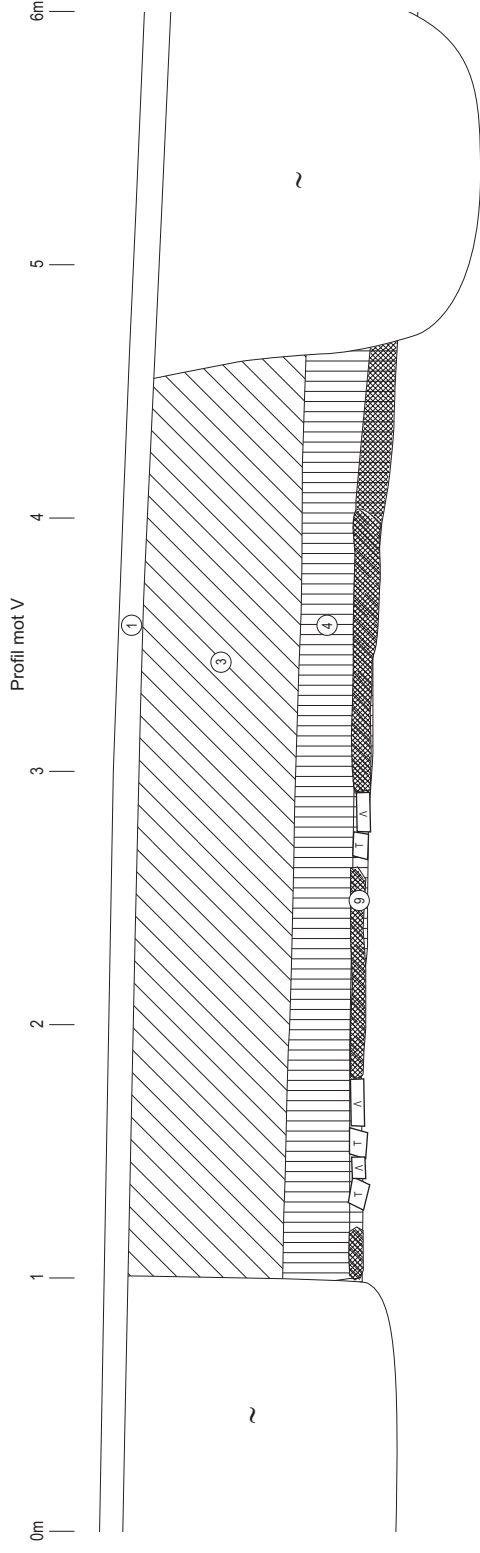
Stört pga
glutning

← Ågatan 12 C

Stört pga
glutning

Ågatan 12 B

Breda Gränd, Ågatan 12 B-C, nivå 3
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAA 14
 Planritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-10-04 Christer Carlsson
 Renritning Johan Levin

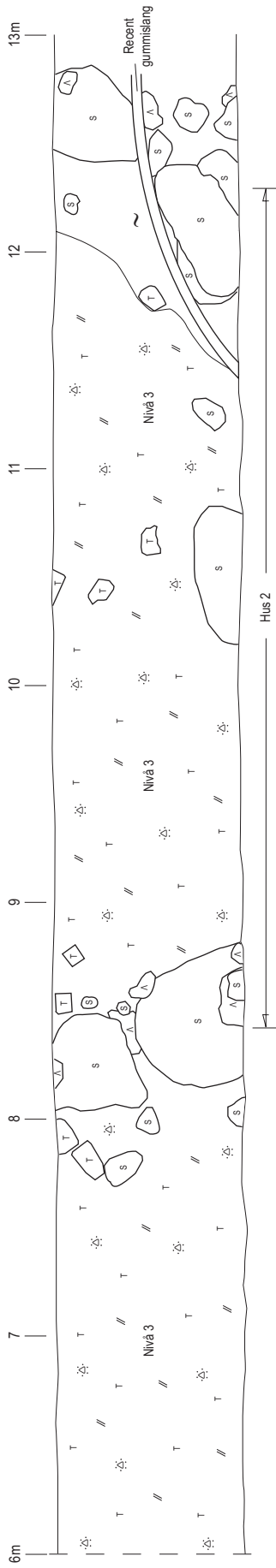

1. Asfalt.
2. Matjord.
3. Fyllnadsmassor av sand och grus, 1960-tal?
4. Mörkt kulturlager.
5. Gult raseringslager med bruk och tegel.
6. Mörkt kulturlager.
7. Raseringslager med tegel.
8. Ljusgrått lager.
9. Bränd yta med kol och sot (golvv hus 1).

Breda Gränd
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAÅ 14
 Profilritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-10-04 -- 05 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levin

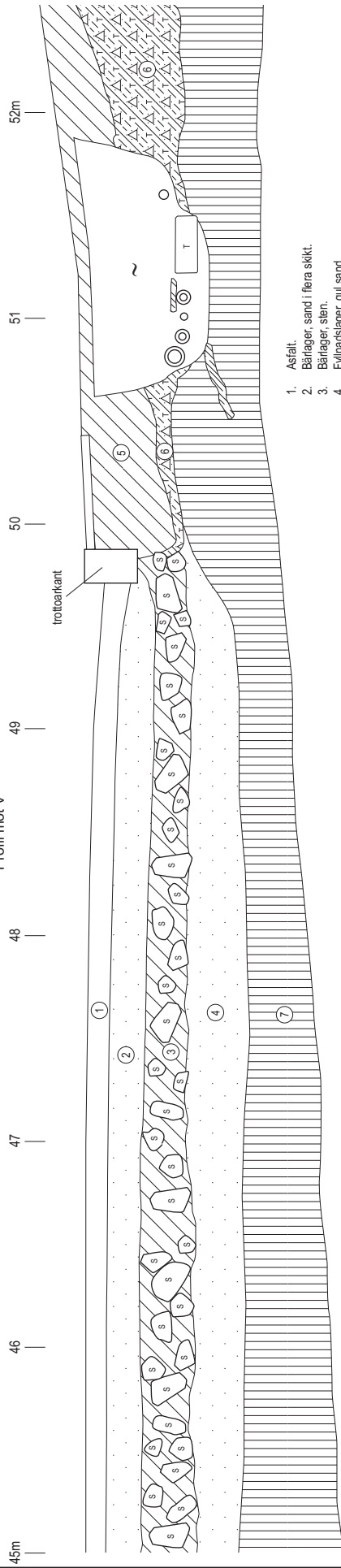

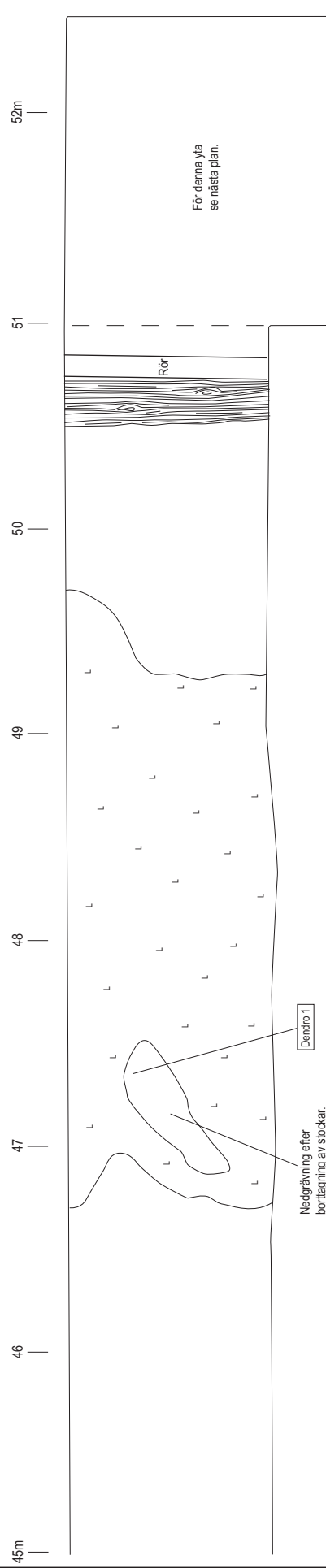
Breda Gränd, Ågatan 12 B - C, nivå 1-3
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-04 -- 05 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 554/06:4

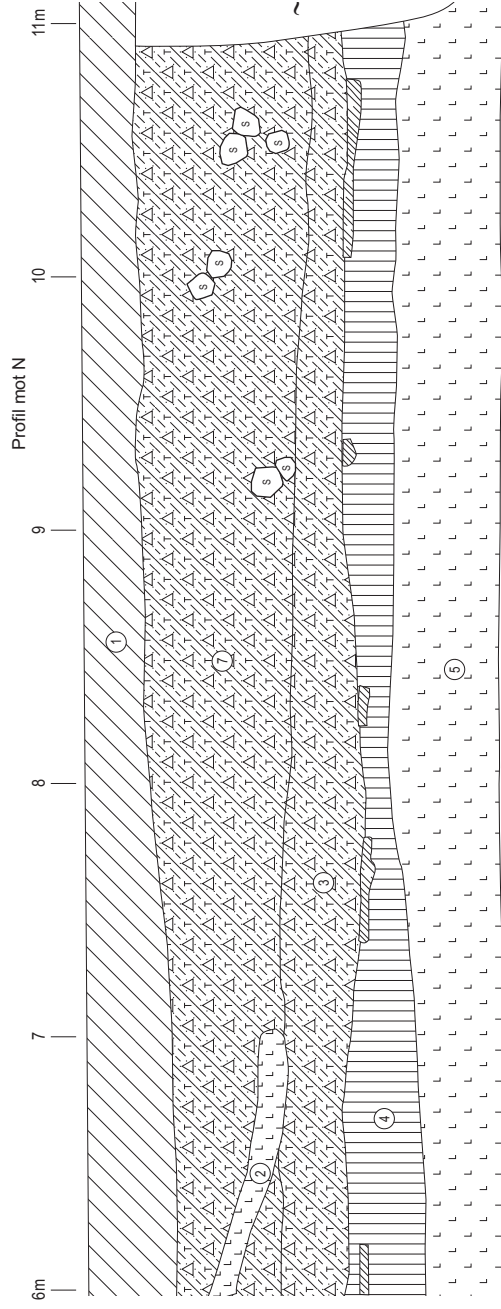
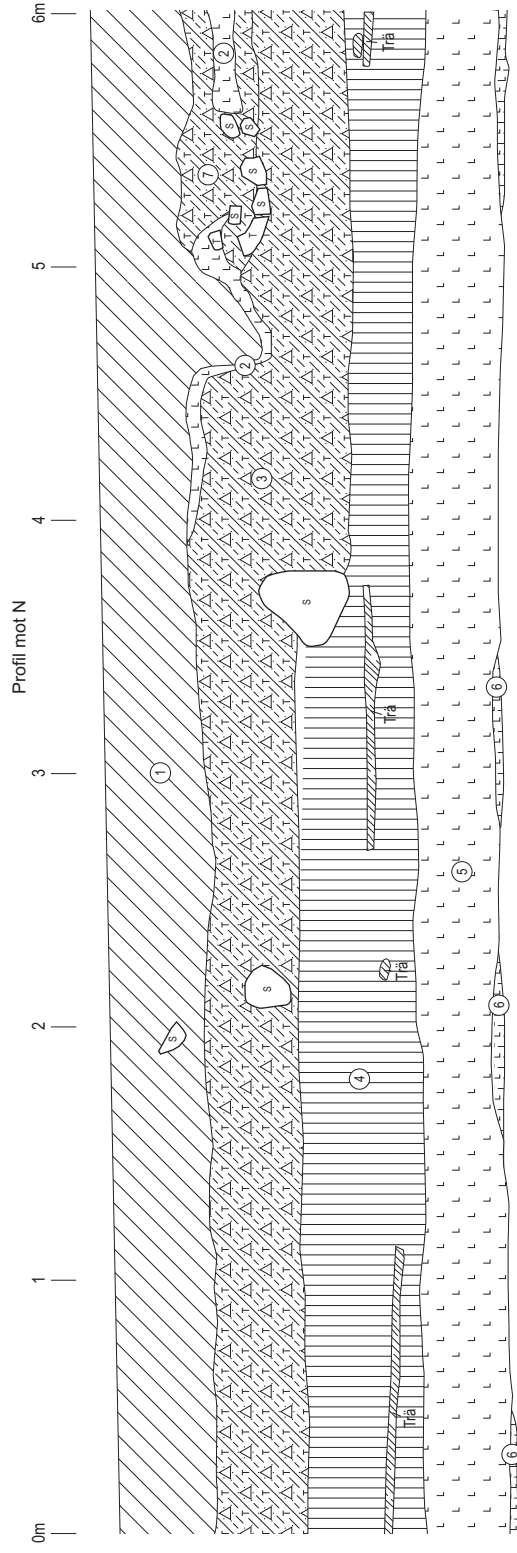
Profil mot V

1. Asfalt.
2. Bärlager, sand i flera skikt.
3. Bärlager, sten.
4. Fyllnadslager, gul sand.
5. Målfjord.
6. Rasningslager med sot, kol, tegel och bruk.
7. Mörkt kulturlager.

Breda Gränd, korsande Ågatan
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-10 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

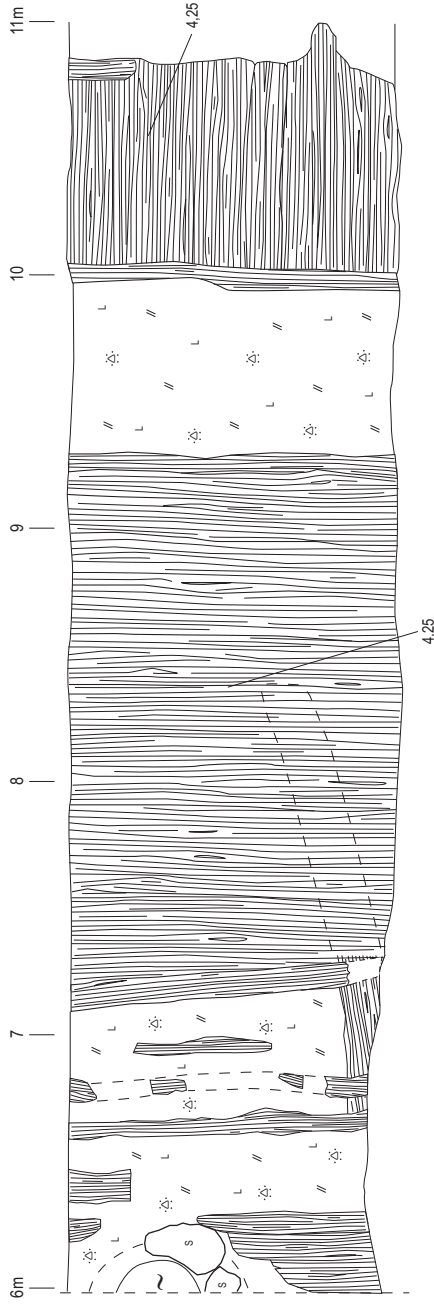
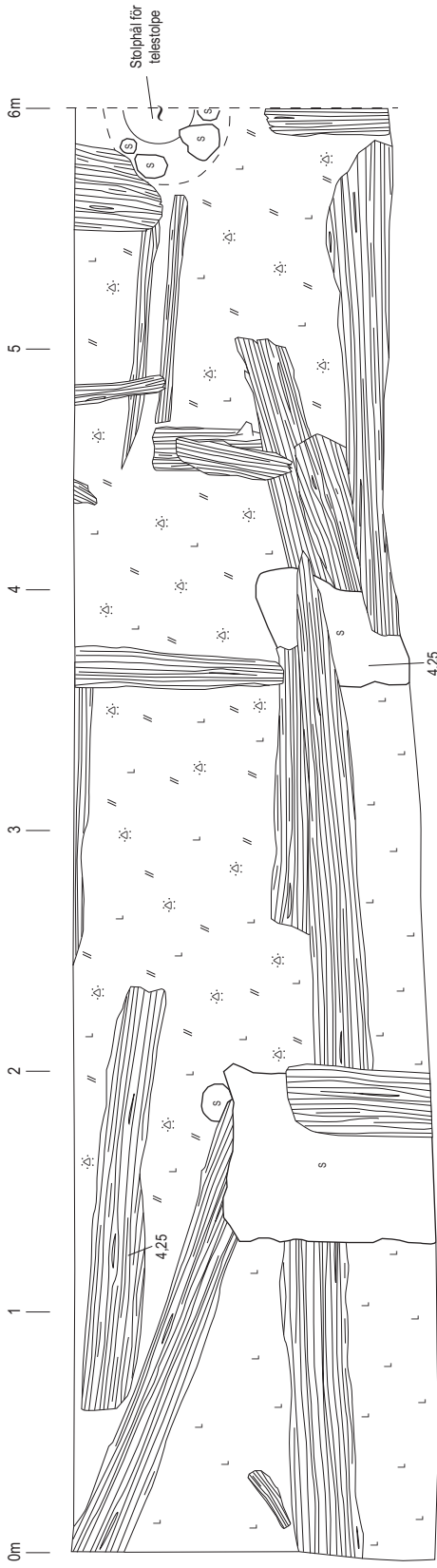
1. Matordslager med inslag av mindre sten.
2. Ljusbete lerlager med tegelbitar och kol.
3. Rasningslager med skiktat kol, tegelpulver och lite bruk.
4. Gratt kulturlager med trä.
5. Gulgrävt lerlager.
6. Blålera.
7. Rasningslager med sot, tegel och bruk samt sten.

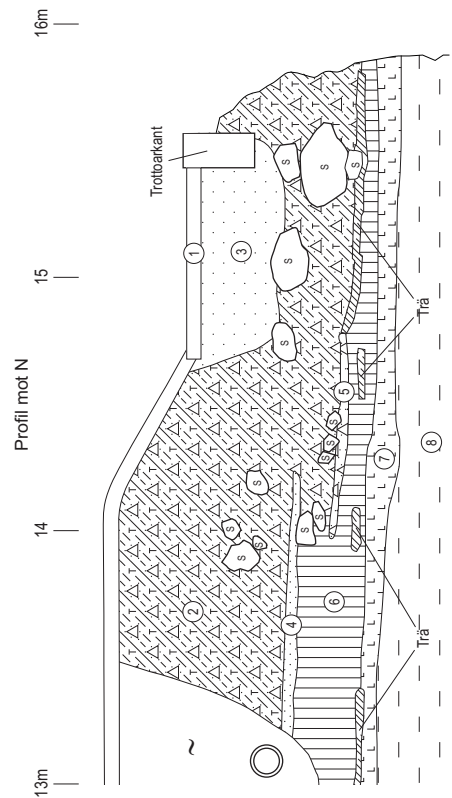
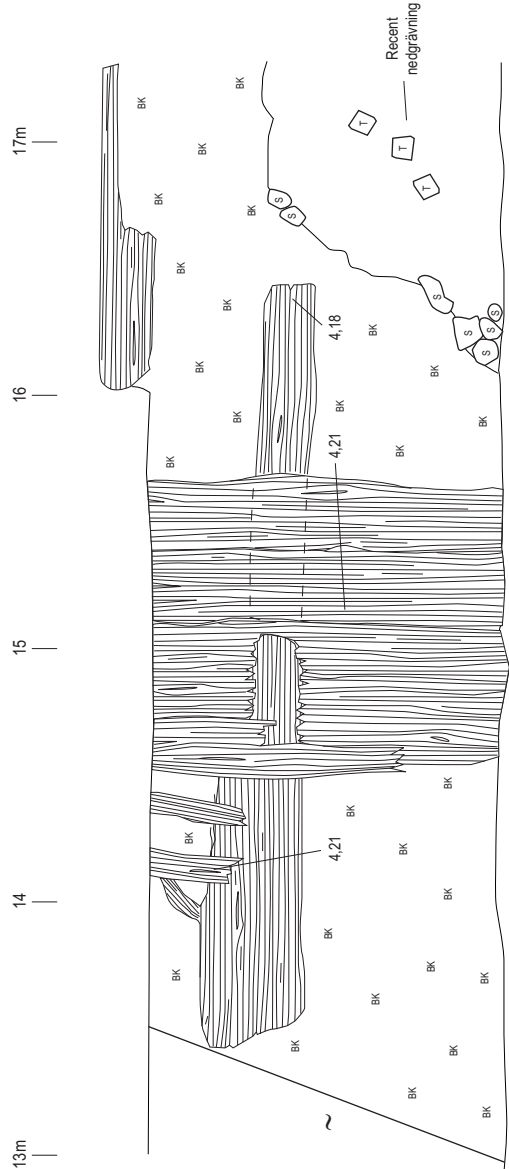
Breda Gränd
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Profiltitning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-15 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Dnr 554/06:6

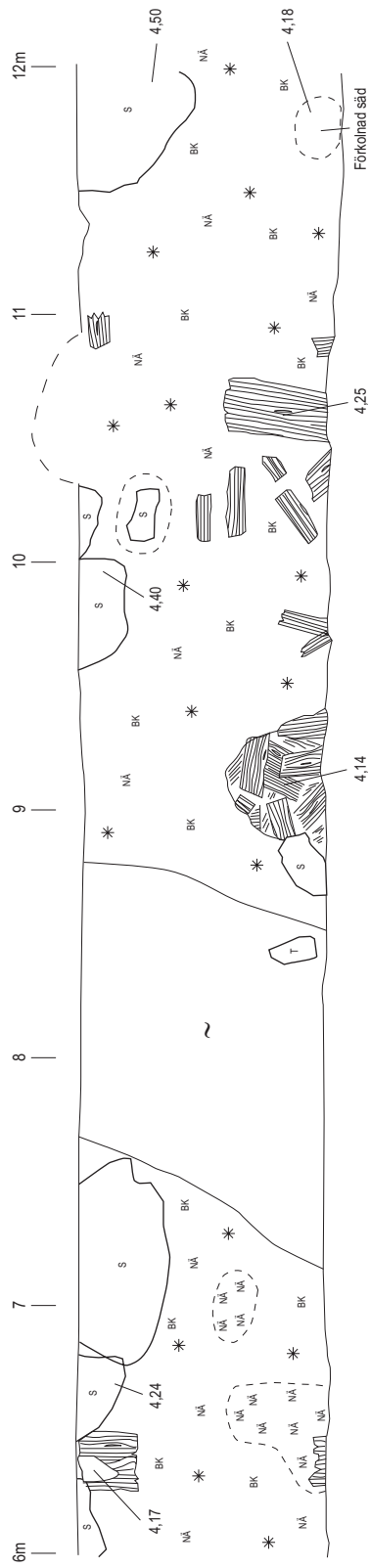
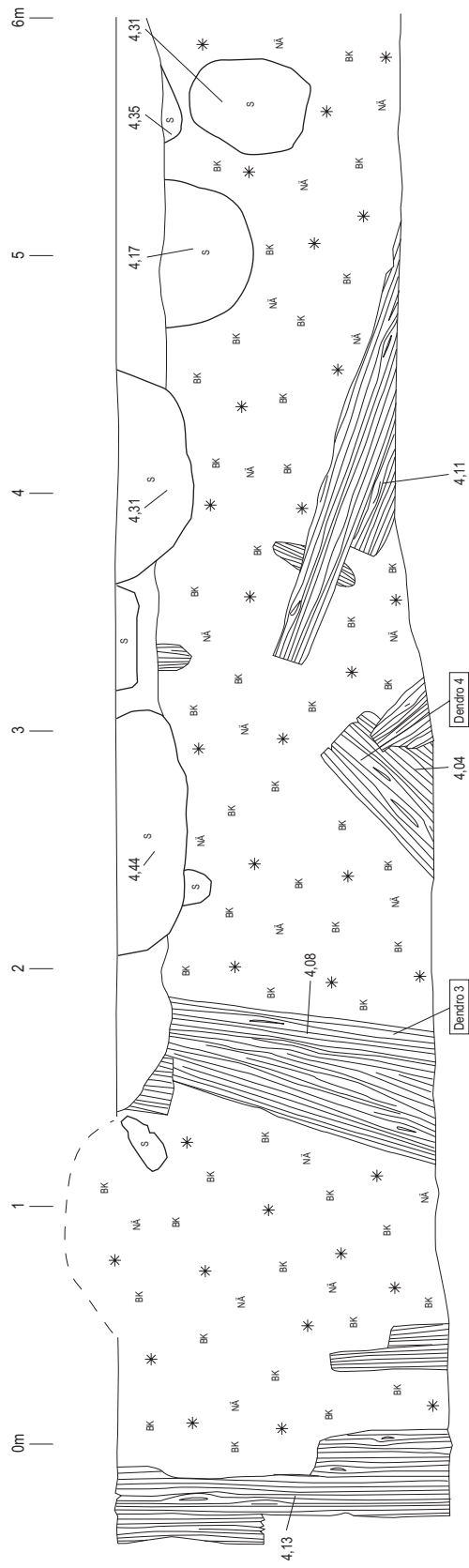
Breda Gränd
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-15 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

1. Asfalt
2. Raseringsmassor med sten, tegel, bruk, grus och jord.
3. Sattsand.
4. Gullsand.
5. Bruk och tegel.
6. Mörkt kulturlager md inslag av kol och trä.
7. Brungrått lerlager (kulturlager).
8. Blålera.

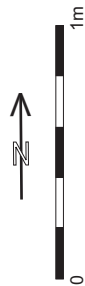

Breda Gränd
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAA 14
 Plan- och profilritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-10-16 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levin

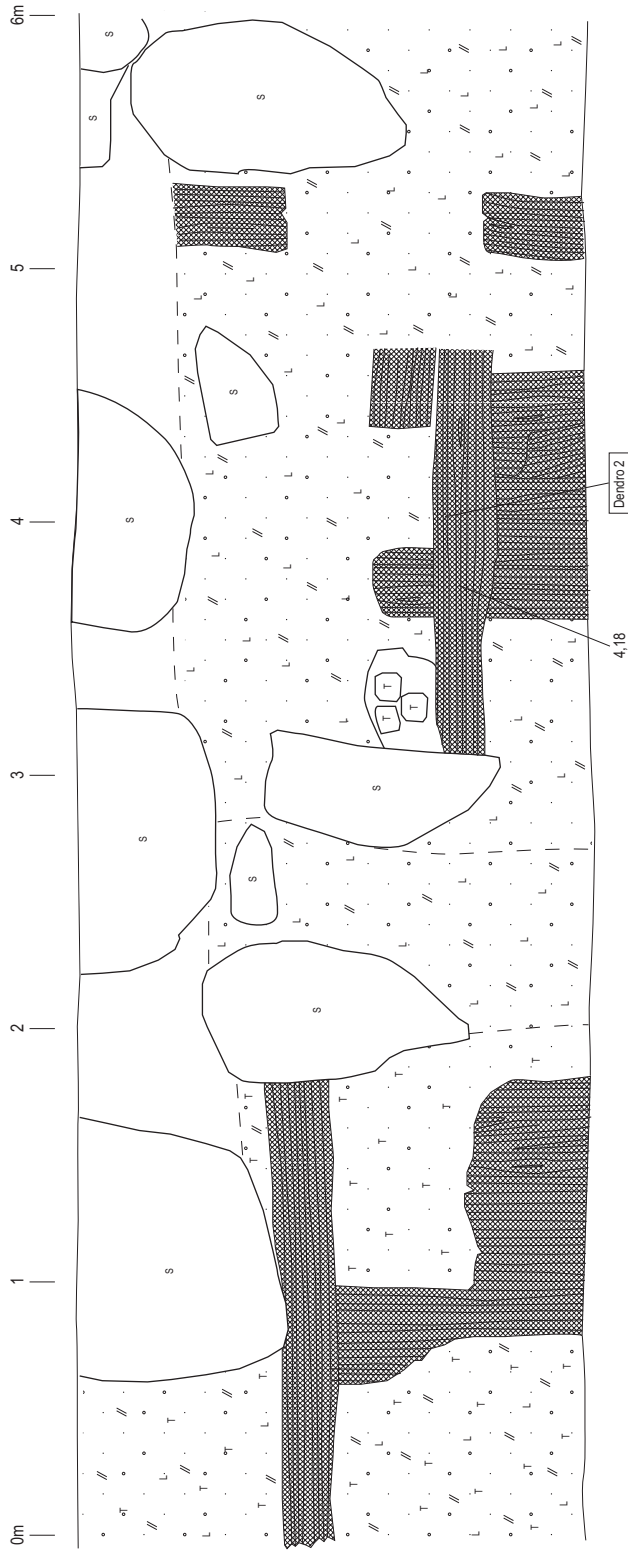

Breda Gränd, hömet vid Ågatan, nivå 2
Söderköpings stad och kommun, Ög

RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-17 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

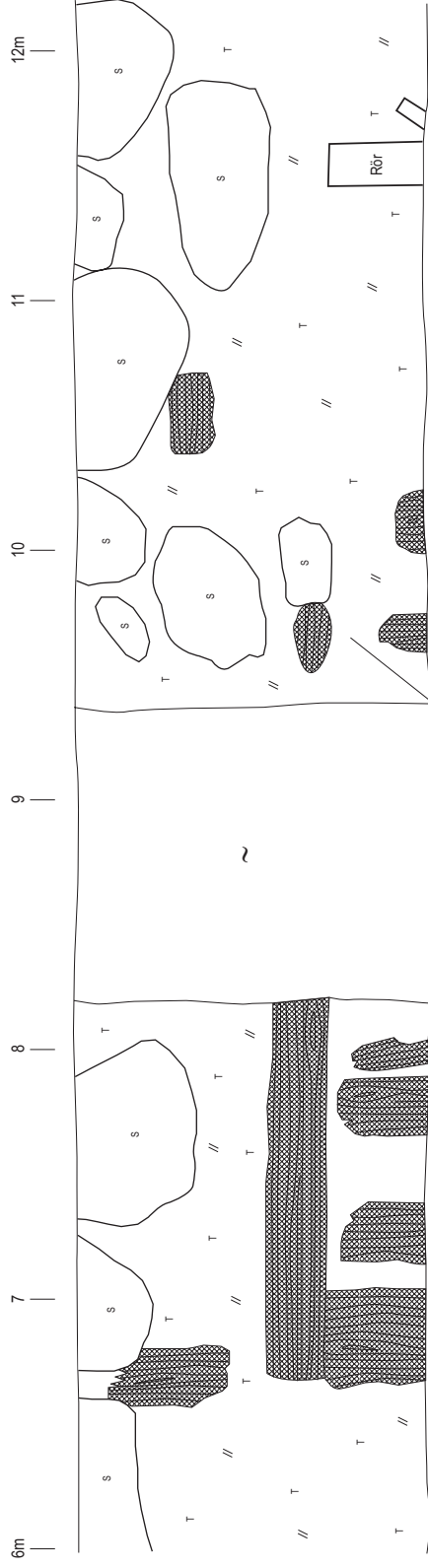

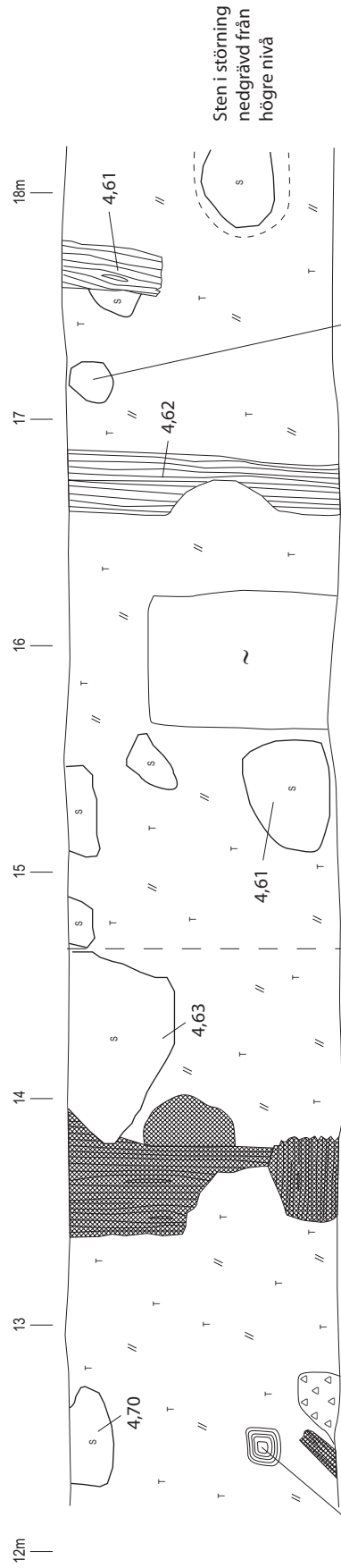

Breda Gränd, hus 6, nivå I
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10- Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Dnr 554/06:10

Bränd säd

Dentilo 5

Möjlig nordvägg för hus 6

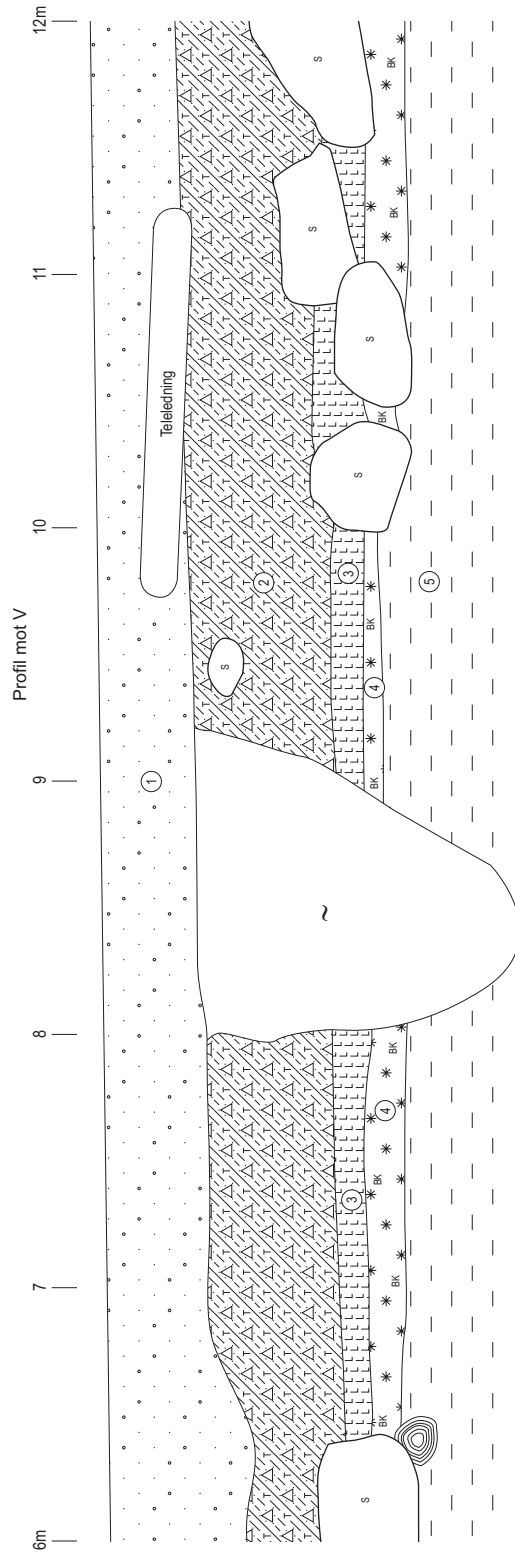
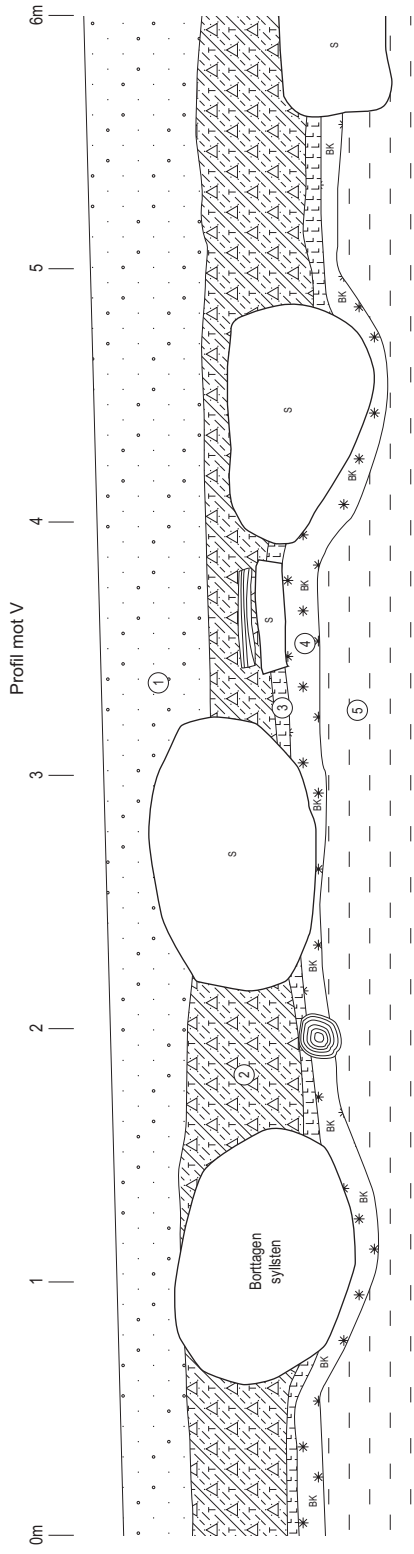
Hus 7

Fynd av bearbetad sten. Kvarn ?

Sten i störning
nedgrävd från
högre nivå

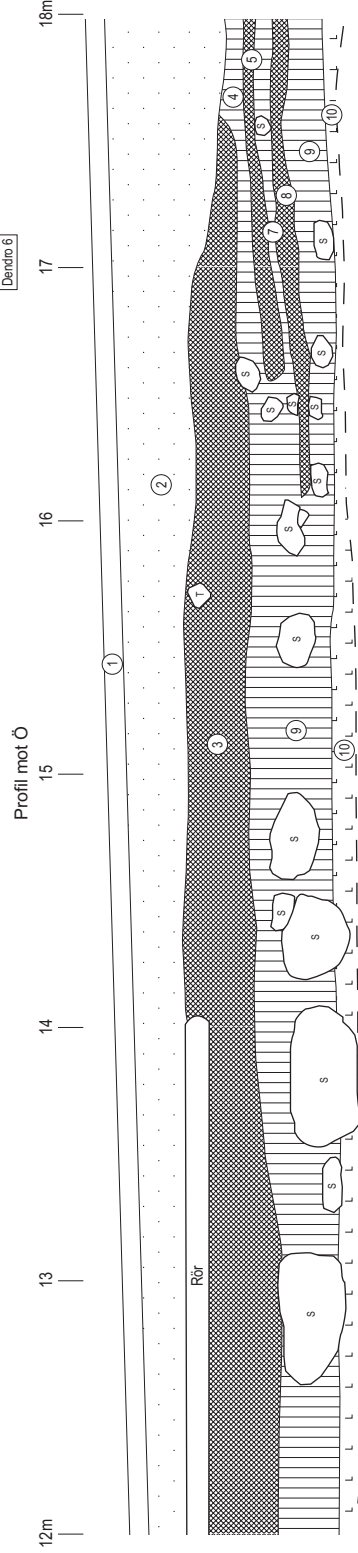
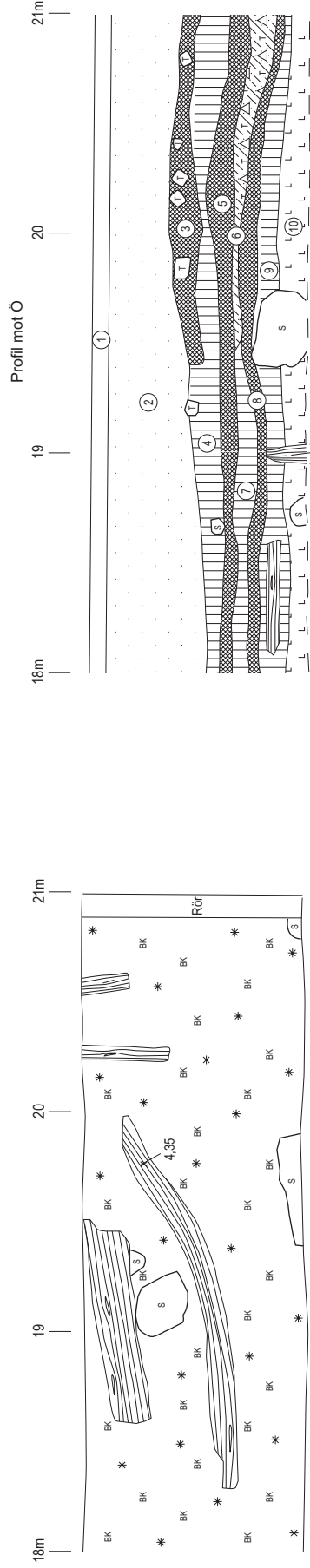
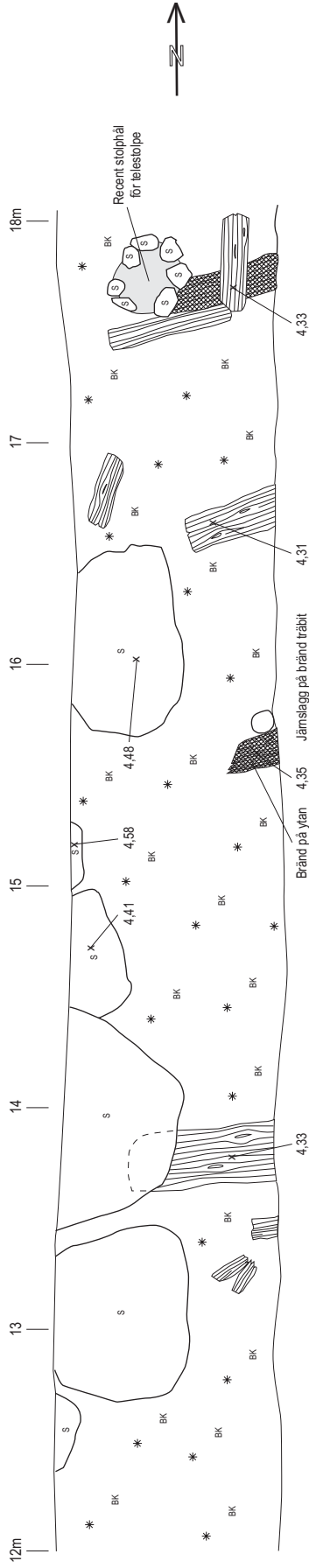

Breda Gränd, nivå I
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10- Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

1. Bärlager av sand och grus.
2. Rasemgslager.
3. Lerlager.
4. Barklager med träbilar.
5. Blågrön lera, undergrund.

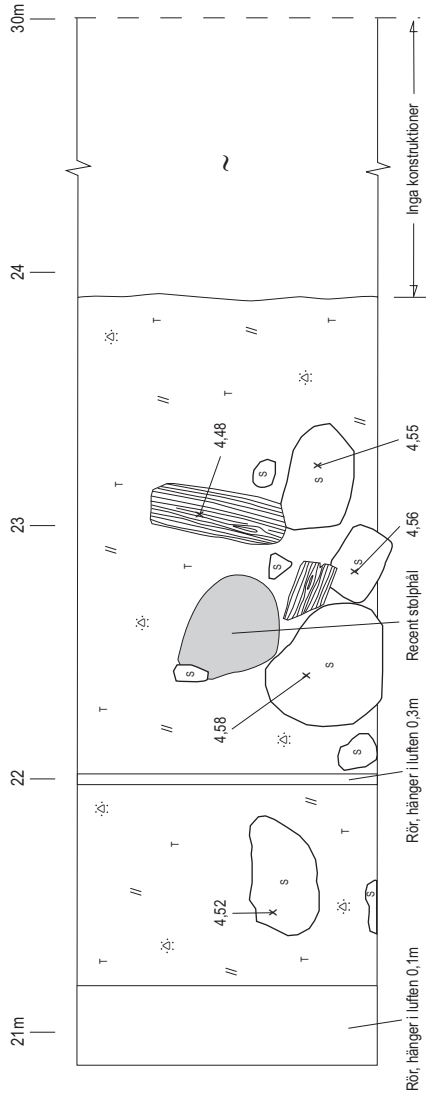
Breda Gränd, sylstenar hus 6
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Profiltitning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

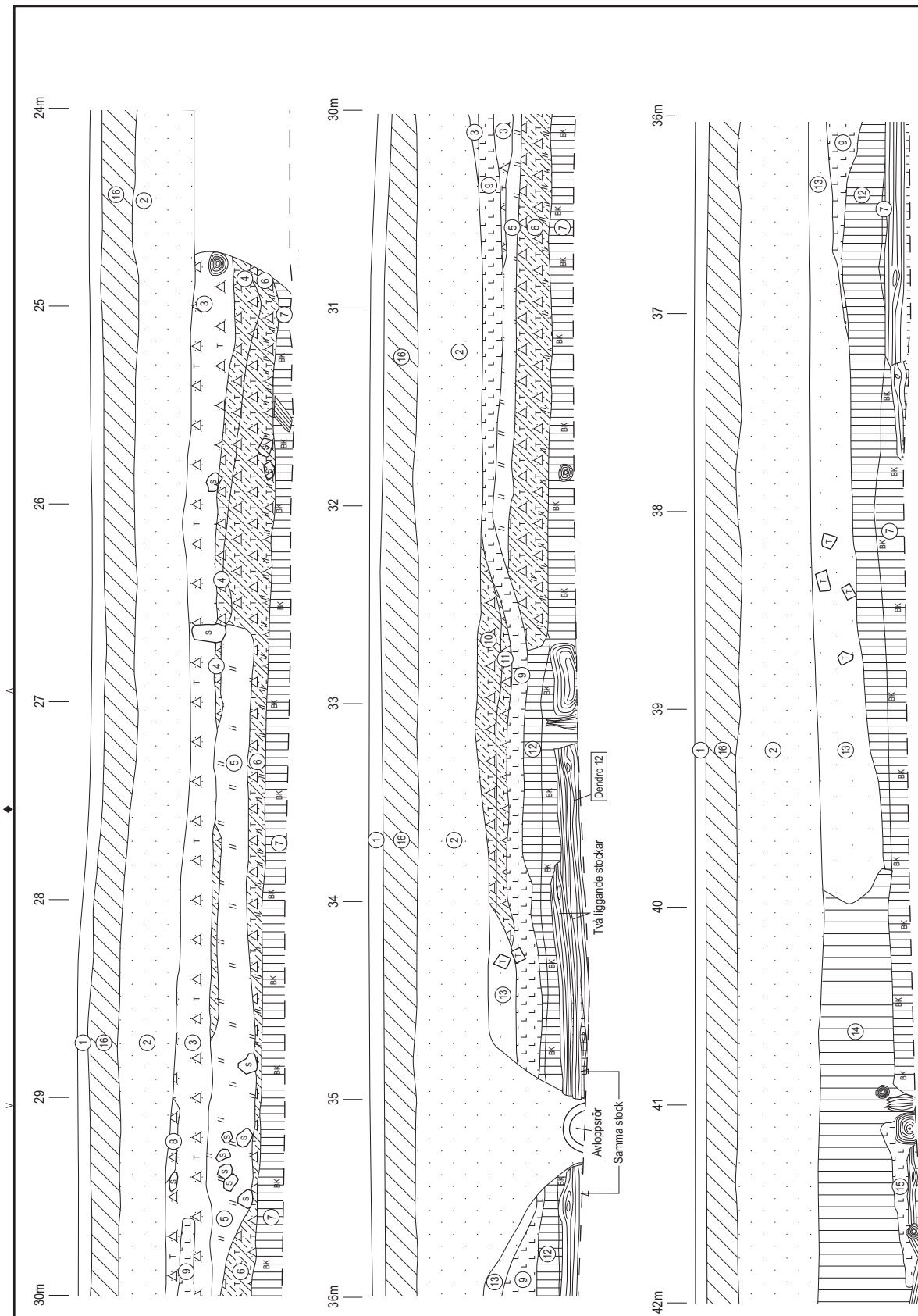
1. Asfält. 2. Gul sand. 3. Brandlager (I) med tegel, bruk, kol och sot. 4. Mörkbrunt kulturlager med inslag av barkflis, träbålar och ben.	5. Brandlager (II). 6. Gulrött rasingslager. 7. Mörkbrunt Kulturlager. 8. Brandlager (III). 9. Mörkbrunt kulturlager. 10. Blålera med lite bark och kolstimnor.

Breda Gränd, hus 6 - hus 7, nivå II
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAÅ 14
 Plan- och profilritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-10-22 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levin

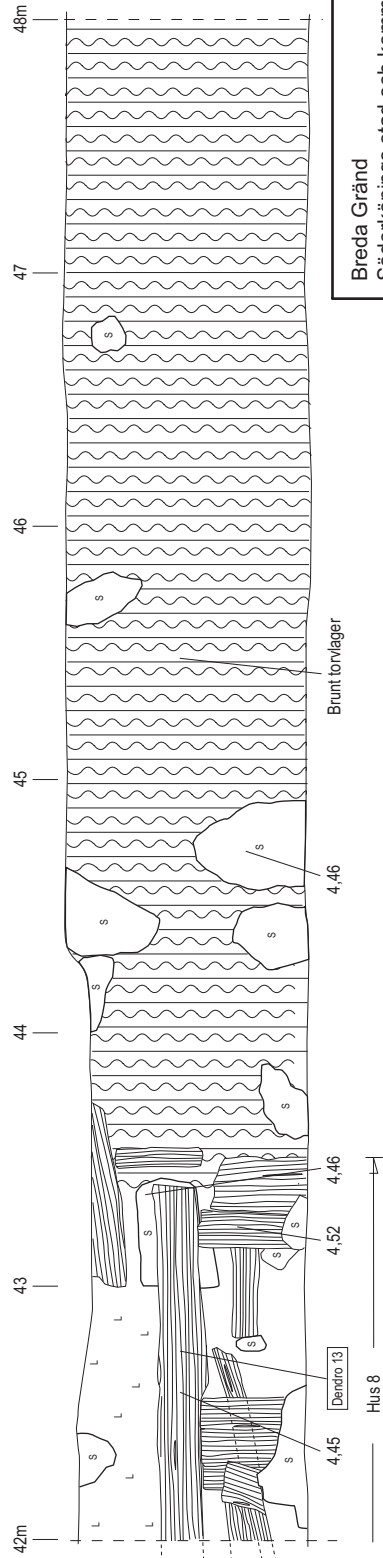
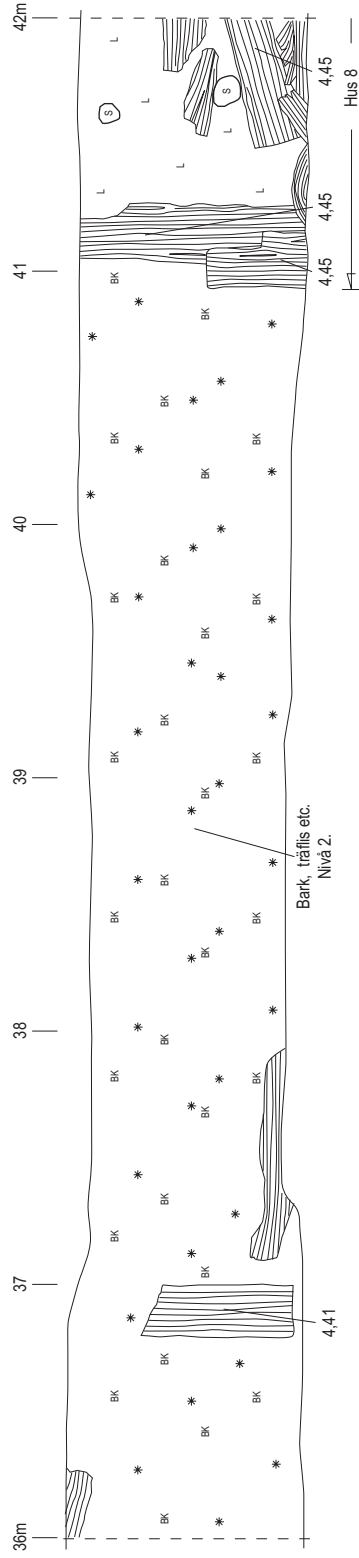
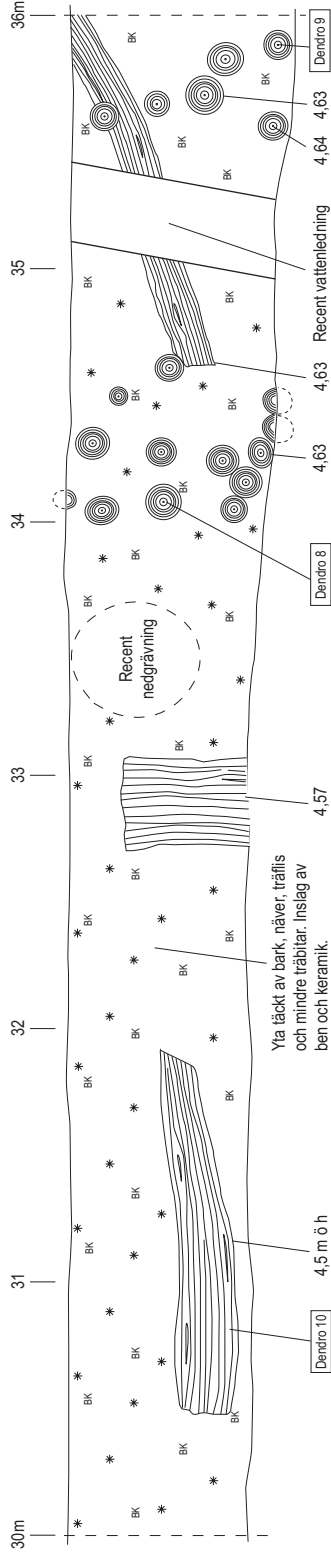
Breda gränd, brandlager 2
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-23 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

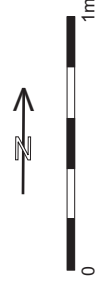
Hus 8

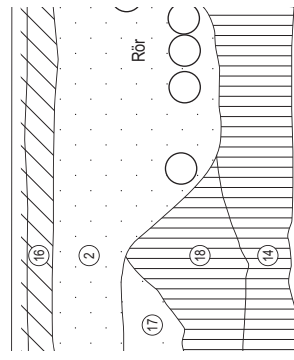
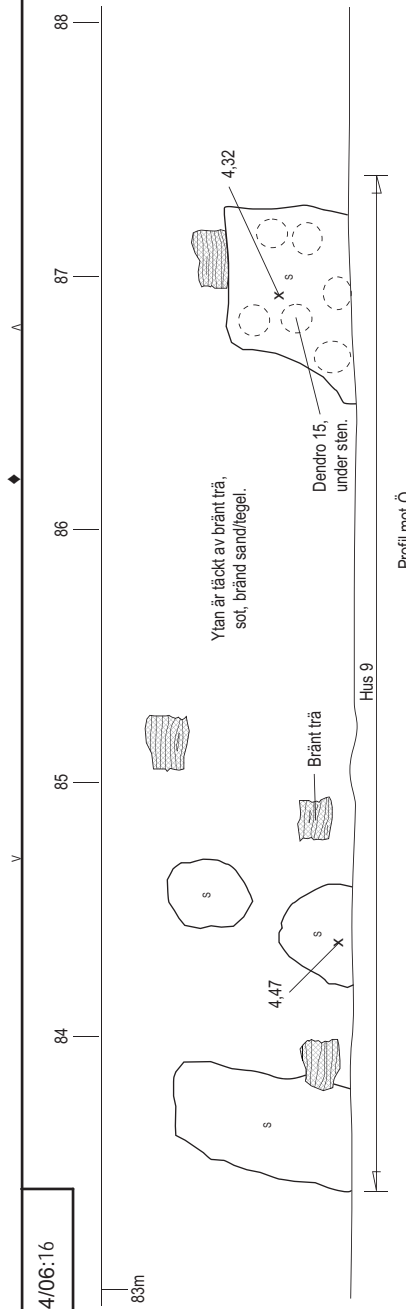
1. Asfalt
2. Sättsand
3. Gråsvart, grusigt lager med tegel, bruk, kol och trä.
4. Gult, sandigt raseringslager med kol i botten.
5. Gråbrunt, lerigt lager med inslag av kol.
6. Gult, sandigt raseringslager med kol i botten.
7. Brunt kulturlager med bark.
8. Gul-orange, sandigt raseringslager på kol.
9. Blålera med kolhinnor över och under.
10. Raseringslager med gråvit sand med himnor av kol.
11. Gult, randigt raseringslager med kol och sot.
12. Brunt, jordigt lager.
13. Sand med sten, tegel, och lite jord (ev nergrävning för stående pälår).
14. Brunt, torvigt, torrare lager med inslag av porslín och trä.
15. Grå lera med inslag av bark och träflis.

Breda Gränd, östprofil
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAÅ 14
 Profiltitning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-10-31 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levn

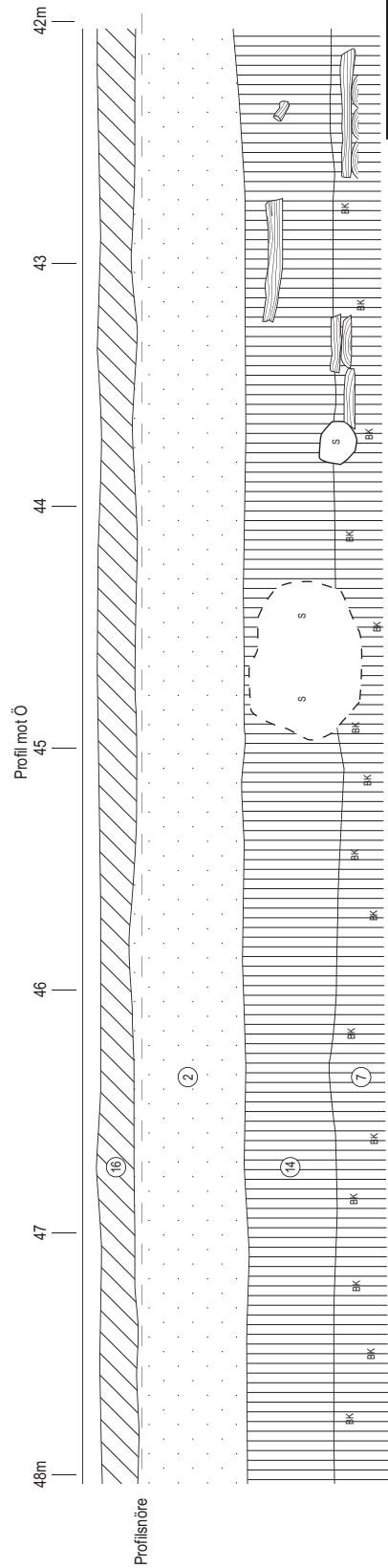
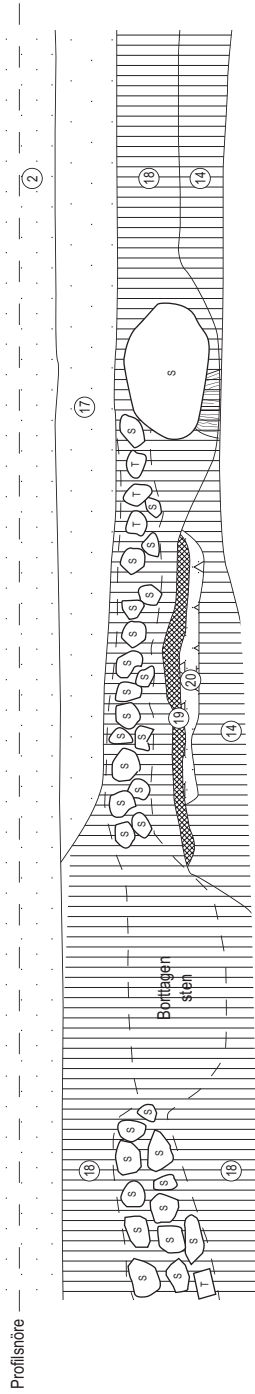

Breda Gränd
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-30 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

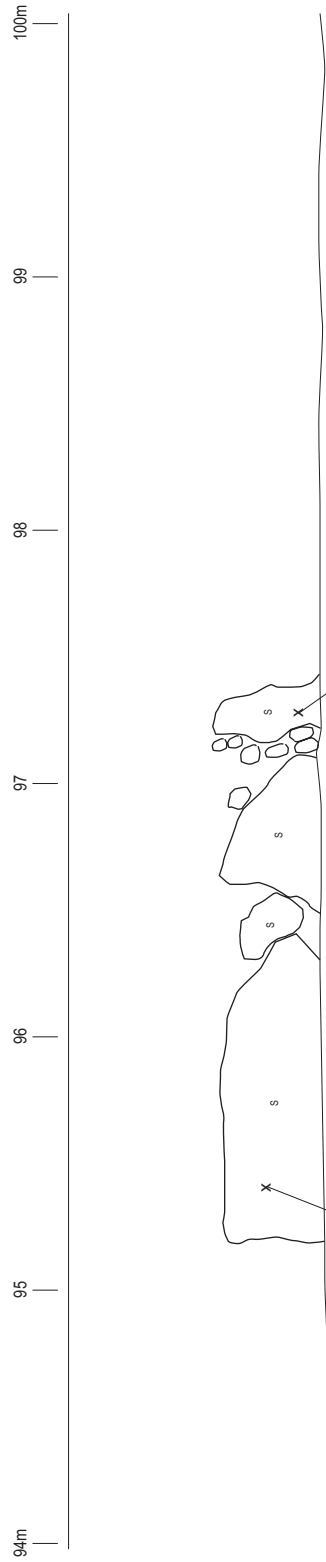
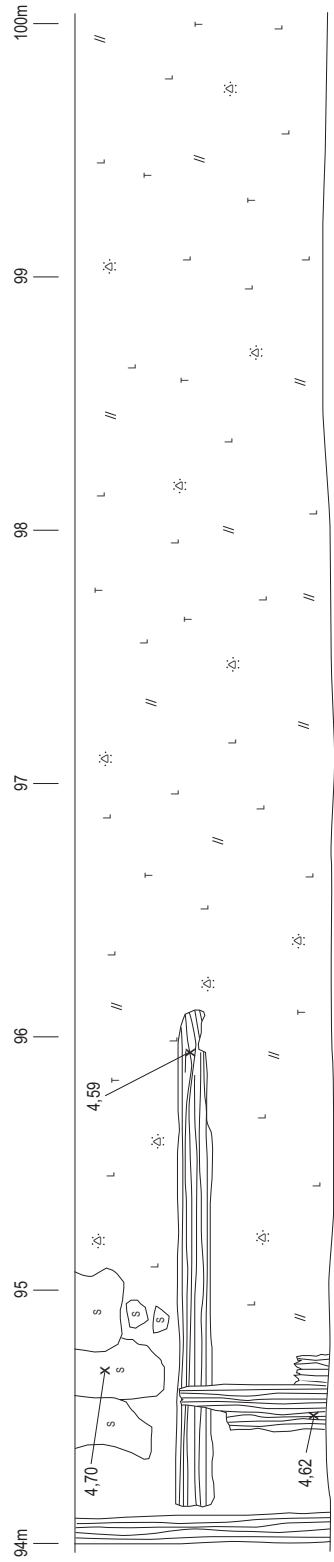
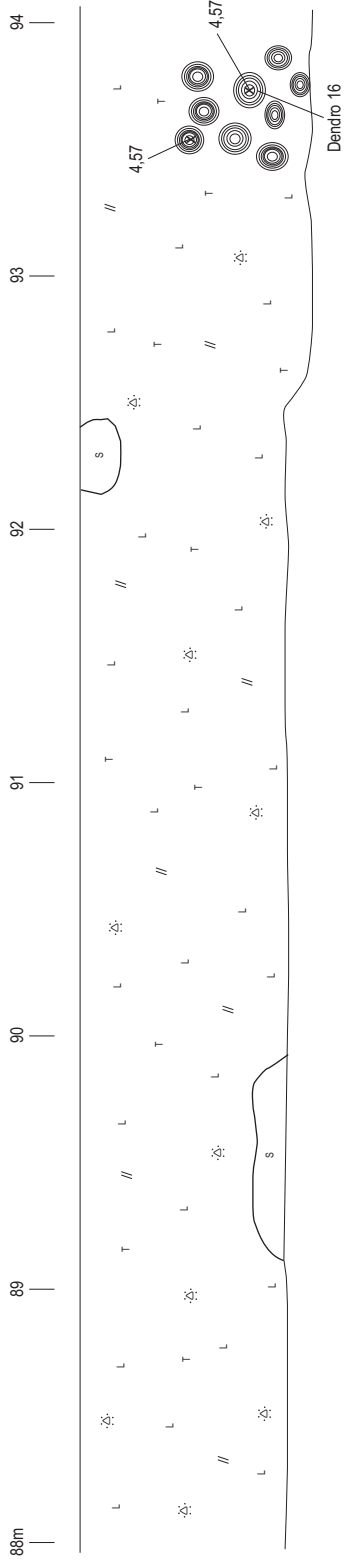

- 16. Bärlager av grått grus.
- 17. Sand, gul.
- 18. Grått kulturlager m inslag av sten, tegel och trä
- 19. Svart brandlager, förkolnat trä.
- 20. Raseringslager, ljusgrått m inslag av tegel och bruk.

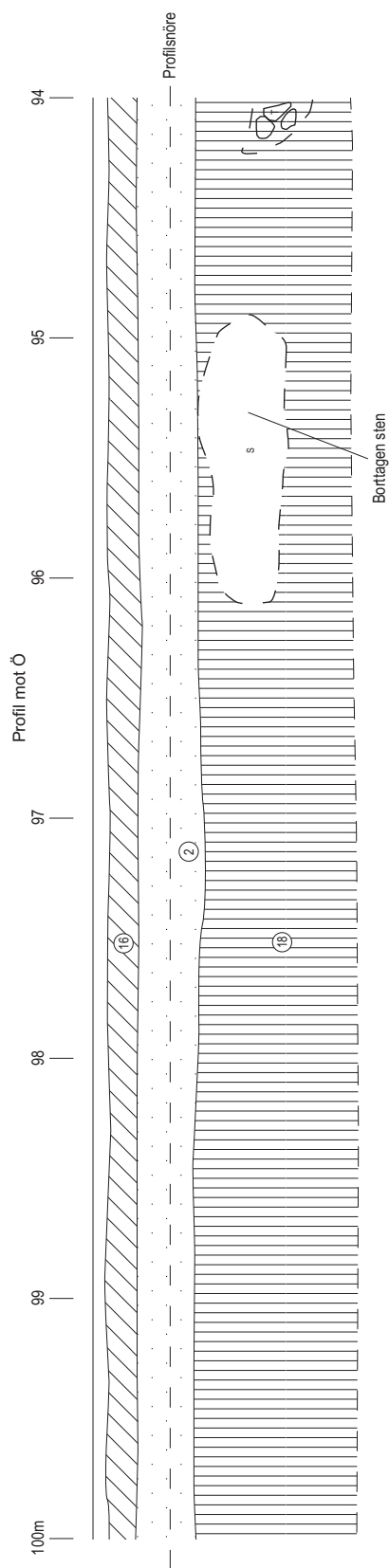
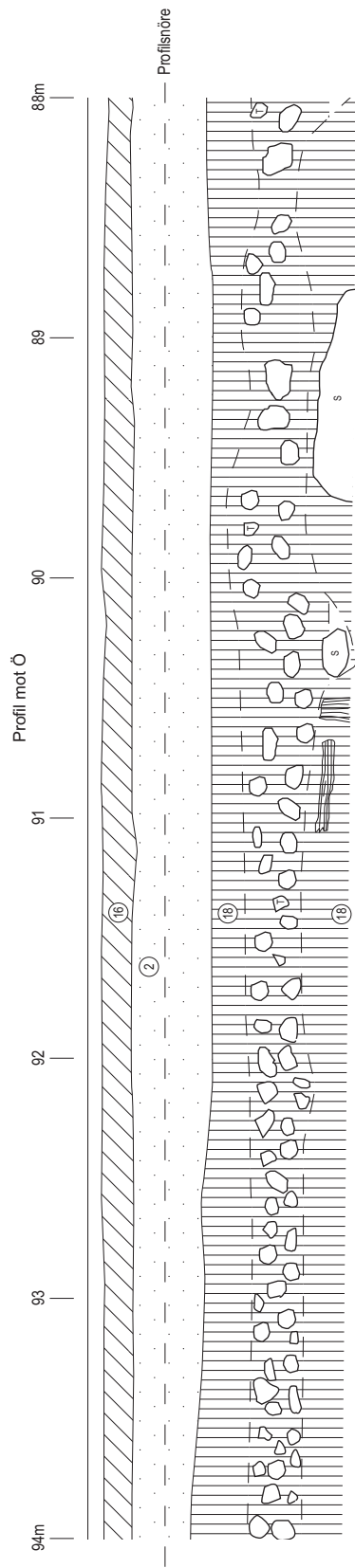

Breda Gränd , nivå 1, hus 9
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAA 14
 Plan- och profilritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-11-07 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levin

Breda Gränd, nivå 1 & 2, hus 10 och 11
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-08 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

- 16. Bärlager av grått grus.
- 17. Sand, gul.
- 18. Grått kulturlager m inslag av sten, tegel och trä.
- 19. Svart brandlager, förkolnat trä.
- 20. Raseingslager, ljusgrått m inslag av tegel och bruk.

Breda Gränd

Söderköpings stad och kommun, Ög

RAÅ 14

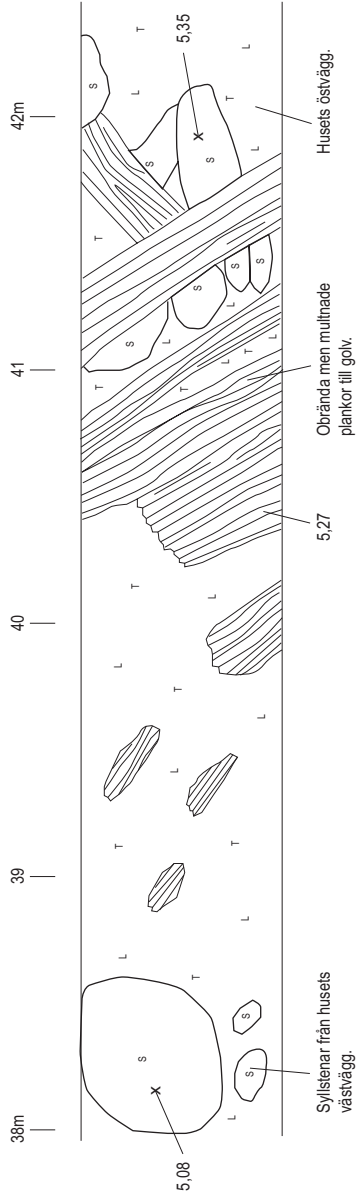
Profilirning

Skala 1:20

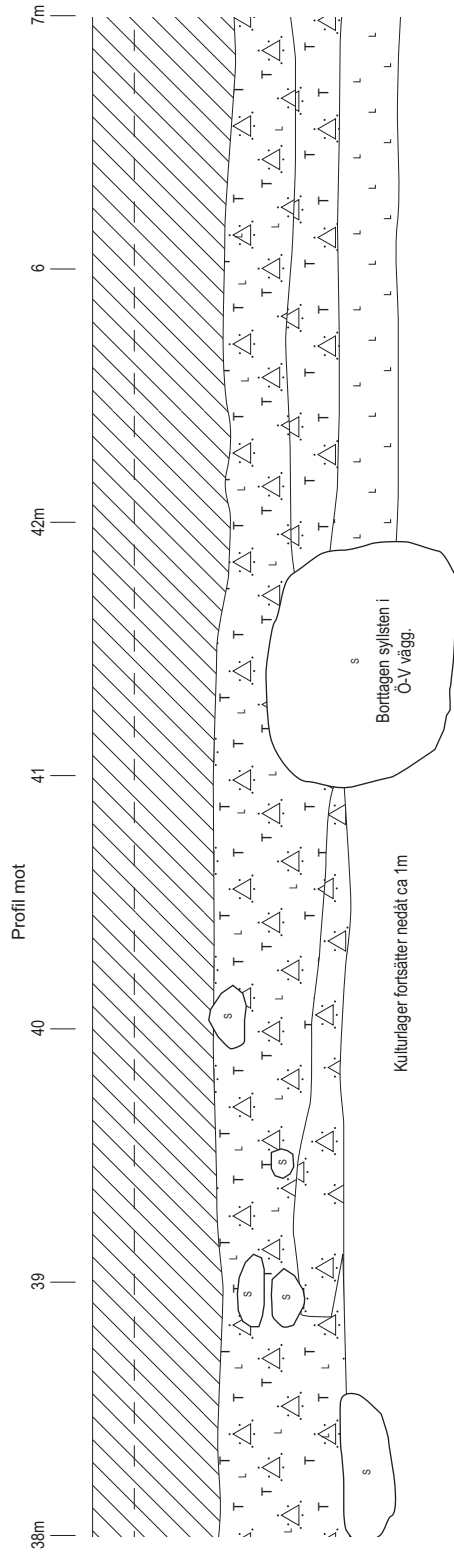
Dnr 554/06

2007-11-08 Mats Magnusson

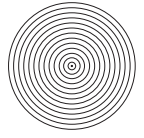
Renritning Johan Levin

Hus 12

Hus 12. Träggolv mellan sylinderstenarna.

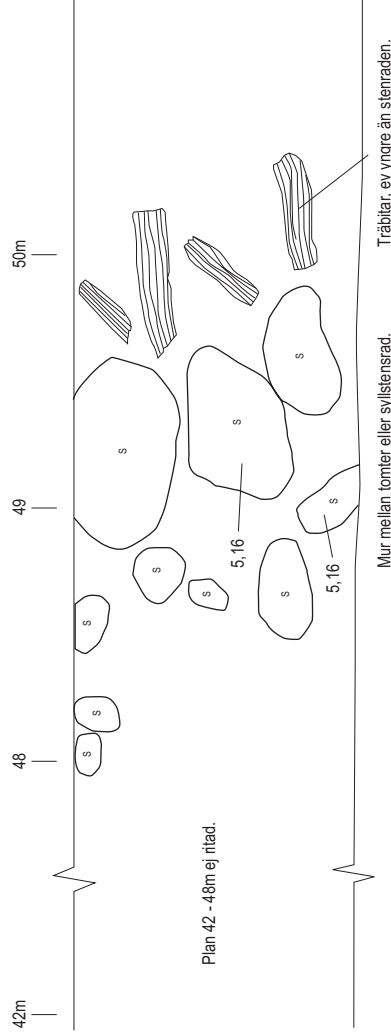
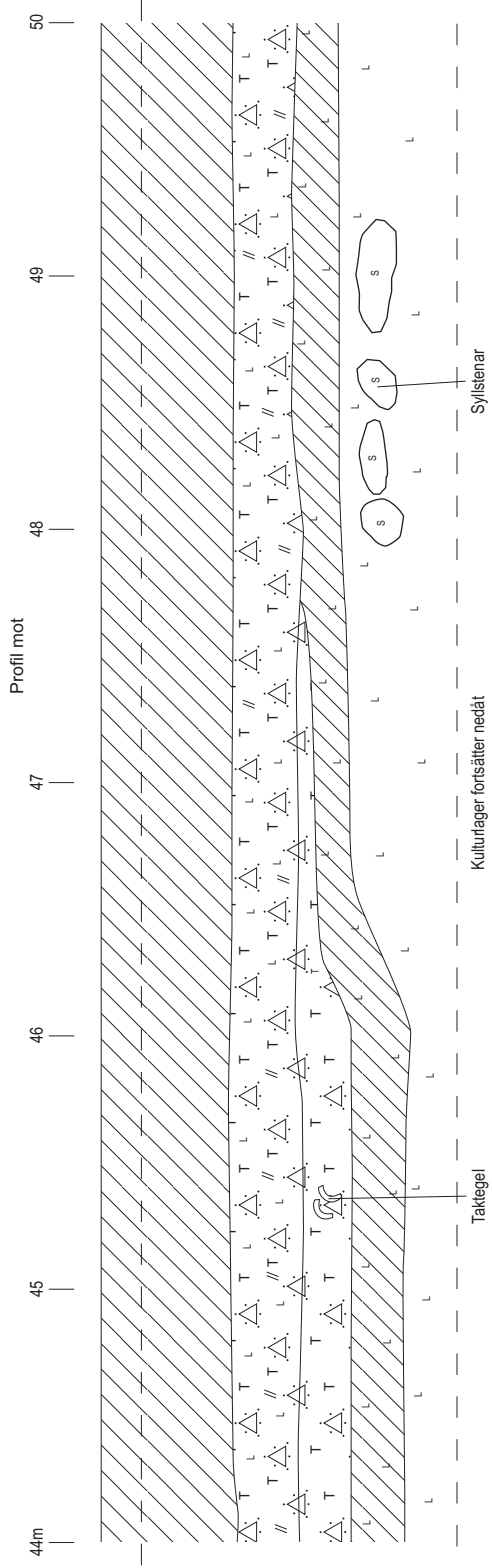
A
profil mot
x
FO

△ : L S T A ~ → ← ↗ ↘

⊙

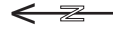
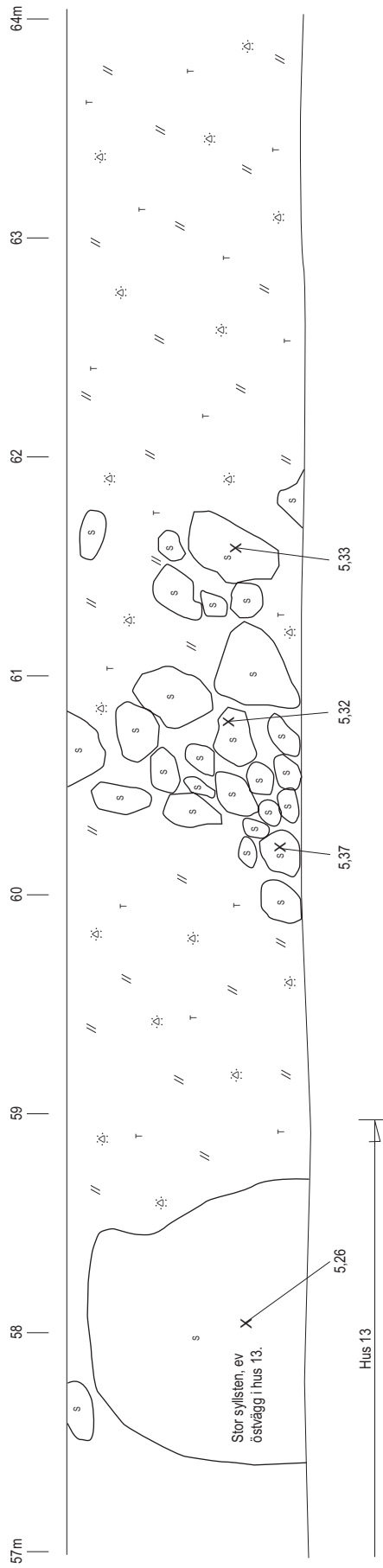
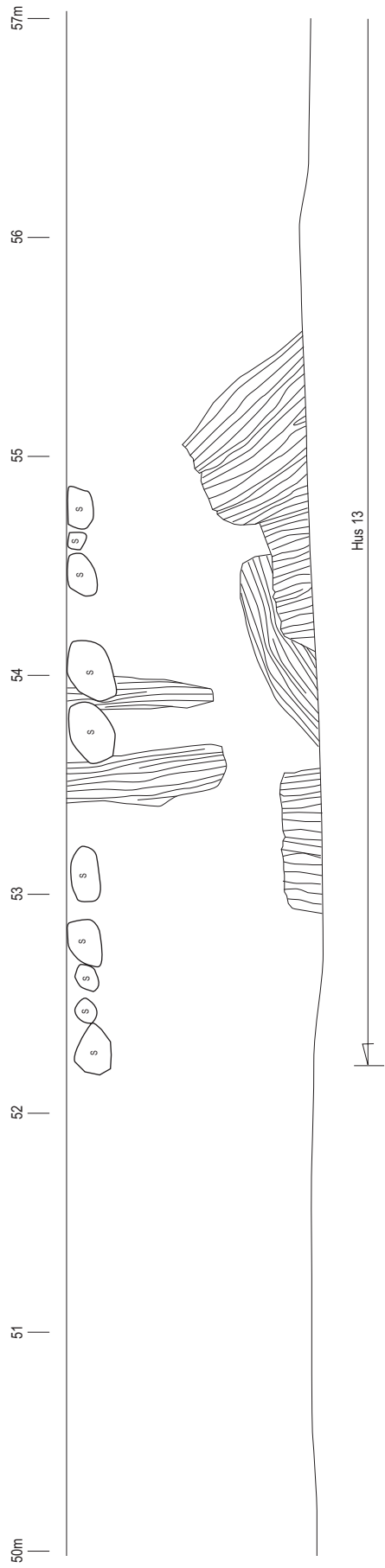
⊠

Kanalparkeringen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-20 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

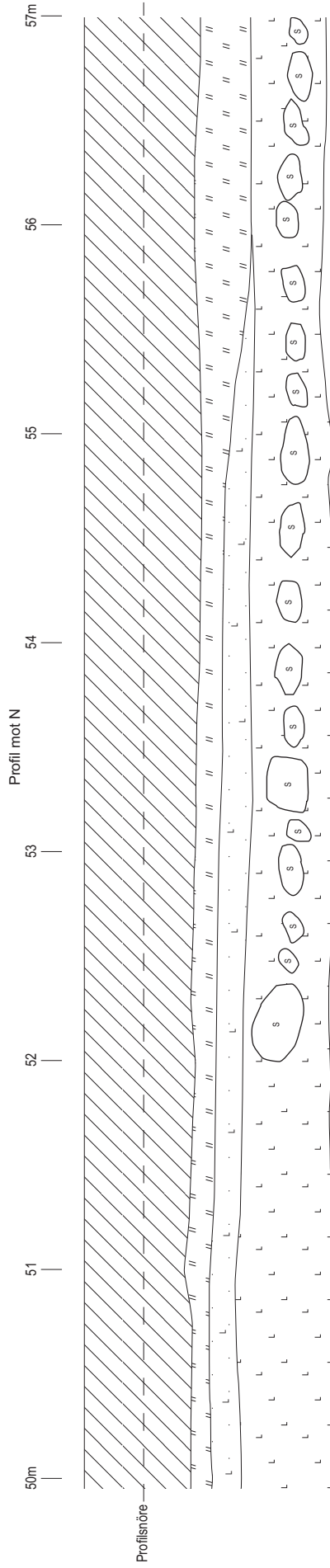

Breda Gränd, kanalparkeringen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-26 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

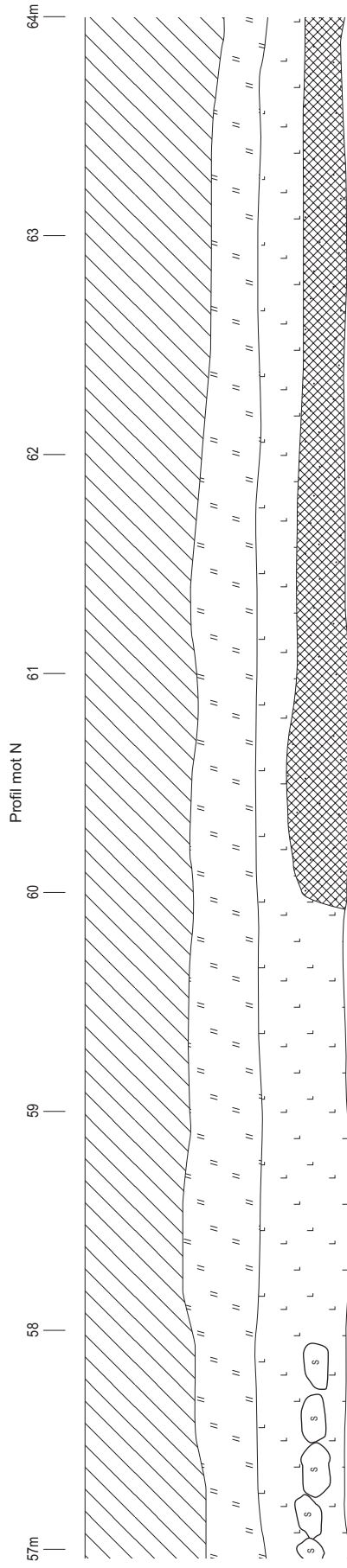

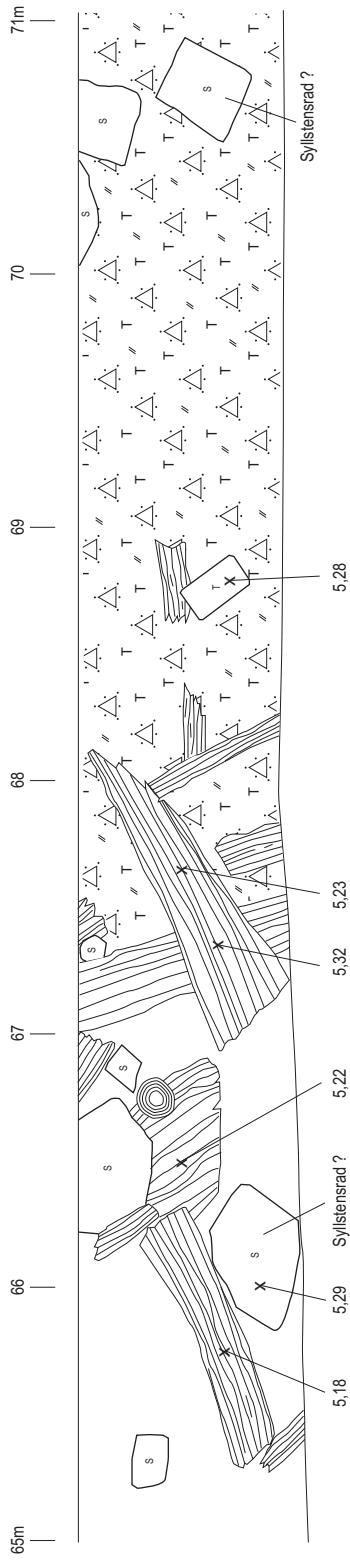
Kanalparkeringen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-26 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

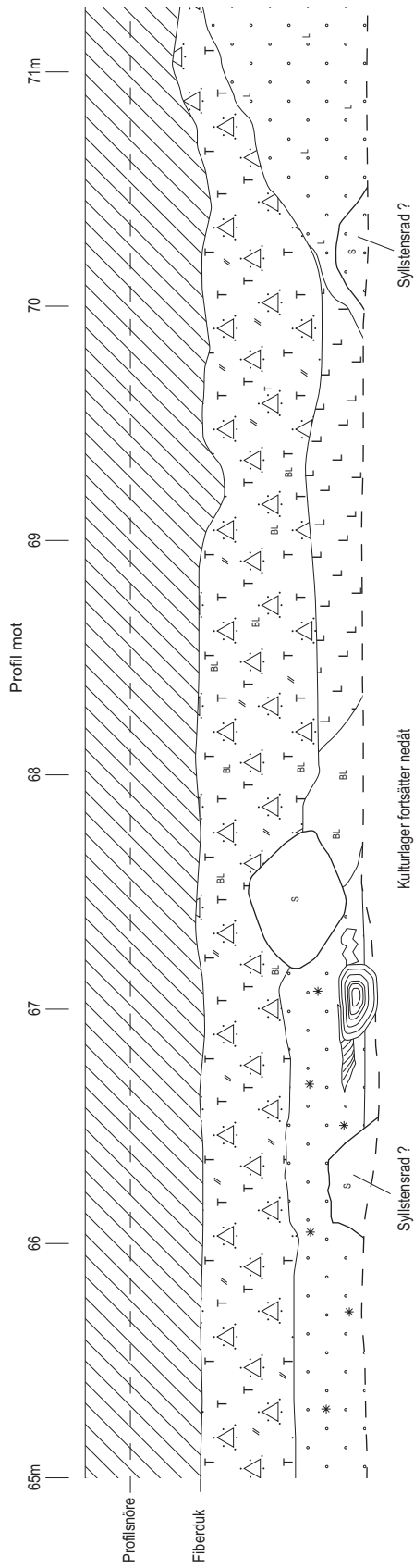
Kulturlager fortsätter nedåt

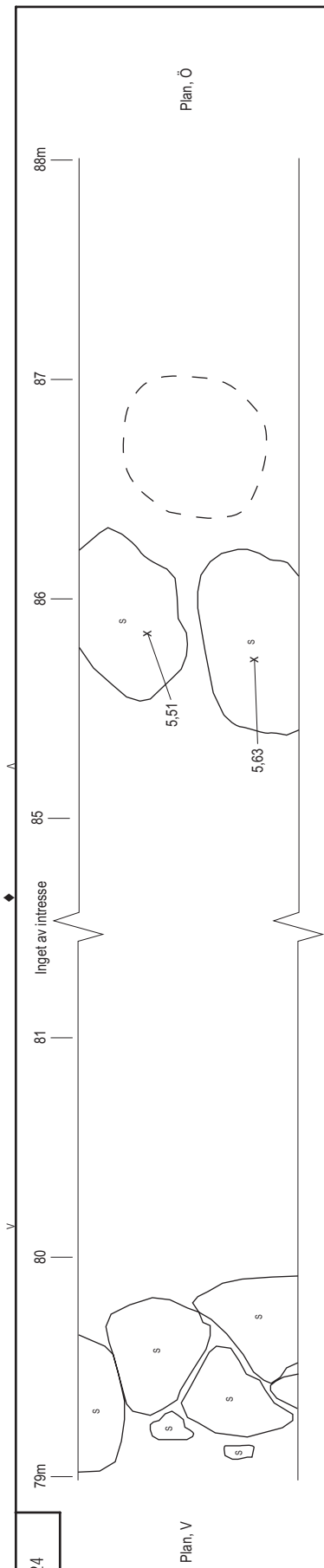
Kanalparkeringen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Profilirning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-27 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

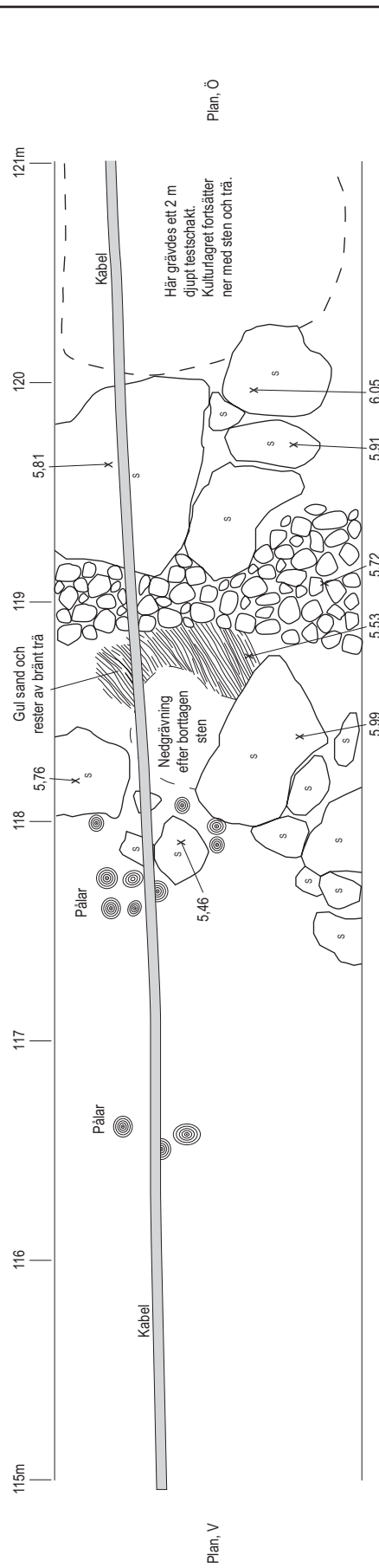
Hus 14

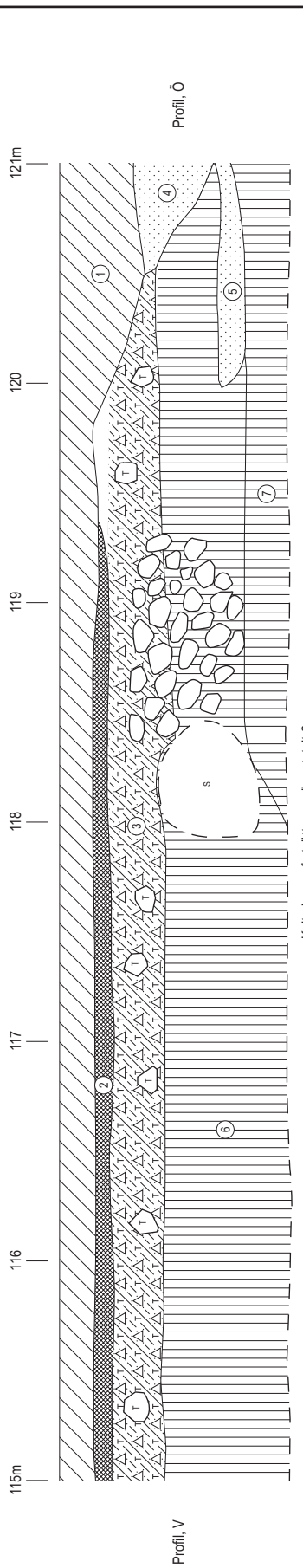
Kanalparkeringen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-11-27 Natalie D
Renritning Johan Levin

Plan, V

Plan, V

Profil, V

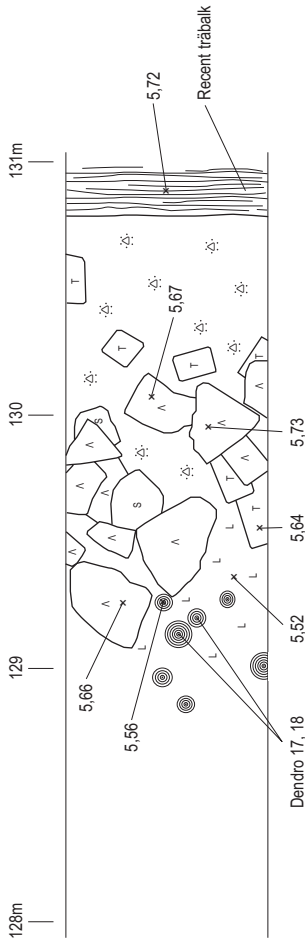
Kulturlagren försätter ner över totalt 2 m

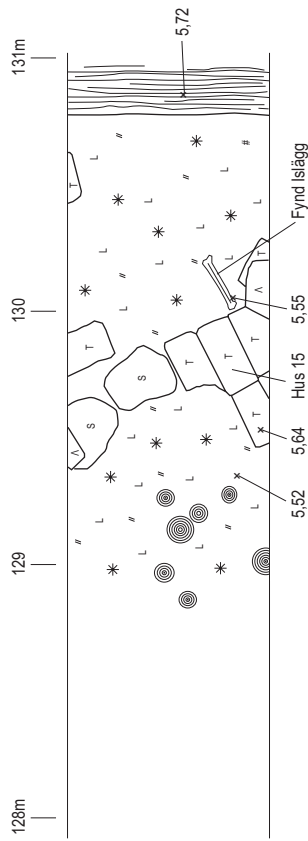
1. Bärlager m grus och småsten.
2. Brandlager. Svart m inslag av tegel.
3. Raseringslager. Grusigt m recentia fynd.
4. Sand.
5. Sand och kol.
6. Svartgrått kulturlager.
7. Brunt kulturlager.

Breda Gränd, kanalparkeringen
 Söderköpings stad och kommun, Ög
 RAÅ 14
 Plan- och profilritning
 Skala 1:20
 Dnr 554/06
 2007-11-29 Mats Magnusson
 Renritning Johan Levn

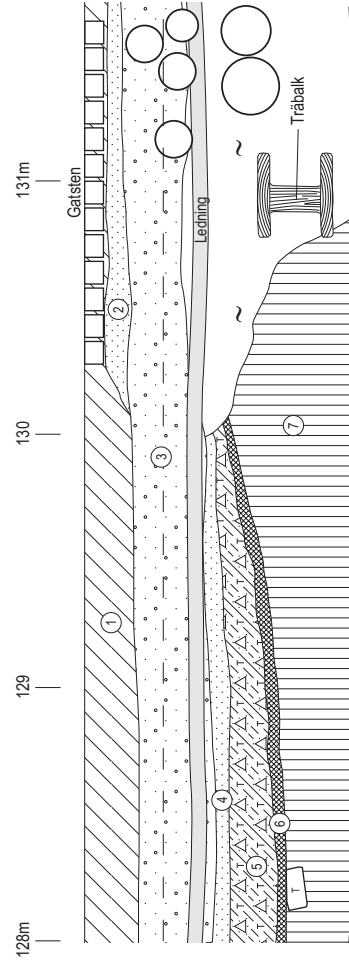

Plan, nivå 1

Plan, nivå 2

Profilsnöre

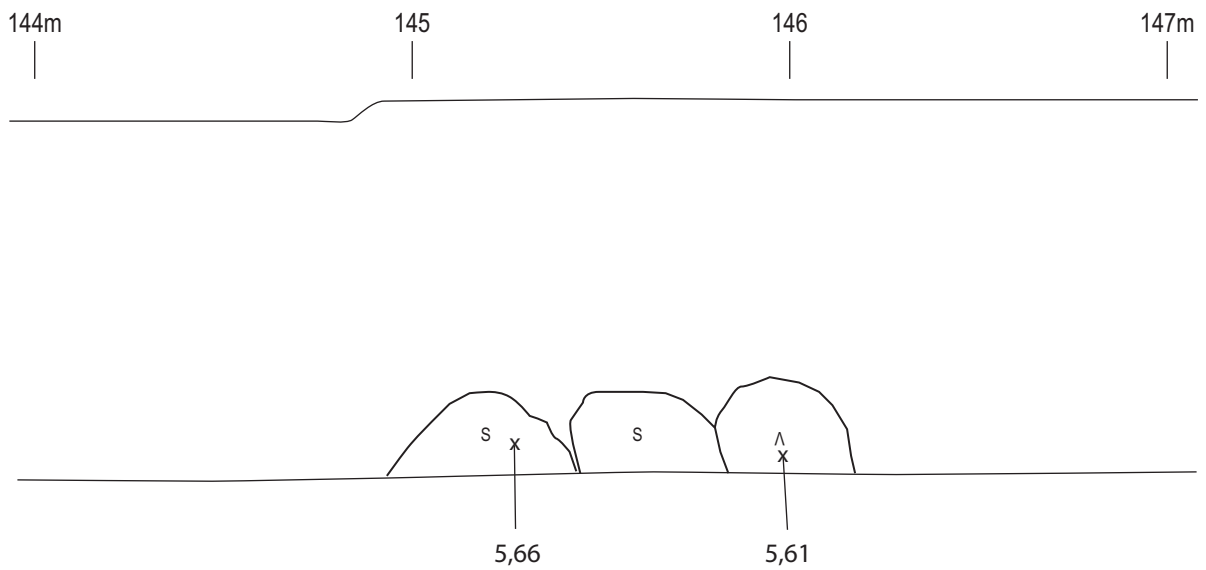
Profil

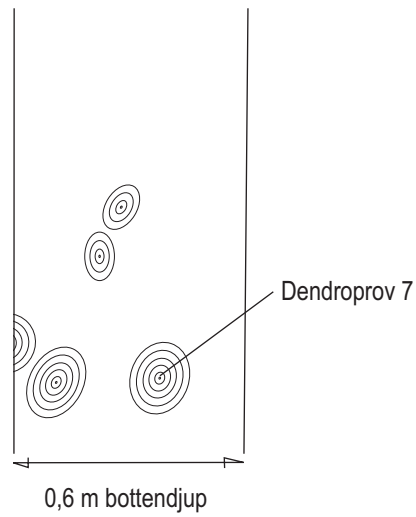
1. Bärlager m grus, småsten.
2. Sand.
3. Grus.
4. Sand.
5. Raseringslager, Gråbrunt m tegel, bruk och lile sand.
6. Brandlager. Svart, sotigt.
7. Gräsavart kulturlager.

Breda Gränd, vid kanalmagasin C
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÅ 14
Plan- och profilritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-12-04 Johan Levin, Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Breda Gränd, bakom kanalmagasin B
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-12-06 Mats Magnusson
Renritning Johan Levin

Stående timmer nedslaget i blåeran.
Fundament/brokonstruktion synliga
på ett djup av 0,90 m.

Inga profiler ritade. Omrörda lager
med ben, tegel, murbruk och spik.

Breda Gränd, väster om brandstationen
Söderköpings stad och kommun, Ög
RAÄ 14
Planritning
Skala 1:20
Dnr 554/06
2007-10-30 Christer Carlsson
Renritning Johan Levin

Östergötlands länsmuseum har under perioden 3 oktober- 14 december 2007 genomfört en arkeologisk förundersökning i form av en antikvarisk kontroll i Breda Gränd och Bergsvägen i Söderköping. Undersökningen genomfördes med anledning av nedläggande av fjärrvärmeledningar och kom att beröra en samlad sträcka av ca 700 m. Schaktet löpte från hyresfastigheten vid Ågatan 12, över Ågatan, via slänten vid brandstationen norr om Ågatan, upp längs hela Breda Gränd, över Kanalparkeringens södra del och bort till Kv. Gästgivaren. Dessutom grävdes ett anslutningsschakt för ledningar in till brandstationen och förskolan i Kv. Norrtull.

Under schaktets första 300 m, dvs. sträckan söder om Ågatan, slänten norr om Ågatan och de första 100 m av Breda Gränd, påträffades en rad huslämningar, kulturlager och fynd från den samlade perioden ca 1250-1950. Detta var också den enda delsträcka där medeltida lämningar och fynd påträffades beroende på att kulturlagren under dessa 300 m endast var omkring 1 m tjocka. Lagren kom därför längs nästan hela denna sträcka att schaktas bort ända ned till den sterila undergrunden, vilken bestod av den för Söderköping karakteristiska blåa och mycket kompakta leran.

Såväl fyndbilden som lagerbilden inom den del av schaktet som löpte över Kanalparkeringens södra del var annorlunda. Dels blev lagren tjockare under den östra halvan av Kanalparkeringen och dels blev lagerbilden en helt annan. Anledningen till detta är sannolikt att en hel del schaktmassor från byggandet av Göta Kanal spreds ut på ytan söder om kanalen under 1800-talets början. Dessutom har en rad utfyllnader och ledningsdragningar i modern tid bidragit till att kulturlagrens mäktighet inom denna del av Söderköping ökat kraftigt sedan medeltiden. De enda byggnadslämningar som påträffades här på 1 m djup var därför rester efter de hus som revs i samband med kanalbygget. Eventuell medeltida bebyggelse ligger däremot betydligt djupare ned i lagren, sannolikt omkring 2 m under den nuvarande marknivån.

Den viktigaste kända medeltida byggnad som legat inom detta område var S:t Ilians kyrka. Även om inga murar eller andra lämningar från själva kyrkan påträffades vid undersökningen hösten 2007 förekom ett fragment från ett mänskligt kranium i fyllnadsmassorna och de omrörda lagren mellan de tre kanalmagasinen och Kv. S:t Ilian.

Detta fynd är av stor betydelse då det visar att S:t Ilians kyrkogård kan ha sträckt sig ända fram till den medeltida stadsbebyggelsens norra utkant vid nuvarande Bergsvägen.

Ytterligare undersökningar behöver dock göras för att man med säkerhet skall kunna fastställa den exakta platsen för S:t Ilians medeltida kyrka. Möjligtvis kan ännu murrester från kyrkan finnas kvar under marken.